833. 107

Oczy Tekla

Imakönyve.

Imakönyv

a

Keresztény Katholikusok

HASZNÁLATÁRA.

Báró Orczy Hekla

RAJZAIVAL.

Szerkeszté

MÁGORY ENDRE

veszprém-egyházmegyei áldozár.

Pest, 1868.

KIADJA RÁTH MÓR.

Imakönyv.

GR. SZÉCHÉNYI ALAP
KÖNYV-
TÁRÁBÓL

ORSZ. SZÉCHÉNYI
KÖNYV-
TÁR

R
2

Imakönyv

a

Keresztény Katholikusok

használatára.

Báró Orczy Tekla

rajzaival.

Szerkeszté

Nagory Endre

Veszprém egyházmegyei áldozár.

Pest, 1868.

Kiadja Ráth Mór.

833.107

2013

Ezen vallásos buzgalommal szerkesztett imakönyvet püspöki joghatóságunknál fogva helybenhagyjuk, s a hiveknek ájtatos használatúl ajánljuk.

Vácz, május hó 8-án 1866.

Antal József, m. k.
Váczi püspök.

Előszó.

„A bölcseség kezdete az Úr félelme.“ — Az Úr félelme sehol nem nyilatkozik fényesebben, mint a buzgó imádkozásban. — Milyen legyen áhitatunk, nincs sehol magasztosabban kifejezve, mint Üdvözitőnk e szavaiban: „Lélek az Isten, s akik őt imádják, lélekben és igazságban kell imádniok.“

De minthogy isteni részünk, földhez tapadó porhüvelye által gyakran akadályozva van a Magasságbelinek trónja felé röptében; s nem ritkán segélyre van szüksége, hogy fölemelkedhessék; minthogy a jelképes rajzok hathatós segédszerei, néha szükséges

emeltyűi a léleknek, melyben üdvös gondolatokat ébresztenek; s mert a díszes külsőnek vonzereje és hatalma a lélekre oly félreismerhetlen befolyással bir: az embernek e természetes sajátságait szemelőtt tartva, hasznos- és czélszerünek látszott nekem az imákhoz részint jelképes, részint más egyszerü rajzokat mellékelni; — azokat, hogy általok az áhitat előtt segíttetve üdvös gondolatokra gerjedjünk és szórakozásra hajlandó elménk figyelme az égre s az ima tárgyára irányúljon; az utóbbiakat, közvetlen a külső csín emelése tekintetéből, de ezzel összefüggésben egyéb okból is.

A másik czél, mit elérni ügyekeztem: hogy a műveltebb népekével párhuzamban haladni törekvő nemzeti irodalmunkban eltünjék amaz ür, mit egy ily műnek hiánya képezett.

Buzdított ügyekezetemben azon gondolat, mondhatnám hő óhaj és remény, — s itt következik a fönnebb említett másik ok — hogy azon osztálya, azon

része az áhitatos hivőknek, mely egyéb tekintetek mellett a csinos kiállitás, — külső dísz — és rajzok iránti előszereteténél fogva idegen nyelveken megjelent enemü imakönyvekre volt utalva; miután hasonlót magyar nyelven is találand: inkább ezt fogja megszerezni, hogy édes anyanyelvünkön imádja Ura Istenét, s esdje le az ég áldásait egyháza és hazája — hazája és egyházára, saját és övéi számára.

A léleknek nincs ugyan kizárólagos nyelve; az ég mindenható Urának is mindegy, akármely nyelven dicsőíttessék, csak lélek- és igazságban imádtassék: mindemellett szabad lesz nekünk az Isten országának terjesztésében az ő szent nevének dicsőitése és lelkünk üdve mellett nemzetünkre s nyelvére gondolni. — A Megváltó Istenember mindentudósága daczára, közvetlen saját nemzetének, anyanyelvén hirdeté az örök igazságot, s megkönyezé hazája, nemzete előrelátott romlását.

Továbbá lehetnek az életben, — vajha minél kevesebben! — kiknél tán a kíváncsiság forrásává válhatik egy későbbi buzgóság- és áhitatnak. — Kikutathatlanok az isteni bölcseség utai; kiszámíthatlanok a gondviselés végzetei!

Ha csak egy ily eredményt idézne elő művem: dúsan jutalmazva munkám. — Hisz a jó pásztor is jobban örűlt az egy eltévelyedett juh föllelése, — mint a kilenczvenkilencz meglevőnek birtoklása fölött.

Ha a nagy műnek, mely az Isten szent egyháza, épitéséhez csak egy poronddal járúlhattam: boldognak érzendem magamat. — Igaz, hogy „hiába fáradoznak a munkások, ha az Úr nem épiti a házat“: de ily munkánál — vakmerőség nélkül remélhetjük — velünk leend az Úr.

Munkám kezdeményezés; ezen körülmény mentse a rajzokban előfordúlható hiányokat.

„Mindent az Isten dicsőségére tegyetek“; igy int a nemzetek nagy apostola.

— Istené legyen tehát a dicsőség most és örökké!

Ujszász, Urunk föltámadásának ünnepén, 1867.

* *
*

Midőn az Istenség nyilatkozik, nagy dolgok jelzésére is kevés szót használ, s az isteni szózatok rövid kifejezései bámulatos magasztossággal rajzolják a legdicsőbb eszméket; — s ez igy méltó a tökély kútfejéhez.

Az Üdvözítő Istenember e földön járva, tanítványai kérése folytán a legegyszerűbb imára tanított bennünket; és ez ima, rövidsége, könnyen érthetősége mellett oly magasztos, oly isteni, annyira magában foglalja a hódolat érzelmeivel legfőbb szükségeinket: hogy tán egymaga is elég volna kérelmeink kifejezésére.

Nem is lehet tagadni, hogy egy ájtatosan elmondott „Úr imája“ nagyobb becsű az érzés nélkül — vagy tán még képmutatással is — összehalmozott szó-

tömegnél, s a röpimák érdemét és hatását sem szabad kicsinyelnünk, sőt midőn hosszabb idővel nem rendelkezünk, ezek pótolhatják rendszeres imáinkat; — mert a szivek mindentudó vizsgálója mérlegében a jószándék — habár ez általunk el nem hárítható akadályok miatt nem valósíttatott — nagy súlylyal és több becscsel bir, mint az óriási eredmények jószándék nélkül.

De ki mondhatja egész biztossággal, hogy rövid imája, fohászai a tiszta áhitat virágai, melyek gyümölcse isteni áldás leend? S más részről, ha igazi a buzgóság, ennek árjait befogadhatja-e egy pár fohász — néhány szó szűk kerete?

Midőn a vallásos buzgalom isteni ihlete megszállja a lelket; s ez az Úr imáját átlengő égi szeretet tüzétől hevítve a magasztos eszmék szemléletébe merül: ki volna képes visszatartani az áradatot, mely a sziv forrásából az ajkak felé ömledez? — Ilyenkor szükségeseknek látszanak a hosszabb áhitatok és imák, hogy

csatornául szolgáljanak a szívből csörgedező szent érzelemárnak; s hogy ha nem is befejezett egészül, de legalább irányadóúl legyenek, melynek segélyével a vallásos lélek saját műveltségének igényeis áhitata hőségi fokának megfelelően fűzhesse tovább buzgó érzelmeit.

A fontosabb szellemi foglalkozásnál átalában szükséges bizonyos előkészület; — s midőn a mindenható szellem — a megfoghatlan öröklény — Istennel akarunk társalogni, tőle valamit kérni: sükerűlend-e ez mindig, s eredménydús lesz-e előkészület nélkül? — Ne legyünk vakmerők s ne ámítsuk magunkat!

Ez előkészület a Szentlélek segélyűl hivása és áhitatunk tárgyának komoly átgondolása. A Szentlélek megtanít bennünket: mit és hogyan kelljen kérnünk Istentől.

A boldogságos szűz Mária és szentek tisztelete szándékosan van elválasztva

és képez egészen különálló részt az áhitatok és imák után, melyekkel Istent dicsőítjük, előtte esedezünk, vagy neki hálánkat nyilvánítjuk. Ez által mintegy kifejezve, s előre jelezve van a katholikus tan, mely különbséget tesz az Isten imádása, s a szűz Mária és szentek tisztelete között. Ezen tan szerént a boldogságos szűz Máriát és a szenteket tiszteljük ugyan, de soha nem feledjük, hogy ők is véges lények, teremtmények. Egyedül az örököt, az egy Istent imádjuk az ő három személyében. — „Nem is adatott nekünk más név az ég alatt, melyben üdvözülnünk kellene", mint Jézus, az Isten. Dicsértessék azért az Úr Jézus imádandó szent neve örökké!

Tartalom.

Lap

Előszó I

Reggeli imák

A Szentlélek segélyűl hivása 1

A Szentháromsághoz 2

Úr imája. 4

„Üdvöz légy Mária“ 5

Apostoli hitvallás 5

Hit, remény és szeretet 6

Javulási föltét 7

A b. szűz Mária-, őrangyal- és védszenthez . 8

Embertársainkért 10

Angyali üdvözlet, „Az Úr angyala“ 11

Esti imák.

	Lap
Hála	15
Lelki számvétel	16
Közgyónás	17
Bánat és erősfogadás	18
Könyörgés	19
Az anyaszentegyház imája	20

Imák a szent gyónáshoz.

Előkészület	21
Esedezés a szükséges kegyelemért	24
Bánat és erősfogadás	26
Közvetlen a bűnvallás előtt	29
Gyónás utáni imák	—
Litánia minden szentekről	33

Imák az Oltáriszentség vételéhez.

Áldozás előtt	46
Xaveri szt. Ferencz fohászai	51
Közvetlen az áldozás előtt	52
Áldozás után	53
Ima teljes búcsuért	60
Búcsu-Fölajánlás	61
A keresztségi fogadás megujítása	62

Áhitat teljes búcsu alkalmával.

Lap

Előszó 66

Előima 68

Ima az anyaszentegyházért 69

— a tévelyek megszüntetéseért 70

— a keresztény fejedelmek egyességeért . . —

Zárima 71

Áhitat jubileumi búcsu alkalmával. . 73

Szent mise alatti áhitat.

Előkészület 77

Az áhitat fölajánlása 79

Lépcső- és kezdimára 81

Irgalom-esdésre 83

Angyali dicsének 84

Közimára 86

Olvasmányra 88

Lépcső-énekre 89

Üdviratra 91

Hitvallás 95

Fölajánlásra 97

Előszózatra 100

Szabályszerű könyörgésekre 102

Átvalósodásra 104

Lap
Úrfölmutatás után 106
Holtak emlékére 108
Ar Úr imája 110
„Isten báránya“ 112
Úrvételre 113
Közimára 114
Zárima- és áldásra 116
Mise után 117

Az egyház mise-imái.

A szentelt vizzel való meghintés 121
Lépcsőima 123

Mise a Szentháromságról.

Kezdima 128
Irgalom-esdés 129
Angyali dicsének . . . . . —
Közima 130
Olvasmány 131
Lépcsőének 132
Üdvirat 133
Hitvallás . . . . . —
Fölajánlás 135
Csendes ima 139

Lap

Előszózat 139
Szabályszerű könyörgések 141
Élők emléke . . . . . —
A szentek közbenjárásaért 142
Átvalósodás 144
Úrfölmutatás után 145
Holtak emléke 146
Az Úr imája 147
„Isten báránya“ 149
Áldozás 152
Utóáldozás 153
Zárima és áldás . . . . . —
Utolsó evangeliom 155
Szent mise Karácson ünnepén 158
— — Új év ünnepén 165
— — Vízkereszt ünnepén 170
— — Jézus neve ünnepén 178
— — Husvét vasárnapon 184
— — Urunk mennybemenetének ünnep. 192
— — Pünkösd vasárnapon 199
— — Úrnapján 209
Az Oltáriszentség látogatása és imádása . . 218
Áhitat Krisztus kínszenvedéséről 228
Áhitat Krisztus Urunk szent sírjánál 236

Különféle imák.

	Lap
Ima buzgó áhitatért	247
— Lelki békeért	250
— Az idő üdvös használásaért	253
— A hivatás lelkiismeretes betöltéséért	256
— Szívújulásért	258
— Szegények iránti szeretetért	260
— Az üdvre szükséges javakért	263
— Bizalom és szeretet	267
— Súlyos szenvedés alkalmával	268
— Betegségben	271
— Hála a meggyógyulásért	274
— Háboru alkalmával	276
— Békeért	279
— Esőért	281
— A hazáért	284
— A szülékért	288
— Egy kedves lény megtéréséért	292
— Egy kedves betegért	295
— Utazókért	299
A hajadon imája	301
A férjes nő fohászai	306
Az anya imája gyermekeiért	309
Az özvegy fohászai	311
Az év utolsó estéjén	314

A boldogságos szűz Mária tisztelete.

Szent miséк a boldogságos Szűzről:

Lap

„Rorate“ 331

Mária szeplőtlen fogantatásáról. 338

Nagyasszony ünnepén 344

Mária neve ünnepén 350

Loretói litánia 355

A boldogságos Szűz négy nagy karéneke . . 359

Bizalom Szűz Máriában 366

Mária, magyarok Nagyasszonya 370

A fájdalmas szent Szűz tisztelete 374

Szent Bernát fohászai. 378

Szentek tisztelete.

Ima szent Mihály főangyalról 380

— Ker. szent Jánosról 381

Szent József tisztelete. . . . . —

Ima szent Péter és Pál apostolokról 382

— szent János apostolról 383

— szent Endre apostolról 384

Szent István király tisztelete. 385

— László „ „ 388

— Imre „ „ 390

Lap
Szent György vértanu tisztelete 392
Ima szent Béla vértanuról 394
— Xaveri szent Ferenczről 395
— Szent Hubertről 397
Szent Anna tisztelete 399
Szent Erzsébet „ 401
Szent Margit „ 403
Ima szent Ágnesről 405
— szent Terézről 407
— szent Borbáláról 409
Esedezés Védszentünkhez 411
Szent mise Mindenszentek ünnepén 414
Áhitat halottak estéjén 421
Szent mise az elhúnyt hivekért 431
Szent mise a betegekért 440

Litániák.

Jézus szentséges nevéről 314
Loretói 355
Minden szentekről 33
Az Oltáriszentségről 223
Krisztus kínszenvedéséről 228
Az elhúnyt hivőkért 423

A boldogságos Szűz Mária négy nagy karéneke.

Lap

„Üdvözítőnknek szent anyja“ 359

„Mennyországnak királynéja — Angyaloknak“ 361

„Mennynek királyné asszonya“. 363

„Mennyországnak királynéja-Irgalmasságnak“ 364

„Jöjj el Szentlélek Isten“ 202

„Téged Isten, dicsérünk“ 324

Reggeli Ima.

Atyának, és Fiúnak, és Szentléleknek nevében. Amen.

Jöjj el Szentlélek Isten! áraszd el lelkemet kegyelmed sugaraival, és gyulaszd föl kebelemben szereteted szent tüzét.

Kegyelemnek szent Istene! távolítsd el tőlem a mulandó érdekek gondjait, melyek lelkemet emelkedésében gátolhatnák, ihlesd meg elmémet és töltsd el szívemet az igazi áhítat buzgó érzelmeivel; hogy lélekben és igazságban imádjam Istenemet; szenteld meg ajakimat, hogy méltóképp dicsőíthessem szent nevét.

A Szentháromsághoz.

Teljes Szentháromság egy Isten! hiszem, hogy jelen vagy mindenütt; a legmélyebb alázat érzetével föltétlenül meghódolok szent Fölséged előtt, s lélekben egyesűlve angyalaid- és szenteiddel, szívem lángbuzgalmával imádlak.

Hála legyen az első szó ajkamon; mert jóságod tartott meg, szemeid őrzöttek, kezeid oltalmaztak az éjen át, oh fölséges Atya Úr Isten! — Te adtál erősítő álmot, mely után új életet érzek tagjaimban, új erőt elmémben. Már fönragyog a nap, s minden, ami él, köszönetet rebeg hozzád; mert Te vagy az élet, s minden jó, minden áldás csak tőled származik; a mező lilioma, mint a bérczek óriása, — a harmatcsepp, mint a zúgó tenger, — a parány úgy, mint a sziklák tömbe, dicsőítik szent nevedet. Szabad volna-e a te képmásodnak, alkotmányid e hálaénekének öszhangzatából hiányzani? Oh nem. — Én is hozzád emelem szívemet;

nézz kegyesen rám, gyermekedre, elevenítsd föl lelkemet, miként az üde harmat föléleszti a nap hevében ellankadt fűszálat és virágot. Oh kegyes mennyei Atya! a te szereteted őrizzen ma minden veszélytől, szent bölcseséged vezéreljen engem útaidon, s akár örömet, akár szomorúságot küldesz rám, legyen meg a te szent akaratod; én a te ösvényeden akarok járni, hogy egykor hozzád, minden üdvnek kútfejéhez, eljussak.

Engedelmes leszek a fölebbvalók iránt, szerény családi körömben, szelíd és barátságos alattvalóimhoz, résztvevő a szenvedők iránt, jótékony a szegényekhez, engesztelékeny, s ha kell engesztelő megbántóimhoz, szerető mindenkihez. Szent kegyelmed erősítsen mindenben, mi e mai napon velem történend; adj vigasztalást a szomoruságban, türést a fájdalomban, megnyugvást szent akaratodban. Tarts meg ezen gyermeki szeretetben és engedelmességben. — Oh Atyám! add, hogy háladatos legyek jótéteidért s rólad

soha meg ne felejtkezzem. Neked ajánlom föl gondolatimat, szavaimat és cselekedeteimet; őrizz minden vétektől és oltalmazz a kisértetekben.

Oh édes Megváltóm Jézus Krisztus! isteni példányképe a legmagasabb tökélynek, mely után törekedni tartozunk, add, hogy ma ismét hasonlóbb legyek hozzád, kövessem tündöklő erényeidet és őrizkedjem a bűntől, hogy méltó tagja legyek szent országodnak, melyet drága véred által szerzettél magadnak.

Szentlélek Úr Isten! öntsd lelkembe szent kegyelmedet, hogy távoztassam mindazon roszat, mit kerülni, és cselekedjem a jót, mit mívelni tartozom; Te tudod, hogy gyönge és gyarló vagyok, gyámol nélkül; — a te kegyelmed legyen sziklavára az én erőtlenségemnek.

Az Úr imája.

Mi Atyánk! ki a mennyekben vagy. Szenteltessék meg neved! Jöjjön el országod; legyen meg akaratod, miként a

mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek; és ne vígy minket kisértetbe: de szabadíts meg a gonosztól. Amen.

Angyali üdvözlet.

Üdvöz légy Mária, malaszttal teljes! az Úr van teveled; áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus! Asszonyunk szűz Mária, Istennek szent anyja! imádkozzál érettünk bűnösökért, most és halálunk óráján. Amen.

Apostoli hitvallás.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében; és Jézus Krisztusban, az ő egy Fiában, a mi Urunkban; ki fogantaték Szentlélektől, születék szűz Máriától; kínzaték Pontius Pilátus alatt, megfeszíttetek, meghala és eltemetteték; alászálla

pokolra, harmad napon halottaiból föltámada; fölmene mennyekbe, ül a mindenható Atya-Istennek jobbja felül; onnan leszen eljövendő megitélni az eleveneket és holtakat. Hiszek Szentlélekben; egy egyetemes keresztény anyaszentegyházat, szenteknek egyességét; bűnöknek bocsánatát; testnek föltámadását; és örök életet. Amen.

A hit, remény és szeretet indulatai.

Istenem! erősen hiszem mindazon igazságokat, melyeket kinyilatkoztattál, és apostoli, egyetemes szent egyházad, hogy higyem, elém ad; mert Te Uram! ki azokat kinyilvánítottad, végetlen bölcseség és csalhatlan igazság vagy.

Istenem! teljes bizalommal remélem, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus érdemei által kegyelmedet nyujtod nekem e földön, s ha megtartom parancsidat, dicsőségedben fogsz részeltetni; mert Te igérted mindezeket, ki leghivebb vagy

igéretidnek megtartása- és mindenható azok beteljesítésében.

Istenem! lelkem lángoló hevével szeretlek mindenek fölött, mert Te végetlenül jó és szeretetre méltó vagy. Teéretted szeretem embertársaimat is mint enmagamat, mert Te oh tiszta szeretet! parancsoltad.

Javulási föltét.

Istenem! kit bűneimmel annyiszor sértettelek, szivemből fájlalom, hogy megbántottam végetlen jóságodat; erősen fölteszem magamban, hogy ma, ha szent kegyelmed segélyét tőlem meg nem vonod, megsérteni nem foglak, és bűneimből, melyek lelkemet most terhelik, legelső alkalommal kitisztulok a bűnbánat kegyszerének méltó fölvétele által. Tarts meg, erősíts és gyámolíts Uram e föltétemben. Amen.

A boldogságos szüz Máriához.

Őrangyalunk- és Védszentünkhez.

Oltalmad alá menekülök szent anyám és pártfogóm, boldogságos szűz Mária, Istennek szent anyja! bizalommal fordulok irgalmas szívedhez. Légy oh kegyelem anyja oltalmam szükségeimben, szószólóm szent Fiadnál, ma s életemnek minden napján, de kivált halálom óráján. Amen.

Istennek szent angyala, hű és szeretetteljes Őrangyalom! légy te is oltalmazóm, őrködjél ma fölöttem, vezess az élet veszélyei

között sértetlenül, és nyerd meg nekem azon kegyelmet, miszerént úgy figyeljek sugalataidra, s úgy intézzem lépteimet, hogy Istenem törvényeinek ösvényéről soha le ne térjek.

Istennek nagyszentje N. N., kinek nevét viselni szerencsés vagyok, védj engemet, imádkozzál érettem, hogy e mai napon úgy szolgálhassak Istennek, miként hajdan te szolgáltál neki e földön, és egykor veled együtt dicsőithessem őt az egekben örökké. Amen.

Embertársainkért.

Esedezem oh Istenem! szüleim-, testvéreim-, rokonim-, barátim-, jótevőim- és mindazokért, kik bármiként üdvömet eszközölhetik; nyújtsd nekik, különösen N. N.-nek kegyelmedet, óvd meg őket minden veszélytől és áraszd ki reájok szent áldásodat. Izleltesd meg szereteted édességét azokkal is, kik saját csekélységök- és a te mindenható jóságodról megfeledkezve, előtted leborulni, jótéteidért hálát rebegni és kegyelmedért esdeni elmulasztják. Légy irgalmas Uram! ellenségeimnek, szüntesd meg kebelök emésztő haragját, és töltsd el szívöket az áldásos béke malasztjával.

Terjeszd ki védő karodat az elnyomottak, az ügyefogyottak, inségben szenvedők és betegek fölött; adj nekik türelmet bajaik elviselésére, enyhitő vigaszt, és a haldoklóknak végső kegyelmet.

Emlékezzél meg az egész emberi nemről; s a tévely- vagy hitetlenség ho-

mályával küzdőknek küldj világosságot, hogy megismerjék az igazságot, hogy téged igaz Istent dicsőítsenek, és az örök boldogság részeseivé lehessenek. Amen.

A megholt hívek lelkei, különösen N. N., Isten irgalmasságából nyugodjanak békében. Amen.

„Az Úr Angyala.“ *)

Az Úr Angyala köszönté szűz Máriát, és ez méhébe fogada Szentlélektől.

---

*) XIII. Benedek pápa 1724. sept. 14-én kiadott „Injuncta Nobis“ brevejében minden egyes alkalomra 100 napi búcsut engedményez azoknak, kik az Úr Angyala imát, vagy husvéti időszakban a „Mennynek királyné Asszonya“ karéneket reggeli, déli, vagy esti harangszóra térdelve ájtatosan elmondják. Azoknak pedig, kik egy hónapon át naponkint legalább egyszer elmondják, és egy szabadon választott napon meggyónnak és áldoznak, s az egyházért imádkoznak, teljes búcsut ád. XIV. Benedek pápa 1742. april 20-án azokra is kiterjeszti a búcsut, kik az emlitett karéneket nem tudván, husvéti időben is az Úr Angyalát imádkozzák. VIII. Benedek pápa a búcsukban részesíti azokat, akiket társas életi kötelmök akadályoz a ha-

Üdvöz légy Mária stb.

Ime az Úrnak szolgálója, legyen nekem a te igéd szerént.

Üdvöz légy Mária stb.

És az Ige testté lőn és közöttünk lakozék.

Üdvöz légy Mária stb.

V. Imádkozzál érettünk Istennek szent Anyja!

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk! Kérünk Úr Isten! öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy kik az angyali üzenet által szent Fiadnak Krisztusnak megtestesülését megismertük, kínszenvedése és keresztje által a föltámadásnak dicsőségébe vitessünk; ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

---

rangszóra imádkozni, ha foglalkozásuk végzése után azonnal pótolják a mulasztást. VI. Pius 1781. mart. 18-án a fölhozott búcsukat azoknak is engedményezi, kik nem hallván a harangszót, azon időtájban végezik el az illető imát.

Az esti harangszóra ezen ima után a tisztító helyen szenvedő lelkekért mondjuk:

V. Imádkozzunk a megholt hivekért.

F. Adj nekik Uram! örök nyugalmat, és az elenyészhetlen világosság fényeskedjék nekik.

Minden hivőnek teremtő és megváltó Istene! bocsásd meg ez életből eltávozott szolgáid és szolgálóidnak, különösen N. N. minden bűnét, hogy amely engedelmet mindig ohajtottak, azt ájtatos könyörgések által elnyerhessék. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Nyugodjanak békében. Amen.

Husvéti időközben.

Nagyszombat delétől a Szentháromság vasárnapja előtti szombat-délig az „Úr Angyala“ helyett a következő karének mondatik:

Mennynek királyné asszonya!
Örülj szép szűz: Alleluja!
Mert kit méhedben hordozni,
Méltó voltál: Alleluja!

Amint megmondotta vala,
Föltámadott: Alleluja!
Imádd Istent, hogy törleszsze,
Bűneinket: Alleluja!

V. Örülj és vigadj szűz Mária. Alleluja.

F. Mert valóban föltámadott az Úr. Alleluja.

Könyörögjünk. Úr Isten! ki szent Fiadnak a mi Urunk Jézus Krisztusnak föltámadásával a világot megörvendeztetni méltóztattál: engedd kérünk, hogy az ő anyja szűz Mária által az örök élet örömeit elnyerhessük. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Atyának, és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Amen.

Jöjj el Szentlélek Isten stb. (1. lap.)

Hála.

Számtalan jótéteiddel elárasztva térdre borulok előtted oh Atyám! Elmém alig foghatja föl mindazt, mit Te Istenem egy napon, csak egy rövid napon ajándékozál nekem. A nap lenyugodott már, s én, ki kegyelmed által ébredtem, kegyelmed által élek még; de hogyan éltem? — — Méltó voltam-e tőled szerettetni? Méltó-e kéréseimet teljesítve látni? Oh ezt

nem tudom! Atyai jóságod küldött örömet, hogy erőm legyen az élet viszontagságait eltűrni, hála neked érette! Szent bölcseséged küldött szomoru órát is, hogy szívem a földiektől elvonatva, elmém fölemelkedjék hozzád, mindenható Istenem! hála neked ezért is! Láttam áldásid és jótéteményeid sokaságát: és én mit tettem? — Te méltán várhattad, hogy neked, mint jó Atyámnak híven fogok szolgálni s teéretted embertársaimhoz igaz szeretettel viseltetni; Te erőt s alkalmat adtál a jónak végbevitelére: s én nem használtam föl ezeket; föltevék ugyan magamban minden jót, de csak a szándék és akaratnál maradtam. Most, midőn ujra elmult egy nap, mely soha, soha többé vissza nem tér, most látom, mily gyarló az ember, s fájdalommal mondom: Istenem! ujra vétkeztem.

Lelki számvétel.

Mennyei világosságnak örök forrása Szentlélek Úr Isten! oszlasd el a sötétsé-

get, mely bűneim rútságát rejtegeti előttem. Add hogy iránẗuk borzalommal teljék el szívem, hogy gyűlöljem, ha lehet annyira, mint Te gyűlölöd a bűnt. Oh Istenem! add, hogy jövőre semmitől ne féljek inkább, mint a te megbántásodtól.

Mi Atyánk, Üdvöz légy, Hiszek egy Isten.

Gyónom a mindenható Istennek, a mindenkor szeplőtlen szűz Máriának, szent Mihály főangyalnak, keresztelő szent Jánosnak, szent Péter és Pál apostoloknak és Isten minden szenteinek, hogy fölötte vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel.

(Vizsgáljuk meg mit vétettünk: Isten, mimagunk és embertársaink ellen.) Én vétkem, én vétkem, én igen nagy vétkem! Azért kérem a mindenkor szeplőtlen szűz Máriát, szent Mihály főangyalt, keresztelő szent Jánost, szent Péter és Pál apostolokat, és Isten minden szenteit, hogy imádkozzanak érettem a mi Urunk Istenünknél.

Könyörüljön rajtam a mindenható Isten és megbocsátván bűneimet vezessen az örök életre.

Vétkeim elengedését, föloldozását és bocsánatát adja meg nekem a mindenható és irgalmas Isten. Amen.

Bánat és erősfogadás.

Oh bocsáss meg Uram! — Térdre borulva, a legmélyebb alázattal esdek szent Fölséged előtt: bocsáss meg nekem Istenem! Te vizsgálod a szíveket, látod őszinte töredelmemet; látod, hogy szégyen és bánattól vagyok áthatva rút hálátlanságom miatt, melylyel szereteted kifejezhetlen nagyságát viszonoztam; — látod, hogy utálom és gyűlölöm a bűnt, melylyel szent Fölségedet megbántottam; — s mert irgalmasságod végetlen, a reménynek egy szikrája éled kebelemben: Te oh Istenem! könyörűlni fogsz rajtam. —

Oh bár soha meg ne bántottalak volna! E pillanattól fogva komolyan kerülöm a bűnt, s a bűnre vezető alkalmat — és

kegyelmed segélyével minden igyekezetemet oda irányzandom, hogy ezentúl semmi ne tarthasson vissza szent akaratod buzgó teljesítésétől. Tarts meg Uram e föltétemben. Amen.

Könyörgés.

Áldd meg Uram! nyugalmamat, hogy erőt nyerjek hű szolgálatodra. Szűz Mária, Istennek szent anyja, őrangyalom és védszentem, esedezzetek érettem, őrizzetek engem ez éjen át, életemnek minden napján és különösen halálom óráján. Amen.

Áldd meg Istenem! szüléimet, rokonimat, jótevőimet, barátimat és ellenségeimet. Oltalmazd mindazokat, kiknek engem alárendeltél. Segítsd a szűkölködőket, az utazókat, a betegeket és haldoklókat. Azokra pedig, kik még a tévely vagy hitetlenség halálos árnyékában szenvednek, áraszd ki kegyelmed világosságát.

Irgalom Istene! légy kegyelmes a megholt hívek lelkeinek is, kik a tisztító helyen szenvednek, különösen azoknak, kikért könyörögni kiválóan kötelességem; elégeld meg szenvedéseiket, és add meg nekik örök világosságodat. Amen.

Az anyaszentegyház imája.

Látogasd meg kérünk Uram! ezt a házat, és az ellenségnek minden csalárdságát távoztasd el tőlünk; a te szent angyalaid lakozzanak benne, kik minket békességben megőrizzenek, és áldásod legyen mindenkor rajtunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Áldjon és őrizzen meg minket a mindenható és irgalmas Atya, Fiú és Szentlélek Isten. Amen.

És a megholt hívek lelkei Isten irgalmasságából nyugodjanak békében. Amen.

Loretói litania és
Otalmad alá menekülünk.

mák a szent gyónáshoz.

Előkészület.

Könyörülj rajtam nagy Isten! végetlen irgalmasságod szerént, és könyörületességed bősége szerént töröld el bűneim árját. (50. zs.)

Irgalomnak nagy Istene! mióta törvényeid ösvényét elhagytam, lelkem mint horgonyvesztett hajó minden czél- és határozott irány nélkül tévelyeg, s a szenvedélyek szeszélyes viharától ide- s tova űzetik a bűnök tengerén. Szívem a rég keresett, a rég nélkülözött nyugalom után sohajt; de ezt teremtményeid között nem képes föltalálni; — nincs földi élvezet, nincs

mulandó öröm, mely vágyait kielégítené, nincs teremtmény, mely fölháborodását csillapíthatná, fájdalmát enyhíthetné; — a nagy világon s e kivül nincsen számára hely, hol megnyugvást lelhetne — — csak egyedül nálad Fölséges Úr Isten!

Hozzád járulok tehát, és törődött szívvel, mint a tékozló fiú, nyiltan megvallom: mennyei Atyám! vétkeztem az ég ellen és ellened, már nem vagyok méltó, hogy gyermekednek nevezz. A hála helyett, melylyel neked tartozom, szünet nélkül sértettelek bűneimmel, és megérdemlém, hogy örökre eltaszíts magadtól. De te oh Istenem! nem akarod a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen és éljen. Végtelen igazságod nem engedi ugyan, hogy a bűnt büntetlenül hagyd; de határtalan irgalmasságodnál fogva bocsánatot adsz annak, ki bűneit szívből megbánja és jobbulási szándékkal őszintén bevallja. Az élet viharos hullámai között szenvedett hajótörés után e végső mentő deszkaszál után nyújtom ki tehát én is

fáradt karjaimat. De hogy a sóvárogva kivánt révpartra juthassak, szabadíts meg Uram mindazon terhektől, melyek gátul lehetnének, és nyújtsd kegyelmedet, mely kormányzóm legyen a menekülésben. — Add én Istenem! hogy vezeklésem mindazon kellékekkel birjon, melyektől eredménye föltételezve van. Add nekem az alázatosság azon mély érzelmét, mely koronás látnokod bűnbánatának megszerzé a te nagy irgalmasságodat; hogy semmiségem érzetében az én bánatom is az igazán törődött, alázatos szívnek valódi áldozata legyen. Adj nekem annyi buzgóságot és kitartást, mennyi makacságot tanúsítottam ellened elkövetett vétkeimben. Add, hogy bánatom minden, még a legcsekélyebb bűnömre is kiterjedjen. Gyúlaszd föl szívemben szeretetedet szent tűzét, hogy ezután téged inkább szeresselek, mint enmagamat és egyéb teremtményidet, szeresselek minden — az egész világ fölött, szeresselek, mert a szeretetre legméltóbb vagy, s mert előbb

szerettél engemet, hogysem azt megérdemeltem volna; hogy inkább aggódjam szereteted elvesztése, mint büntetésed félelme miatt, — aggódjam annyira, hogy készebb legyek mindenemet föláldozni, mintsem azt koczkáztatni; — add, hogy bűneim érzete teljesen megnyugtassa szivemet az érdemlett szenvedések fölött, hogy mély hódolattal imádjam ítéleteid igazságát, és büntetéseidben ne lássak túlszigort, hanem mindannyi eszközt lelkem salakjának letisztítására. Engedd azt is oh Istenem! hogy azok, kiknek netán alkalmul szolgáltam az esésre, példámon fölkeljenek, és szívök mélyéből hozzád térvén téged dicsőítsenek. Amen.

Kegyelemkérés a lelkiismeret megvizsgálására.

Szentlélek Isten! áraszd lelkembe világosságod egy sugarát, hogy annak fényénél szemlélhessem vétkeim undokságát, láthassam azok számát, nagyságát és mind-

azon körülményeket, melyek ismerete szükséges, hogy őszinte gyónást tehessek, és szívbeli bánatot tarthassak. Oh Uram! ki a sziklából is élő vízforrást fakasztál; öntsd belém a töredelmesség lelkét, és megtörvén szívem keménységét, csordíts bánat könyüket belőle.

Szeplőtelen szűz Anyám, őrangyalom, védszenteim, gyámolítsatok segélyetekkel e fontos munkában, melytől lelkem nyugalma s üdve függ; könyörögjétek le számomra az Úr irgalmát s kegyelmét.

Mi Atyánk, Üdvöz légy, Hiszek egy Isten.

Vizsgáljuk meg, mit vétettünk az Isten tized az anyaszentegyház öt parancsa, — úgy a hit, remény és szeretet ellen; a hitet illetőleg különösen a hit-igazságokban való kétkedés, azok élczes kigúnyolása, és az ilyeseket tartalmazó könyvek olvasásábani gyönyörködés által. A szeretet elleni bűnök vizsgálatánál ama kettős viszonyt tartsuk szem előtt, melyben Isten és embertársainkhoz állunk. Ki kell terjesztenünk figyelmünket továbbá nem csak az elkövetett tényleges bűnökre, de a jónak, mit teljesítenünk lehetett és kellett volna, elmulasztására is. Elmélkedjünk hivatásszerü kö-

telmeink teljesítése vagy elhanyagolása fölött. Üdvös átgondolnunk a hét főbűnt is.

Átalában minél gyakrabban gyónunk, annál tökéletesebben fogjuk ismerni magunkat, jó s rosz hajlamaink- és szokásainkat, erényeink- és hibáinkat.

Bánat és erősfogadás.

Te egyedül vagy méltó a dicséret-, imádás- és szeretetre oh Istenem! Tudom hogy szent neved dicsőítésére teremtél engem is, de én, — fájdalommal kell bevallanom — igen meszsze távoztam e magasztos rendeltetéstől. Most, miután lelkem állapotát kegyelmed világánál megvizsgáltam, látom, hogy sok jót elmulasztottam, sok vétket elkövettem. Oh bocsáss meg nekem Istenem! és ne ítélj, ne büntess igazságod szigora szerént, mert bűnös szolgád nem állhat meg előtted.

Mélyen fájlalom Istenem! hogy téged, ki az élet és igazi boldogság forrása vagy, elhagyva, mulékony földi élvekért fáradoztam; fájlalom, hogy ugyanazon vétkekkel, melyeknek kerülését már többször

igértem, újra és újra megbántottam imádandó szent Fölségedet.

Nem a büntetés szolgai félelme tehát, nem anyagi veszteség, nem emberi tekintet az, mi bánattal tölti el lelkemet bűneim fölött: szívem keservének egyedüli oka, hogy legfőbb jóságodat, isteni szeretetedet sértettem meg. Oh bár soha ne vétkeztem volna! Ohajtanám bűneimet könyeimmel, nem .... véremmel lemosni, s érettök az engesztelés oltárára éltemet is áldozatul vinni. De miután Te oh Istenem! nem kivánod elvenni a bűnösnek éltét, s megelégszel a szív áldozatával: szívem mélyéből utálom és gyűlölöm egész életemben elkövetett minden bűnömet, kivált pedig azokat, mikkel utolsó gyónásom óta terheltem lelkemet. — Minthogy azonban az önismeret és bánat még nem maga a javulás, hanem csak alapja annak; minthogy a megtéréshez, — a jóhoz vivő úton első lépés a gonosznak kerülése: mától fogva új életet kezdek, és kegyelmed segélyével a bűnnek nem engedek többé

helyet szívemben, mely tied örökre, s ezután nem fog ingadozni közted és a teremtmények között. Kész leszek ezután inkább bármi szenvedést, magát a halál kínait is eltűrni, hogysem téged súlyosan megbántani. Erősen fogadom, hogy őrizni fogom magamat minden bűn — és bűnre vezető alkalomtól, különösen pedig kerülöm ezen (megnevezendő a bűn) megszokott bűnömet és ezen (megnevezendő a veszélyes alkalom) bűnre vivő alkalmat. Szívesen veendem helyettesed intéseit és megérdemlett dorgálásait; örömmel teljesítem, bármi nehéz legyen is, mit elégtételül elém szab; üdvözölni fogom a csapást, amivel Te oh Istenem lakoltatni jónak látsz; bűnhödni, vezekleni akarok egész életemen át, csak vétkeimet bocsásd meg Uram! Ha szívem ezen érzelmei, elhatározása és vezeklésem nem volnának elégségesek bűneim eltörlése- és végtelen igazságod kiengesztelésére: fogadd el bánatom kiegészitéséül a te szent Fiad, az én édes Üdvözítőm szenvedései és halálának érdemét. Amen.

Közvetlen a bűnvallás előtt.

Légy Uram ajkamon és szívemben, hogy félretéve minden álszemérmet, összes bűneim- és mulasztásaimat őszintén, teljesen és alázatos, töredelmes szívvel fölfedezzem helyettes szolgádnak.

Légy az ő szívében és ajkain is, hogy megtelve Szentlelkeddel, szánandó állapotomat helyesen megbirálni, üdvös intelmeket adni, és törvényed teljesítésére hathatósan buzditani képes legyen.

Gyónás utáni imák.

Oh Istenem! újra tapasztalám mily kegyes, irgalmas és béketürő vagy. Te nem úgy bántál velem, miként érdemlettem volna, Te nem büntettél engem bűneim nagysága szerént: hanem jó atyaként szánakodál rajtam. Megvallottam neked igaztalanságaimat: s Te megbocsátál; örök hála neked ezért Istenem! Oh áldott légy mindörökké! Áldd és magasztald lelkem az Urat!

Oh Jézus! Te szerettél engem, Te lemostad szent véreddel az én bűneim szenyét; általad bocsáttattak meg vétkeim, általad jutottam az én Istenemhez a te Atyádhoz. Ime lábaidhoz borulok, hogy forró hálát adjak neked; hogy imádjalak a kétkedés után hitében megerősödött Tamással, mint Uram- és Istenemet; hogy keseregjek bűneim miatt az esése fölött síránkozó és megtérő Péterrel, és könyeim árja között valljam a bűnbánó Magdolnával: szeretlek téged édes Üdvözítőm! szeretlek mint éj a csillagot, mint a nap hevében ellankadt virág az üde harmatot, mint fáradt vándor a hűs árnyat; szeretlek — — — oh de hol van a szó, mely hűen fejezné ki kebelem lángjának hevét! — — kimondhatlanul szeretlek. E szent érzelem napsugár, éltető lég lelkemnek.

Minél több kegyelmet nyertem tőled oh Istenem! annál inkább elismerem bűneim nagyságát, annál mélyebb fájdalmam, hogy azokkal megbántottalak. Oh én soha nem felejtkezem meg bűneimről,

melyeket megbocsátál nekem; szüntelen szemeim előtt lesznek emlékeztető jelül, hogy napról napra inkább és inkább ügyekezzem tökéletesen megtisztúlni hamisságaimtól.

Azonban a jó akarat és fogadás magában véve csak üres virág, mely rövid ideig gyönyörködteti a szemlélőt s azután nyom nélkül eltűnik: tett a gyümölcs. — Virágot, mely gyümölcsöt is hoz, kivánsz te oh Istenem!

Édes Üdvözítőm szenvedése s halálának értéke megmérhetlen ugyan; de az ő érdemei miatt kötelmemtől nem mentett föl engem végtelen bölcseséged; nehogy javulás helyett bűnt bűnre halmozzak azon vakmerő reményben: hiszen megbocsátvák vétkeim. — — —

Boszuért kiált hozzád az elrabolt és vissza nem adott becsület, boszuért a verejték bérének elvonása, — boszuért a nyomorúltak könyei; mert nem engedheted el Uram! azt, mihez teremtményednek adál jogot.

Vissza tehát az elvett becsülettel, visz-
sza a nyomorúltnak bérével! —

Megtérítem Istenem az okozott kárt, elvégzem az elégtétül elém szabott imák- és jó cselekedeteket, hogy a bűnbánatnak nemes gyümölcsét teremjem; megteendek mindent, mit kegyelmed segélyével teljesíteni tehetségemben álland, hogy a megváltás érdemeiben részesítni méltónak találj. Ezen elhatározott szándékom őszinteségének jeléül fölajánlom neked szívemet, lelkemet és mindenemet. Ne vesd meg Uram ez áldozatot, melyet a szeretet oltárán életem derűje és borúján egyaránt bemutatni akarok; ne vesd meg az alázatos és töredelmes szívnek őszinte áldozatát. Amen.

Minden Szentek Litániája.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybeli Atya-Isten. Irgalmazz nekünk!
Megváltó Fiú-Isten. Irgalmazz nekünk!
Szentlélek-Úr-Isten. Irgalmazz nekünk!
Szentháromság egy Isten. Irgalmazz nekünk!

Szentséges szűz Mária,
Istennek szent anyja,
Szüzeknek szent szűze,
Szent Mihály főangyal,
Szent Gábor főangyal,
Szent Ráfáel főangyal,
Szent őrangyal,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan ti szent angyalok és főangyalok, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan ti dicsőült szentek lelkei, könyörögjetek érettünk!

Keresztelő szent János, könyörögj érettünk!
Szent József, könyörögj érettünk!
Mindnyájan az ó szövetség szent atyái és látnokai, könyörögjetek érettünk!

Sz. Péter apostol,
Sz. Pál apostol,
Sz. András apostol,
Sz. Jakab apostol,
Sz. János apostol,
Sz. Tamás apostol,
Sz. Jakab apostol,
Sz. Fülöp apostol,
Sz. Bertalan apostol,
Sz. Máté apostol,
Sz. Simon apostol,
Sz. Tádé apostol,
Sz. Mátyás apostol,
Sz. Barnabás apostol,
Sz. Lukács evangelista,
Sz. Márk evangelista,

} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent apostolok és evangelisták, könyörögjetek érettünk!
Mindnyájan Krisztusnak szent tanítványai, könyörögjetek érettünk!

Mindnyájan apró-szentek, könyörögjetek érettünk!

Sz. István vértanú,
Sz. Lőrincz vértanú,
Sz. Vincze vértanú,
Sz. Béla püspök vértanú,
Sz. Gellért püspök vértanú,
Sz. György vértanú,
Sz. Demeter vértanú,
Nepomuki sz. János,

Könyörögj érettünk!

Sz. Fábján és Sebestyén vértanúk,
Sz. János és Pál vértanúk,
Sz. Kozma és Demjén vértanúk,
Sz. Gyárfás és Prótás vértanúk,
Sz. András és Benedek vértanúk,
Mindnyájan sz. vértanúk,

Könyörögjetek érettünk!

Sz. Szilveszter pápa,
Sz. Gergely pápa,
Sz. Ambrus püspök,
Sz. Ágoston püspök,
Sz. Jeromos hitvalló,
Sz. Márton püspök,
Sz. Miklós püspök,
Alamizsnás szent János,

Könyörögj érettünk!

Sz. Lajos püspök,
Sz. István király,
Szűz szent Imre herczeg,
Sz. László király,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent püspökök és hitvallók, könyörögjetek érettünk!

Mindnyájan szent hittanítók, könyörögjetek érettünk!

Sz. Antal,
Sz. Pál,
Sz. Benedek,
Sz. Bernát,
Sz. Domokos,
Sz. Ferencz,
} Könyörögj érettünk!

Sz. Konrád hitvalló,

Kapisztrán szent János,

Mindnyájan szent papok és leviták, könyörögjetek érettünk!

Mindnyájan szent szerzetesek és remeték, könyörögjetek érettünk!

Sz. Anna,
Sz. Magdolna,
Sz. Erzsébet,
Sz. Margit,
} Könyörögj érettünk!

Sz. Ágota,
Sz. Lucza,
Sz. Ágnes,
Sz. Cziczelle,
Sz. Katalin,
Sz. Borbála,
Sz. Rozália,
Sz. Neszte,
Sz. Kunegunda szűz,
Sz. Orsolya szűz,
} Könyörögj érettünk!

Mindnyájan szent szűzek és özvegyek, könyörögjetek érettünk!

Istennek minden szentei, esedezzetek érettünk!

Isten, irgalmazz nekünk!
Uram, kegyelmezz nekünk!
Isten, irgalmazz nekünk!
Uram, hallgass meg minket!

Minden gonosztól,
Minden bűntől,
A te haragodtól,
Hirtelen és véletlen haláltól,
Az ördög cseleitől,
} Ments meg, Uram! minket!

Haragtól, gyülölségtől és minden gonosz akarattól,
Fajtalan lélektől,
Villámok- és égi háborútól,
Az örök haláltól,
Éhségtől, döghaláltól és minden háborútól,
A te csodálatos megtestesülésed által,
A te eljöveteled által,
A te születésed által,
A te keresztséged és szent bőjtölésed által,
A te halálod és temetésed által,
Szentséges föltámadásod által,
A vigasztaló Szentlélek eljövetele által,
Az itélet napján,

} Ments meg, Uram, minket!

Mi bűnösök,
Hogy nekünk megbocsátani méltóztassál,
Hogy nekünk kegyelmezz,
Hogy minket az igaz bűnbánatra vezérelj,

} Kérünk téged hallgass meg minket!

Hogy szent egyházadat kormányozni és föntartani méltóztassál,
Hogy apostoli helytartódat s az egész papi rendet a szent vallásban megtartani méltóztassál,
Hogy az anyaszentegyház ellenségeit megalázni méltóztassál,
Hogy a keresztény királyok- és fejedelmeknek békességet és egyetértést adni méltóztassál,
Hogy az összes keresztény népnek békességet és egyességet adni méltóztassál,
Hogy a mi elménket a mennyei vágyakra fölindítsad,
Hogy minden jótevőnket örök javakkal jutalmazzad,
Hogy magunk, felebarátunk, atyánkfiai és jótevőinknek lelkét az örök hárhozattól megmentsed,
Hogy a földnek bő gyümölcsét megadjad és föntartsad,
Hogy a megholt híveknek örök nyugalmat engedni méltóztassál,

Kérünk téged hallgass meg minket!

Hogy minket meghallgatni méltóztassál,
Kérünk téged hallgass meg minket!
Istennek szent fia,
Kérünk téged hallgass meg minket!

Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
kegyelmezz nekünk!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
hallgass meg minket!
Isten Báránya, ki elveszed a világ bűneit,
irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Mi Atyánk stb.
V. És ne vigy minket kisértetbe:
F. De szabadíts meg a gonosztól.

69. Zsoltár.

Isten! figyelmezz segítségemre: Uram!
siess segítésemre.
Szégyenüljenek meg és valljanak gyalázatot: kik lelkemet keresik.

Térjenek hátra és piruljanak meg: kik roszat akarnak nekem; térjenek hátra mindjárt megpirúlva, kik azt mondják nekem: úgy kell, úgy kell!

Örvendezzenek és vigadjanak tebenned mindnyájan, kik téged keresnek, és mondják mindenkor, kik szeretik szabadításodat: magasztaltassék az Úr!

Én pedig szűkölködő és szegény vagyok:

Én segítőm és szabadítóm vagy te: Uram! ne késsél.

Dicsőség az Atyának, és Fiúnak, és Szentléleknek. Miként kezdetben vala, most, és mindig, és örökön örökké. Amen.

V. Üdvözítsd szolgáidat.

F. Én Istenem! kik benned biznak.

V. Légy nekünk Uram! erősség tornya.

F. Ellenségünkkel szemben.

V. Az ellenség soha ne győzedelmeskedjék rajtunk.

F. És a gonoszság fia ne árthasson nekünk.

V. Uram! ne bánj velünk bűneink szerént.

F. És gonoszságunk szerént se fizess nekünk.

V. Könyörögjünk N. pápánkért.

F. Az Úr oltalmazza őt és éltesse, tegye őt boldoggá már e földön, és ne adja ellenségeinek kezébe.

V. Könyörögjünk jótevőinkért.

F. Szent nevedért Uram minden jótevőnknek örök boldogsággal fizess meg.

V. Könyörögjünk a megholt hívekért.

F. Adj nekik Uram örök nyugalmat, és az elenyészhetlen világosság fényeskedjék nekik.

V. Nyugodjanak békében. *F.* Amen.

V. Távollevő atyánkfiaiért

F. Üdvözítsd szolgáidat Istenem! kik benned bíznak.

V. Küldj nekik Uram segélyt szentélyedből.

F. És Sionból oltalmazd őket.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

V. Az Úr veletek.
F. A te lelkeddel is.

Könyörögjünk.

Úr Isten! ki mindenkor irgalmas és engedékeny vagy, fogadd el könyörgésünket: hogy minket, és minden szolgádat, kiket a bűnök láncza szorongat, irgalmasságod hatalma kegyesen föloldozzon.

Hallgasd meg kérünk Uram alázatos esedezéseinket, és megbocsátván nyilván bevallott vétkeinket, a bűnnek elengedésével jóvoltod szerént békét is adj nekünk.

Uram! éreztesd velünk kegyesen kimondhatlan irgalmadat, s midőn vétkeinkből kitisztítasz, a büntetésektől is, melyeket azokkal érdemlettünk, ments föl minket.

Úr Isten! kit a bűn megbánt, és a töredelmesség kiengesztel, tekints irgalmasan esedező néped könyörgéseire, és haragod ostorait, melyeket bűneinkkel érdemlettünk, távoztasd el tőlünk.

Örök mindenható Isten! könyörűlj szolgádon N. pápánkon, és kegyelmességed

szerént igazgasd őt az örök üdvösség útján, hogy általad csak amik neked tetszenek óhajtsa, és azokat teljes erővel végrehajtsa.

Úr Isten! kitől származnak a szent óhajok, jó tanácsok és tökéletes cselekedetek, add meg szolgáidnak azon békét, melyet a világ nem adhat: hogy szívünket parancsaidnak alávetve és ellenségeink félelmétől megszabadúlva oltalmad alatt csendes időket élhessünk.

Égesd ki Uram! vesénket és szívünket a Szentlélek tüzével, hogy neked tiszta testtel szolgáljunk, és tiszta szívvel tetszésedre lehessünk.

Minden hivőnek Teremtő s Megváltó Istene! szolgáid és szolgálóid lelkeinek bocsásd meg minden vétkét; hogy amely engedelmet mindenkor ohajtának, azt ájtatos könyörgések által megnyerhessék.

Cselekedeteinket kérünk Úr Isten! sugalatoddal előzd meg, és segélyeddel kíséred; hogy minden imádságunk és működésünket a te nevedben kezdjük és általad végezzük.

Örök mindenható Isten! ki az élők- és holtakon uralkodol, és mindazoknak irgalmat adsz, kiket hit és cselekedeteik által tieidnek ismersz; alázatosan kérünk, hogy mindnyájan akikért előtted könyörögni akarunk, kik vagy még e világon testben tartózkodnak, vagy a testből már kiköltözve, a más világra jutottak, szenteidnek esedezése miatt kegyes irgalmasságodból, minden bűnüknek bocsánatát megnyerjék. A te szent Fiad a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled és a Szentlélekkel egyetemben Isten, él és uralkodik örökön örökké. Amen.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

V. Hallgasson meg minket a mindenható s irgalmas Isten. *F.* Amen.

V. És a hivők lelkei Isten irgalmasságából nyugodjanak békében.

F. Amen.

Áldozáskor.

Mindenható Isten! a te igazságodnak méltó elégtételt én bűnös ember nem adhatok. Végtelen a te imádandó szent Fölséged, s igy határtalan a sértés, melyet ellened még a csekélynek látszó bűnnel is elkövettem. Ily bántalommal szemben a véges halandónak vezeklése — ha az élet utolsó pillanatáig tart is — alig észrevehető csekélység, csepp a világ-tengerben, parány a hegyek óriásaival szemben. — Azért fölajánlom és bemutatom neked szerelmes szent Fiad az én Üdvözítőm érdemeit. Tekintsd Krisztusodat oh Istenem! az ő érdemei

által részesülök a boldogságban vele egyesülhetni: add, hogy e szent áldozás lelkemnek tápláléka, és örök üdvömnek legyen záloga.

Oh jóságos Isten! ki e földön élő gyermekeidet az angyalok eledelével táplálod, öntsd belém összes buzgóságát ama dicsőült boldog lelkeknek, kik veled együtt élnek és örvendenek a mennyben.

Megváltó Istenember! minél méltatlanabb vagyok reád, annál forróbban vágyódom téged birni; mert Te vagy „az égből leszállott kenyér, mely életet ad a világnak".

De hogyan merjek hozzád közeledni Uram! miután apostolod figyelmeztet: „a ki méltatlanul eszik e kenyérből, és iszik az Úr kelyhéből, kárhozatot eszik és iszik magának". — Oh Istenem! mit tegyek hát, hogy keblemet megtisztítsam a szennynek legutolsó és legcsekélyebb maradványától, ami megszentségteleníthetné az én Üdvözítőm szent testét és vérét? mit műveljek, hogy méltó legyek az én Istenem elfogadására?

Szívem mélyéből siratom újra és újra számtalan tévedésemet, hogy könyeim árja mossa le bűneim hátramaradt nyomát. — Oh Istenem! bár föláldozhatnám életemet, hogy teljesen megtisztúlva, méltó legyek hozzád! Oh határtalan jóság, légy irgalmas nekem!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, ki egyedül engesztelhetted ki a megbántott Isten igazságát, részesíts engem a te áldozatodnak érdemeiben. Töltsd el szívemet az alázatosság, hit, bizalom és szeretet üdvös érzelmeivel, hogy méltóképp járulhassak e szent titokhoz; nyugtasd meg méltatlanságának tudatában remegő lelkemet; és minthogy velem egyesűlni akarsz, Te magad készítsd el őt az elfogadás boldogságára. Isten anyja, szeplőtlen szűz Mária! őrangyalom és védszenteim esedezzetek érettem! legyetek körülem, midőn az ég Ura beszáll hozzám!

Édes Megváltóm! velem eddig érzetett kegyességed is elég volna a reménynek egy világító sugarát árasztani bűneim

sokasága miatt kétkedő lelkembe; ama határtalan jóság pedig, hogy ma tenmagadat akarod nekem ajándékozni, hatványozva élénkíti bizalmamat, hogy megbocsátvák bűneim, megtisztúlva lelkem, s biztosítva számomra a kegyelem, mely az üdv útján a gonosz ellenség cseleivel szemben védelmem, segítségem és gyámolom leend. — A ki tebenned bizik Uram! soha nem csalatkozik.

Uram Jézus Krisztus! tántoríthatlanul hiszem, hogy az Oltáriszentségben a kenyér színe alatt nemcsak tested, és viszont a bor színe alatt nemcsak véred, hanem mindkét színnek minden legkisebb részében egészen jelen vagy ugyanazon testtel, mely megváltásomért a kereszten szenvedett, s azon vérrel, mely ott üdvömért kiontatott.

Üdvözítő Jézusom! az angyalok és szentek dicsőítéséhez csatlakozva a legmélyebb alázat érzetével, szívem lángbuzgalmával, mint Istenemet, az ég és föld mindenható urát imádlak e titkos szent-

ségben. Áldás, dicséret és magasztalás legyen szent nevednek örökké!

Isteni Megváltóm! vedd el tőlem néhány pillanatra csekélységem érzetét, és add, hogy felejtve mindent, egészen a te szeretetednek engedjem át magamat. Vajha isteni szerelmedet méltó érzelmekkel viszonozhatnám! Oh gyulaszd föl kebelemet és öntsd belé isteni édességed egész árját. — Jöjj, vedd birtokodba szívemet és lakjál benne! Csak veled, egyedül veled akarok lenni ezentúl lelkem titkos szentélyében örökké. — A föld nem vonz engem többé magához; testem lelkem ég a vágytól utánad. Te szívemben akarsz nyugodni; engedd, hogy én a tiedben keressem boldogságom oltalmát. Te egyesülni akarsz velem; add kérlek, hogy én oly szorosan, oly állandóan szövetkezzem veled, hogy tőled soha el ne szakadjak; néhány pillanat mulva magamhoz veszlek, oh maradj nálam örökké.

Xaveri szent Ferencz fohászai után.

„Nem az vonz engem szeretetedre,
Hogy mennyet igértél, én Istenem!
Sem arra, hogy kerüljem ami megbánt,
Nem indít a pokoli gyötrelem.
Te magad vonzod szívemet magadhoz,
Vérmátka! látom szenvedésedet,
Látlak szükségben, inséges halálban,
Kiontva látom minden véredet.“
És mindez kiért! — Érettem bűnösért. —
Hallom a végső sohajt halavány
Ajakadról ellebenni: bocsáss meg
A bűnbánónak mennyei Atyám!
„Ilyen szeretet szeretetre gyújt, s ha
Nem volna menny: szeretnem kellene;
S habár pokol nem volna is: a bűnt úgy
Kerülném, hogy rettentne már neve.
S ha pokol és menny összeomlanának,
S nem volna büntetés, nem jútalom:
Szerelmem mégis örökké lángolna
Nem oltná azt ki semmi hatalom.“

Midőn az oltárszolga csengetyűvel jelt adván az áldozásra, a közgyónást elkezdi, az Oltáriszent-

ségben részesűlni kivánó is mondhatja vele: Gyónom a mindenható stb. 17. lapon.

S midőn az áldozár áldást adni kifordúl, mondhatjuk vele: Könyörűljön rajtam stb. Vétkeim elengedését stb. 18. lapon.

Íme az Isten báránya, íme aki elveszi a világ bűneit!

Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd, és meggyógyúl az én lelkem (háromszor mondatik).

Közvetlen az áldozás előtt.

Eljött már a boldog pillanat, íme én lelkem a mennyei jegyes közelít: íme a királyok királya, ki hozzád jön a kedvesség és béke lelkével!

Mint fáradt szarvas a forrás üde vizéhez, ugy sóvárog szívem utánad oh Istenem!

Magasztalja lelkem az Urat és örvendez az én üdvözítő Istenemben!

Áldozás utáni imák.

Uram Jézus Krisztus! erősen hiszem, hogy ugyanazon szent testet vettem most magamhoz, melyet a mi üdvünkért a Szentlélek ereje által szűz anyád méhében magadra öltöttél, ugyanazt, mely érettem a kereszten szenvedett. — Erősítsd meg ezen fönséges hitet lelkemben, hogy az emberi elmének ál-világossága azt soha meg ne ingassa! — —

Nálam vagy tehát oh isteni tárgya szeretetemnek! szívembe zárva bírlak téged legfőbb kincsem- és gyönyörömet. Oh mily kimondhatlan boldogság veled egyesülhetni! Mint a mennyei öröm kéjétől elragadott tanítvány a Tábor hegyén, fölkiáltok én is: Uram! jó nekem veled lenni. Gyarló s szánandó bűnöskép jelentem meg előtted, az érzéketlenség fagyától környezve: s Te szent szerelmed

lángjával fölmelegítéd szívem hidegét és gazdaggá tevél kegyelmed kincseinek bősége által. — E pillanatban élvezem a mennyei tiszta lelkek boldogságát.

Imádlak téged Uram Jézus saját kebelemben, mit szentélyül választál magadnak; imádlak mint éltem alkotóját, ég és föld mindenható Urát, kinek egyetlen szava ronthat és teremthet száz világot; imádlak mint Megváltóm- és üdvözítő Istenemet.

Elismerem egyúttal, hogy minden érdem nélkül, határtalan jóságodnál fogva lett kebelem istenséged szentélyévé. — Oh mit adjak viszont, mivel áldozzak kebelem hála oltárán e megbecsűlhetlen jótéteményért? Neked áldozom föl testemet, lelkemet, szívem minden érzetét, egész valómat; neked ajánlom mindazon jót, mit valaha műveltem, hogy megszenteld; neked ajánlom föl mindazon szeretet, hála és imádás tiszteletét, melylyel leghivebb szolgáid téged üdvözöltek és üdvözölni fognak; egyesítem magamat az ő imádsá-

gaik s erényeikkel, hogy annál méltóbb hálát adjak jóságodért. A te szolgálatodra szentelem egészen magamat s magasztalni fogom szent nevedet a hála és szeretet legédesb érzetével; benned fogom helyezni minden reményemet és dicsőítendelek mint Istenemet, mint üdvöm egyedüli szerzőjét. A te irgalmasságod és szeretetednek fogok örvendeni, s csak azon keseregni, hogy megbántottalak; csak azt fogom óhajtani, hogy birhassalak, csak attól félni, hogy elveszítlek; azért — oh igen, — csak azért akarok még élni, hogy szerethesselek téged.

E szeretettől buzdítva, gondosan fogom magamat óvni mindentől, mi téged megbánthatna; s hogy semmi ne hűtse buzgóságom hevét, és méltatlan foglalkozások ne háborítsák beblem szent érzetét, távol maradok a gonoszok tanácsa- és társaságától; kerülni fogom a bűnre vezető alkalmat, a csalfa gyönyöröket, a bűnnek édes fölszínbe burkolt, de ölő mérget rejtő élveit. — S mert a vétek

kerülése csak első lépés az üdv útján, s mert Te édes Üdvözítőm! sokat szenvedtél, sőt drága véredet is kiontád, hogy lelkem eredeti épségét visszaszerezd: fáradni akarok én is, követem hivásodat, béketüréssel viselendem keresztemet, teljesítendem parancsaidat, magamat a jámborságban edzeni, s erényes életet fogok folytatni. — S miután az emberi elme gyakran téved az élet tekervényes útjain: áraszd lelkembe világosságod fényét; — s minthogy a szív legforróbb lángjai is elalszanak, ha Te nem éleszted azokat: ápold keblem tüzét szerelmed hevével. Hamvaszsz el oh emésztő tűz, mit szivembe fogadék, mindent, mi keblem fölfelé törekvő lángjait elolthatná, vagy csak lankaszthatná is. Jelenléted szent örömmel tölti el szívemet, engedd, hogy örökké ezen örömek édene maradjon. — E szívnek minden dobbanása tiéd, add, hogy folyvást éretted, általad és benned éljen, s ha meg kell szakadnia, éretted haljon el. Amen.

Mindenható Isten! miután kegyelmedbe fogadtál, engedd meg, hogy esedezzem mindenelőtt a Te igaz egyetemes szent egyházadért. Tartsd fön Uram az igazságnak eme rendíthetlen oszlopát, hitünk támaszát, szereteted, kegyelmeid csatornáját és a vétkek özönében egyedüli mentő bárkát. — Őrizd és oltalmazd annak fejét, szent Fiad apostoli helyettesét N. pápánkat. — Vezéreld egyházi megyénk püspökét, hogy minket az üdv útján megtartson. Áraszd ki áldásodat szüleim, — testvérim — s egyéb rokonim, — jótevőim, — barátim — különösen N. — és mindazok fölött, kikről imáimban megemlékezni tartozom! S mert a bocsánat nagy napját akarom űlni, habár egyébkor is, de különösen ma megbocsátok egész életembeli minden megbántómnak. Oh miként is lehet pillanat, midőn a föld pora társa ellen áldáz haragra, boszura gerjed: míg az Egek Ura lehajol és fölemeli a parányt? — Áldd meg Uram ellenségeimet! —

Irgalom Istene! esedezem azon számtalan megrögzött bűnösért is, kikkel a világ tele van. Te nem akarod a bűnös halálát; vezéreld őket a jó útra, és ne hagyd elveszni. — Könyörűlj a tévelygőkön, hitetleneken, kik a homály, a halál árnyékában sorvadoznak. — Küldd el nekik világosságodat, és nyilatkoztasd ki az egész emberi nemnek dicsőségedet! Hisz mindnyájunkért halt meg édes Üdvözítőnk!

Végre emlékezzél meg szerelmemnek a földiek között szent egyházad után első tárgya- édes hazámról, melyen kivül a nagy világon nincsen számomra hely. Áldd meg Isten e hont, nyújtsd ki fölötte védő karod, és add, hogy annak fiai és leányai szent neved dicsőítésében buzgók, hazájok iránti hűség és szeretetben szilárdak, az erényességben példásak s a mennyire e földi létben lehetséges, boldogok legyenek. — Áldd meg Fejedelmünk- és elüljáróinkat, áraszd ki reájok kegyelmed sugarait, hogy alattvalóikat

szent törvényed szerént kormányozzák. Távolíts el szívökből minden igazságtalanságot és elnyomási törekvést; hogy egykor ne az üldözött igaz ügy, ne az elnyomottak sohaja kérjen tőled boszut kárhoztatásukra: hanem a védett ártatlanság és kiszolgáltatott igazság emeljen mellettök szót trónod előtt s esdjen irgalmat üdvözítésökre.

A bocsánat, az öröm e nagy napján esedezem végre Istenem! a tisztulás helyén szenvedőkért. Adj nekik is, — mint nekem — ma kegyelmet; adj nekik szent búcsut, és vezesd be őket a boldogság honába, szüleik, testvéreik, rokonaik, barátaik és minden övéik társaságába; hogy a szeretetben, mely őket e földön összekapcsolá s a síron túl kíséré, egyesülten, de most már átszelleműlve, fölmagasztosúlva dicsérjenek és áldjanak téged örökké. Amen.

Szent Anyám, boldogságos szűz Mária, bűnösök oltalma! ne vesd meg bizalmamat, melyet benned helyezek, midőn

kérlek: vezesd föl a világ mindenható Urának trónja elé áhítatom áldozatának illatát; vidd föl fohászaimat, melyeket szent Fiad jegyese az egyház- s annak látható fejéért, drága örökséged az én hazám- és védencz népedért, szüleim-, rokonim-, jótevőim- és minden embertársamért, különösen a tisztulás helyén szenvedő lelkekért röpítettem a boldogság hona felé. Szűz Anyám hallgasd meg és teljesítsd e könyörgésemet. Amen.

Ima teljes búcsuért.

(Az áldozási áhítat végén.)

Megváltó Jézusom! isteni Fölséged előtt méltatlanságom tudatában leborúlva szívem alázatosságával kérlek, hogy a hit, remény és szeretet indulatait, bűneimnek üdvös bánatát és a föltétet, téged többé meg nem bántani, kebelem mélyébe vésni kegyeskedjél; és add, hogy szenvedésed, szentséges öt sebed és drága véredről,

melyet a kereszt oltárán érettünk kiontottál, irántadi hálás szeretettel és legnagyobb részvéttel elmélkedjem, miként hajdan a koronás látnok tevé, részvét okozta fájdalmában e szavakra fakadva: „Átlyuggatták kezeimet és lábaimat; megszámlálták minden csontomat. 21. zsolt. 17. 18. v.

Búcsu-fölajánlás a tisztulás helyén szenvedő lelkek javára.

(Ligouri szent Alfonz imája.)

Irgalmas Isten! végtelen jóságodhoz folyamodom N. N. lelkeért, kinek üdvére az egyházzal ezen búcsut fölajánlom. Egyszülötted érdemei, szenvedése és halálának tekintetéből oh enyhítsd annak kínait! Engedd őt mielőbb dicsőségteljes arczodnak boldog szemléletére eljutni, hogy a mennyei hazában minden választottal téged dicsérhessen és magasztalhasson. Szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A keresztségi fogadás megujítása.

Születtem és halott valék; világosság környezett s mégis sötétségben voltam; szerető szív, gyöngéd kezek vigyázva ápoltak és mégis haragnak gyermeke, rab valék, a bűnnek rabja. — De Te oh Istenem! új életet adál a keresztség fürdőjében, lelkem egéről szétűzted a föllegeket az üdv napjának sugaraival, s a bűn igája alól fölmentve, kedves gyermekeddé, szenteid boldogságának részesévé, mennyei kincseid örökösévé tevél engem.

Oh de hova lett mindez! hol az ártatlanságnak fehér köntöse, melyet üdvöm zálogául, ismertető jelül az anyaszentegyház kapujánál adtál? A bűn sötét föllegei homályba boríták napomat, a fehér öltöny beszenyezve s én ismét a bűn rabja valék. — De Te oh végtelen Jóság most is szánakodál az örvénybe rohanó gyermeken, visszatartád, a hajótörésből kimentéd és sebeit meggyógyítád. — Örök hála neked Istenem! Ég és föld halljátok meg szavamat, örüljetek velem és kiáltsátok: Áldás, dicsőítés, magasztalás, hála és szeretet az irgalom nagy Istenének.

E hálától buzdítva, megujítom előtted mennyei Atyám! azon hitet és fogadalmakat, melyeket az ujjászületés kegyforrásánál nevemben keresztszüleim vallottak és igértek. — Én akkor még erőtlen, szótlan valék, képtelen a gondolkozásra; de most, miután kegyelmed az életben megtartott, és lelki tehetségeim használatára vezérelt, öntudatosan, szabadon, őszintén s szivem teljes örömével ismétlem:

hiszek benned Szentháromság: Atya, Fiú és Szentlélek Isten! Hiszek benned mindenható Atya, ég és föld-, minden látható- és láthatlannak teremtő Istene! hiszek egyszülött Fiadban, az Úr Jézus Krisztusban, ki emberi testet vevén magára, üdvünkért szenvedett, meghalt, és ez által nekünk a mennyek ajtaját megnyitotta; hiszek a megszentelő Úr Istenben. — Hiszem Istenem mindazt, amit kinyilatkoztattál és az egy, apostoli, egyetemes, szent egyház mint hitigazságot elém ad; ezen hitben szilárdan megmaradni is akarok éltem végső pillanatáig.

Ismétlem a fogadásokat is; teljes erőmből küzdeni fogok üdvöm ellenének minden támadásai-, incselkedései-, kisértéseivel szemben; küzdeni fogok a bűn, — ennek ingerei s alkalma ellen, úgyszintén az anyaszentegyház hitével meg nem egyező minden tan ellen, mely az elmét fölvilágosítás örve alatt tévutra vezetni törekszik. Erősen fogadom, hogy hitemet, ha szükséges, nyilván az egész vi-

lág előtt bátran megvallani bármikor és bárhol kész leszek; fogadom, hogy az erkölcsre vonatkozó ezen igéreteimet legszentebb és édes kötelmeim gyanánt tettleg beváltani teljes erőmből ügyekezni fogok. — Tarts meg és erősíts Uram kegyelmeddel e föltétemben éltem utolsó pillanatáig. Amen.

eljes bucsu

alkalmával.

Előszó.

A keresztség után elkövetett bűn és az örök büntetés, egyetemes szent egyházunk tana szerént egyedül a bűnoldozat kegyszerében bocsáttatik, illetőleg engedtetik el. De megmaradnak még az ideiglenes büntetések, miket ez életben, vagy halálunk után a tisztulási helyen kellene szenvednünk. Ezen ideiglenes büntetéseknek — tehát nem a bűn — és örök büntetésnek — teljes vagy részletes elengedése a búcsu, mely eszerént kétféle, teljes és részletes. A teljes búcsuban az eddig érdemlett ideiglenes büntetésekből mindaz elengedtetik, amit az

anyaszentegyház saját hatalma- és híveinek elégtételi buzgóságánál fogva elengedhet; a részletes búcsuban pedig — mint neve is mutatja — azoknak csak egy része.

A búcsuk a tisztulási helyen szenvedő lelkekre is alkalmazhatók, azon különbséggel, hogy mig az élők föloldozásul nyerik azokat, az Úrban elhunytak lelkei csak esedezésképp részesülnek bennök — mert az egyház megkötő és oldó hatalma csak a földön élő híveire terjed ki.

A búcsu eredményében részesül a keresztény, ha az őszinte bűnbánatnak kellő jeleit adja és javúlni kész akaratot tanusít. A föltételek közönségesen következők: 1. A töredelmes gyónás és méltó áldozás; 2. A hit, remény és szeretet indulatainak fölgerjesztése. 3. A megrendelt böjtök elvégzése. 4. A szegények segélyezése. 5. A kijelelt templomok látogatása. 6. Az anyaszentegyház szándéka szerént, ennek fölmagasztaltatásaért, a tévelyek megszüntetése — s a keresztény

fejedelmek és népek egyetértéseért mondatni szokott imák elvégzése.

Átalában búcsukat csak Krisztus Urunk apostoli helyettese, az egyház látható feje és az egyetemes egyházi zsinat osztogathat; a püspökök hatalma egyedül megyéjökre, és ott is csak némely búcsukra terjed.

Előima.

Örök mindenható Isten! teljes bizalommal hiszem, hogy végtelen irgalmasságodnál fogva a bűnoldozat kegyszerében való részesülés alkalmával vétkeim és a megérdemlett örök kárhozattól fölmentél engem; de nincsenek elengedve az ideiglenes büntetések. — Mivel pedig ezek kiegyenlitésére elégtelenek saját bűnbánati cselekedeteim: a te szent Fiad a mi Urunk Jézus Krisztus végtelen értékü elégtétele, — és a szentek érdemeinek kincstárához folyamodom; hogy ennek bősége pótolja az én gyöngeségem-

és hiányos elégtétemet. Készek ajánlkozom mindannak teljesítésére, mi e végből tőlem kivántatik.

Fogadd kegyelmesen oh irgalmasságnak Atyja! ezen buzgóságomat a te szent Fiad kínszenvedése s érdemeiért és engem, noha méltatlant, részesíts e teljes búcsuban.

Szeplőtelen szűz Mária, őrangyalom és védszentem, gyámolítsatok hatalmas közbenjárástokkal áhítatomban.

Mi Atyánk. Üdvöz légy. Hiszek egy Isten.

Az anyaszentegyház fölmagasztalásáért.

Úr Isten! ki az emberi nem boldogítására szent Fiad által egyházunkat alapítottad, és azt ezredéves viharoknak ádáz hullámáradata ellen oltalmazád; légy tovább is a világ végeig, őre, erőssége irgalmad ezen jótékony intézményének; gyarapítsd azt a hivők buzgósága — és magasztald föl kegyelmeid bősége által; gyüjtsd össze benne az egész emberi ne-

met, hogy ugyanazon hit-, remény- és szeretetben mindnyájan egyesülve dicsőítsünk, imádjunk téged a Fiúval és a Szentlélekkel egy igaz Istent örökké. Amen.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

A tévelyek megszüntetéseért.

Úr Jézus Krisztus! igaz világosság és örök igazság! ki az egész emberiség éjének földerítésére hoztad le a földre mennyei fényedet, kínszenvedésed és halálodra kérlek: oszlasd el kegyelmed sugaraival a tévelyek homályát, és isteni tanaid beható erejével eszközöld, hogy az általad hirdetett igazság világosságát mindnyájan elfogadván, szent egyházad áldásos kebelébe meneküljenek s abban állhatatosan megmaradjanak. Amen.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

A keresztény fejedelmek és népek egyességéért.

Szeretet és béke Ura Szentlélek Isten! ki kegyelmeid bőségével körüllebegvén

az egész világot, a fejedelmek szívének megihletése által annyi áldást árasztál a föld lakóinak millióira, és oly nagy népeket gyüjtél össze az üdvözítő szent hit egységében; add a féktelenség korlátozására rendelt szolgáidnak, a keresztény királyoknak, az egyesség-, béke- és szeretet kegyelmét; rendelj melléjök józan és bölcs férfiakat, kiknek sugallataid által vezérelt tanácsaiktól gyámolittatván, távol az egymás iránti bizalmatlanság-, meghasonlás- és hadaktól, távol az anyaszentegyház törvényeinek megsértésétől, népedet szent akaratod szerént kormányozzák és önmagukkal együtt az öröklét honába eljuttatni ügyekezzenek. Amen.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

Zárima.

Három személyü egy Isten! miután a föltételeket, melyekhez szent egyházad a teljes búcsu elnyerését kapcsolta, tehetségem szerént elvégezni ügyekeztem; alá-

zatos bizalommal esedezem előtted, hogy az áhítatom folytában fölmerült hiányokat az Úr Jézus érdemeiből kipótolva, könyörgéseimet többi bármily módon véghez vitt vezeklési cselekedeteimmel együtt kegyesen fogadni és engem (vagy N. híved lelkét) a szent búcsu áldásaiban részesítni kegyeskedjél.

Örök hála neked Istenem a kegyelemért, melylyel buzgóságomban gyámolítottál. Egyesüljön velem az ég és föld, és dicsőítse szent nevedet örökké. Amen.

Mi Atyánk. Üdvöz légy. Hiszek egy Isten.

Jubileumi bursu alkalmával.

A templomok látogatása közben.

Örök mindenható Isten! áhítatomat az egész világon elterjedt minden hivőd fohászaival egyesítve, anyaszentegyházunk látható fejének rendelete szerént szívem lángbuzgalmával kérlek: add meg nekünk kegyelmesen mindazt, amit ideiglenes és örök üdvünkre tőled teljes bizalommal kérünk.

Mindenek Teremtője és híveidnek kegyes Atyja! kinek irgalma végtelen, jósága kifogyhatlan; imádandó szent Fölséged trónja előtt semmiségem érzetében mélyen megalázódva, más részről isteni Fiadnak buzditásától: „kérjetek és adatik nektek“, fölemelve, szi-

lárd hit-, élénk remény- és lángoló szeretettel kérünk, hogy e földön küzdő anyánk- szent egyházadtól, jelen és jövő viszontagságaiban oltalmadat meg ne vond, hanem nyújtsd feléje védő karodat, és gyámolítsd őt a küzdelemben. Bocsásd meg mindnyájunk bűneit, távolítsd el tőlünk haragod ostorát, éleszd föl a keresztény hatalmasságok szivében a szeretet szellemét, és nyújtsd kezökbe az áldásos béke olajágát.

Úr Isten! ki által uralkodnak a fejedelmek és hatalmasságok, add kegyelmedet apostoli királyunk N.-nek, hogy szent törvényed szerént igazságosan és szerencsésen kormányozhassa nemzetünket; tartsd távol hazánk egétől a veszélyek föllegeit, s áraszd el azt áldásod sugaraival.

Irgalmasságnak Atyja! fogadd kegyelmesen ezen esedezésemet áhítatom többi része- és jócselekedeteimmel együtt, miket szent egyházad feje N. pápa által nyilvánított rendeletedre buzgóan, s amennyire lehet hiány nélkül elvégezni szívem leg-

forróbb vágya; részesíts az igért teljes búcsuban. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

(Ezután a fönnebbi imák mondatnak az egyházért; lásd a 69. lap.)

A boldogságos szűz Máriához.

Asszonyunk szűz Mária! támogasd az ügyefogyottakat, erősítsd a gyengéket, vigasztald a szomoruakat, esedezz a népért, könyörögj az egyházi rendért; esedezz az ájtatos nőnemért és az egész kereszténységért hogy érezzék szent segedelmedet mindnyájan, kik emlékezetedet ünneplik.

Könyörgés.

Kérünk téged Úr Isten! adj szolgáidnak testi s lelki erőt, hogy a boldogságos szűz Mária esedezése által jelen szenvedéseinkből kiszabadulván az örök dicsőség örömeibe eljuthassunk; a te szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled és a Szentlélekkel él és uralkodik mindörökké. Amen.

Hálaadás a jubileumi évben nyert kegyelmekért.

Örök mindenható Atya, Fiú, és Szentlélek Isten! fogadd kegyelmesen tőlem mindazt, mit e jubileumi búcsu elnyerése végett tettem; engedd, hogy bűnbánatom lelki üdvösségemre, s azon szent czélra szolgáljon, melyet szent egyházad, s e földöni helytartód kitűzött; miért is irgalmadat dicsőíteni s neked hálát adni soha meg nem szünök. Amen.

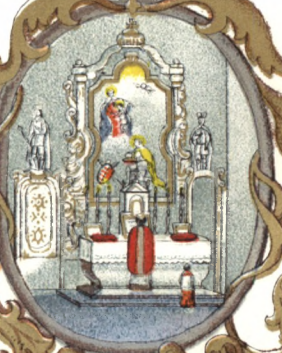

Szent Mise

Előkészület.

Beléptem e szent helyre, melyet kiválasztál magadnak Uram! és fölemeléd abban földi trónodat, hogy ott fogadd a hozzád folyamodók könyörgéseit. Atyai jóságod nem taszítja ugyan vissza a szenvedőt bárhol keresse is föl; — Te — nem úgy mint a gyarló teremtmény, a büszke föld pora — kihallgatod

őt, ha szabad eged alatt röpíti is hozzád fohászait; de miután magad mondád, hogy „e hely szent"; hogy rajta lesznek szemeid, s hallgatni fogsz annak könyörgésére, ki e helyen imádkozandik: ide hoztam én is bűneim súlyát legmélyebb hódolatom- s legforróbb hálámmal. Méltó vagyok-e hajlékodnak csak előcsarnokába is juthatni? — — Oh Istenem! az evangeliomi alázatos bűnbánóval szívemre teszem kezemet, és megvallom, nem merek hozzád közeledni anélkül, hogy előlegesen is ne esedezzem: irgalmazz, kegyelmezz nekem! — Bűnös vagyok, de törődött szívet nyujtok át neked, s Te az őszinte szív áldozatát nem veted meg! — Fogadj el tehát engem és hallgass meg. — Azonban, hogy kebelem érzelmeit illően nyilváníthassam, add, hogy a világi gondok, melyek még szent hajlékod küszöbén is átkisértek, — távozzanak tőlem; szabadítsd meg Uram ezektől elmémet, tisztítsd meg a földi salaktól szívemet, hogy csak végtelen Fölséged és számta-

lan jótéteidet lássam saját semmiségem és bűneim sokaságának tudata mellett; — add Uram, hogy ne csak testtel, de lélekkel is jelen legyek a szeplőtelen áldozat bemutatásán; óvj a szórakozástól, töltsd el áhítattal szívemet, hogy a szent buzgalom szárnyain fölemelkedve lélekben és igazságban imádjam szent nevedet.

Az áhítat fölajánlása.

Ha vétkeim nagy számát tekintem Uram! be kell vallanom, hogy földi pályám minden ideje alig volna elég tartozásaim lerovására: miként merjek tehát újabb kérelmekkel előtted megjelenni? De szentséges Fiad eloszlatja aggályomat buzdító szavaival: „Kérjetek és adatik nektek.“ — „Valamit kérendetek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.“ — Ezen igék által a habozás örvényéből fölemelve, gyermeki bizalommal járúlok hozzád Uram, és mai áhítatomat a fölkent szolgád által bemutatandó,

szeplőtelen áldozattal egyesítve fölajánlom ezen (megnevezzük kérelmünk tárgyát) kegyelemért.

Mennyei Atyám! hallgasd meg esedező gyermeked kérését, s ha örök végzéseiddel nem ellenkezik, add meg a miért epedve sóvárog.

Erdimára.

Mindenható örök Isten! ím szent oltárodhoz lépett fölkent szolgád, hogy neked a kaponyák hegyének nagy áldozatát szentséges Fiad — a mi Urunk Jézus Krisztussal bemutassa. De mielőtt szent ténykedését elkezdené, a bánat fürdőjébe merül, hogy megtisztúlva méltó legyen hozzád közeledni. — Követni akarom őt én is szánandó bűnös. — Oh örök világosság! áraszd ki fényed egy csillámát fölöttem is, hogy annak világánál áttekinthessem bűneim örvényét; indítsd bánatra szívemet, hogy a töredelemtől áthatva könyeim árjával mossam le lelkem szenyfoltjait.

Hatalom Istene! kegyelmed villámként czikázza át a lelket, s érintésére egy

pillanat alatt meglágyúlva olvadoz és nyílik meg a legkeményebb jégkebel is. — Én is bűnös gyermeked térdre hullva tárom ki szívem titkait. — Irgalom Istene! elismerem és nyiltan bevallom neked minden szented előtt, hogy sokszor, igen sokszor megsértettelek vétkeimmel. — Mielőtt azonban tőled bocsánatot esdenék, szenteidhez fordulok, hogy az ő hathatós szavok gyámolítsa az én gyönge hangomat.

Boldogságos szűz Mária, védszenteim és minden boldog lakója a mennynek! esedezzetek érettem az ég Uránál, hogy megbocsátván bűneimet, tisztítsa meg a szenytől lelkemet.

Tekintsd oh Istenem! ezen dicső lelkek közbenjárását, vedd figyelembe azon szentnek, kinek ereklyéi az oltáron vannak — és minden szentnek érdemét, és ezek tekintetéből ne vesd meg törődött szívem áldozatát, s bocsásd meg bűneimet.

Irgalom-esdésre.

Három személyü egy Isten! tekints nyájasan a föld porából hozzád kiáltó paránya.

Teremtő Isten! ne taszítsd el trónod zsámolyától gyönge alkotmányodat.

Mennyei szent Atyám! irgalmazz bűnbánó gyermekednek.

Üdvözítő Jézusom! emlékezzél a meg váltottra; — részesíts a megszabadítás gyümölcsében, — s jutalmazd bűnbánattal töredelmemet.

Megszentelő Úr Isten! adj kegyelmet nekem, áraszd ki világosságod sugarait fölöttem és szenteld meg lelkemet, hogy méltó legyek az angyalok és szentekhez csatlakozva az Égnek magasztaló éneket zengeni.

irgéuek.

Dicsőség Istennek a magasságban és béke a földön a jóakaratu embereknek. — Dicsérünk téged. Áldunk téged. Imádunk téged. Dicsőítünk téged. Hálákat adunk neked nagy dicsőségedért Úr Isten, mennyei király, mindenható Atya Isten!

Úr Jézus Krisztus, egyszülött Fiú, Úr Isten, Isten báránya, az Atyának Fia! ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk! Oh ki elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket. Ki az Atyának jobbján ülsz, irgalmazz nekünk. Mert

Te vagy egyedül szent, Te egyedül Úr, Te egyedül vagy legfölségesebb, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel az Atya Isten dicsőségében. Amen.

Üdvimára.

Mindenható Isten! minthogy magánnyosan hozzád intézett esdésünk nem volna méltó azon kegyelmek összegének elnyerésére, melyeket szent egyházad könyörgése következtében reánk kiárasztasz: egyesítem esdimámat azzal, melyet fölkent szolgád szent egyházad nevében mindnyájunkért fölajánl, s szívem legmélyebb alázatával kérlek: add meg nekem, úgy azoknak, kikért imádkozni köteles vagyok, különösen N. N.-nek és mindnyájunknak mindazon üdvkegyeket, melyek ideiglenes és főleg örök boldogságunknak

elnyerésére szükségesek; hogy isteni segélyed által gyámolíttatván, egykor a dicsőség és öröm honába eljuthassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

lvasmányra.

Úr Isten! ki a te szent egyházad által szüntelen buzdítasz minket, a látnokok, apostolok és egyéb szenteidnek intelmeivel szentséges neved tisztelete- s imádására, engedd kérünk, hogy ezen intéseket és tanításokat alázatos és a jóra fogékony lélekkel hallgassuk s egyúttal mélyen szívünkbe véssük. Adj erőt és kegyelmet: hogy amit szent akaratodnak megismertünk, azt tettel is cselekedjük. Amen.

Térjen énekre.

Mi az ember a nagy mindenséghez mérve! . . . . egy vizcsepp a világtengerben, — egy parány a hegyek óriásaiban, — láthatlan pont a nagy világban.

Mi az ember, ha isteni Fölségedhez hasonlíttatnék világegyetemünk mindenható Teremtője! . . . . Oh de miként lehetne egy másodpercznek század-, ezred-, milliomod részét az emberi észszel megfoghatlan-, a kezdet és végnélküli örökkévalóság mérlegére tenni?

Mi az ember, hogy ily csekélysége daczára mégis meglátogatod, felőle megemlékezel Uram!

Leborúlva, a porba hullva imádom végtelen Fölségedet, imádom határtalan jóságodat, mely engem látogatásodra méltóvá

tett, mely isteni lényednek egy szikráját önté belém, hogy lángra gyújtsa kebelemet, és e romlandó anyagot feléd irányozza.

Áldás, dicséret és magasztalás legyen szent nevednek örökké.

Evangéliom.

Szeretetnek nagy Istene! miután látnokaid által négy ezredéven át vezetted és tanítottad a tévelyek homályában bolygó emberiséget; miután a véges elme elégtelen volt isteni lényed hű rajzának tovább fejlesztése- és szent akaratod pontos megismertetésére: egyszülött Fiadat, dicsőségednek veled egy lényegü birtokosát küldéd a földre; hogy szétáraszsza mennyei fényed sugarait; hogy minden, aki őbenne hisz, el ne veszszen, hanem örök élete legyen.

Hála neked ezért mindenható Atyánk! Hála neked édes Üdvözítőnk! érettünk kiállott fáradalmaidért. Örök hála neked Szentháromság! hogy a lét ajándokán kivül kiárasztád fölöttem is isteni tanaid

világosságát. — Ha eddigelé nem érdemelhetém meg e kegyedet, ezután tehetségem szerént ügyekezni fogok kitüzött czélodat üdvigéid szorgalmas hallgatása, szivembe vésése és buzgó teljesítése által a valósításhoz napról napra közelebb vinni s igy meghivásodra magámat méltóvá tenni. — Szent szerelmed lángja gyújtsa föl szivemet, és töltse el szilárdsággal lelkemet, hogy miként most üdvigéid hű követési vágyának tanújeleül fölkeltem: úgy minden körülmények, még halálfenyegetések között is elég bátorsággal bírjak keresztény létemet nyiltan bevallani, s ha kell, hitemért meghalni is. Erősitsd és tartsd meg Uram e föltétemet éltem végső pillanatáig. Amen.

Elmélkedésül.

„Minden, aki magát fölmagasztalja megaláztatik, és aki magát megalázza fölmagasztaltatik.“

„Minden, aki atyafiára haragszik méltó az itéletre.“

„Ha azért ajándékodat az oltárra viszed és ott eszedbe jut, hogy atyádfiának ellened valami (ügye) van, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, menj előbb megbékűlni atyádfiával, és akkor eljövén ajánld föl ajándékodat.“

„Mit nézed a szálkát atyádfia szemében, a gerendát pedig, mely tenszemedben van, nem látod?“

„Ne itéljetek, és nem fogtok itéltetni.“

„Bocsássatok meg és megbocsáttatik nektek.“

„Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.“

„Nem minden, aki mondja: Uram, Uram! jut be mennyek országába; hanem aki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyben vagyon.“

„Szeressed Urad-Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből, és embertársadat mint tenmagadat.“

„Szeressétek egymást, miként én szerettelek titeket.“

Ha e világ titeket gyűlöl: gondoljátok meg: hogy engem előbb gyűlölt.“

„Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja.“

„Keressétek azért először az Isten országát és az ő igazságát, és a többi mind hozzáadatik nektek.“

Hitvallás.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, ég- és földnek, minden látható- és láthatlannak Teremtőjében. És az egy Úr Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, ki az Atyától öröktől fogva született, ki Isten az Istentől, világosság a világosságtól, igaz Isten igaz Istentől; ki született és nem alkottatott, ki egylényegü az Atyával, ki által alkottattak mindenek; ki érettünk emberekért és üdvösségünkért alászállott mennyekből (itt térdet kell hajtani) és a Szentlélek által szűz Máriából megtestesült s emberré lett. Meg is feszíttetett érettünk Pontius Pilátus alatt (kínhalált) szenvedett s eltemettetett; és harmad napon föltámadott a szentirás szerént, és fölment mennyekbe, hol Atyjá-

nak jobbján ül, és ismét eljövend dicsőséggel, hogy megitélje az eleveneket és holtakat, kinek országa véget nem érend. Hiszek Szentlélekben, Úrban és megelevenítőben, ki az Atyától és Fiútól származik, ki az Atyával és Fiúval együtt imádtatik és dicsőíttetik, ki a látnokok által szólott. Hiszek egy egyetemes és apostoli anyaszentegyházat. Vallok egy keresztséget a bűnöknek bocsánatára és várom a holtak föltámadását s a jövő létnek életét. Amen.

Föláldozás.

Világegyetemünk alkotó Istene! mit ajánljak föl végetlen Fölségednek én szegény halandó, kinek kegyelmed ada létet, kit kegyelmed tart fön? Mit áldozzak föl Neked én, kinek nélküled nincs semmije? én, ki annyival adósod vagyok s mégis minden ok nélkül annyiszor megbántottalak bűneimmel, annyiszor megszegém szent törvényedet?

Föláldoznám szivemet lelkemet; de a tisztátalan áldozat illata nem hat föl hozzád Uram! Föláldozom tehát minden előtt bánat könyüimet, szenteld meg azokat Istenem! hogy velök a bűn nyomát lelkemről lemoshassam, — és a tiszta szív őszinte áldozatát mutathassam be. Hogy ügyekezetem tetszésedet megnyerje, föl-

szentelt szolgádhoz csatlakozva fölajánlom neked ama szeplőtelen áldozatot, melyet ő az oltáron szentséges Fiad kereszthalálának emléke- és határtalan szereteted dicsőitésére bemutat. Fogadd el Uram ez áldozatot az én gyöngeségem, tehetlenségem kiegészítője s mulasztásim pótlásául; legyen az haragod kiengesztelője, igazságod szigorának korlátozója, bűneim törlesztője, és az érdemlett büntetésekért, amennyire azokat kiállani erőmet túlhaladja, üdvös elégtétel. Legyen végre kieszközlője kegyelmeidnek, melyekre nekem és azoknak (v. annak) kikért (v. kiért) különösen fölajánlom, oly nagy szükségünk van.

Szentséges Fiad szenvedése s érdemei tekintetéből add meg Uram nekem, és a kikért (v. kiért) különösen esedezem, a sóvárogva kért üdvkegyeket. — Irgalmazz minden bűnösnek, főleg azoknak, kik e percz — ez órában vagy e napon küzdik a halál harczát. Adj nekik Uram végső kegyelmet.

Részesítsd ajándékidban egész anyaszentegyházunkat, ennek mind küzdő híveit, mind a tisztulás helyén szenvedő lelkeket, s ezeket minél előbb vezesd be az örök béke honába. Amen.

Ihsajátra.

Mindenható Isten! ha határtalan tökélyeidnek szemléletébe merül véges elmém; ha meggondolom, hogy Te alkottad e nagy mindenséget, hogy egyetlen intésed ronthat és teremthet száz világot, —— hogy engem a lét jótéteményén kivül a megváltás üdvös eredményeiben részesítni akarván szent országod örökösévé rendeltél: valóban méltó és igazságos, hogy végtelen hatalmad és jóságod mellett saját semmiségemet beismerve neked mindenkor és mindenütt forró hálát rebegjek az én Uram, Jézus Krisztus által; s az angyalok és szentekkel lélekben egyesülve dicsőítsem szent nevedet. De hogy a földi salak ne legyen gátomul a fölemelkedésben, szadadíts meg Uram a bűn terhétől, és ajándékozd meg a buzgó áhítat szár-

nyaival lelkemet: — s én örvendezve fogom zengeni: Szent, szent, szent vagy világ egyetemünk, mindenható Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Áldás, dicsőítés és magasztalás legyen nagy nevednek örökké!

Szabályszerű könyörgések

Legkegyelmesb Atyánk! a te Fiad Jézus Krisztus a mi Urunk által esdve kérünk, fogadd nyájasan szolgád kezéből ez áldozatot, melyet ím neked bemutat.

Nézz a te szent Fiad a mi Urunk Jézus Krisztus érdemeire, és az ő megtestesülése, kínszenvedése, vérrel vegyült könyei és halálaért, úgyszintén minden szenteidnek esedezései tekintetéből könyörűlj a te anyaszentegyházadon, méltóztassál azt békességben föntartani, megőrizni, egyesíteni, kormányozni és a földgömb minden pontjára kiterjeszteni; könyörűlj a te szolgádon N. pápánkon, úgy N. püspökünkön; rendelj nyájadnak apostoli jó pásztorokat; add kegyelmedet N. apostoli királyunknak, hogy szent akaratod szerént bölcsen és igazságosan kor-

mányozza nemzetünket; gyámolítsd hivatalaikban az elüljárókat, hogy szent törvényed szerént igazgassák alattvalóikat, s tiszta szívvel mozditsák elő egyházunk és honunk valódi javát.

Légy irgalmas nekem oh Istenem! és add, hogy ez áldozat ereje megtisztítsa és megszentelje lelkemet és testemet. Emlékezzél meg szüleim-, rokonim-, jótevőim-, barátim-, különösen N. N.; emlékezzél meg minden embertársamról — kiválóan a haldoklókról. Amen.

Áldozás.

Úr Jézus, Istennek szent Fia! ki hozzám való szeretetből kész voltál a keresztfán meghalni, hiszek és remélek benned.

Oh testté lett Ige! világ üdve, engesztelő áldozat! hiszem, hogy mindenható szavadra a kenyér valóságos lényeddé átváltozott, úgy, hogy annak minden legkisebb részében testeddel véred, emberségeddel istenséged teljesen jelen van. A legmélyebb alázattal porba hullva imádlak azért e bámulandó titokban.

Imádom e bor szín alatt rejlő drága szent vért, melyet érettem és az egész világért kiontottál a kereszten. Engedd, hogy annak üdvös eredményeiben részesüljek. Szívből fájlalom egyúttal, hogy valaha megbántottalak téged. Oh Jézusom!

Irgalmazz, kegyelmezz nekem, bocsásd meg bűneimet.

Im e pillanattól fogva neked ajánlom szívemet; tied vagyok, tied leszek örökké.

Úr Fölmutatás után.

Mindenható Isten! Te kimondhatlanul szeretvén e világot egyszülött Fiadat adád, hogy aki őbenne hisz, el ne veszszen, hanem örök élete legyen. Üdvözítőnk a kereszten föláldozván magát bevégzé a megváltás nagy művét. De miután a halandó mint gyönge nádszál inog, s reménye mint szélkorbácsolta hullám majd fölszáll, majd ismét lelohad; — hogy a kétségbeesés határaig ne üzessék, s a hajótörés után új bizalomra gerjedjen: — akarod, hogy a váltság áldozata naponkint megújúljon oltárainkon, s atyai szeretetednek zálogául szentséges Fiad a világ vegezetéig velünk maradjon az Oltáriszentségben, folyvást intve, emlékeztetve minket: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik munkálkodtok és terhelve vagytok, és én megkönnyítlek titeket.“

Legkegyelmesb Atyánk! miként adhatnánk e megfoghatlan titokban nyilvánúlt jótéteményedért méltó hálát, mit tehetnénk mi bűnösök, ami neked kedves volna? — Saját érdemeink hiányában s méltatlanságunk érzetében bemutatjuk neked szentséges Fiadat, megváltó Jézusunkat, e szeplőtelen áldozatot az oltáron, melyet, mint üdveszközt, mint kegyforrást adál nekünk; hogy legyen egy kincsünk, mit szivesen fogadsz tőlünk a köteles hála fejében; hogy legyen, ami által irgalomra kényszerítsük igazságod rettenetes szigorát.

Legyen ez áldozat örök hálánk kifejezése határtalan jóságodért mennyei Atyánk! — Ehhez kapcsoljuk szívünk és akaratunk föláldozását s a készséget törvényednek, különösen a szeretet nagy parancsának mindig engedelmeskedni s szavaidat jó gyermekeidkép teljesítni. Fogadd el ez áldozatunkat is jó Atyánk!

Emlékezés a holtakról.

De midőn a szeretet törvényének hódolunk, lehet-e meg nem emlékeznünk azon testvéreinkről, kiknek a sötét sir álma befogta szemöket, kik nem rabjai ugyan az örök szenvedésnek, de lelkök némi szenye miatt mégis ideiglenesen elzárvák boldogító látásodtól. Legyen Uram nekik is engesztelő és örvendetes ez áldozat! legyen előlege azon soha nem szünő hálának, melyet ők, szent színed elé jutván, angyalaid és szenteid társaságában annyi öröm és buzgósággal zengeni fognak.

Fogadd el Uram könyörgésünk ez áldozatát, és add meg elhunyt testvéreinknek, add meg N. N., kiért különösen esedezem, az örök boldogság örömét.

Szűz Mária Istennek szent anyja, őrangyalom, védszenteim és minden boldog lakója a mennynek! esedezzetek ti is értettünk az ég Uránál; kérjétek Őt, fogadja kegyesen áldozatunkat, s részesítsen minket és elhunyt testvéreinket annak üdvös eredményeiben. Amen.

Az Úr imája.

Oh irgalmasságnak Istene! ámbár nem vagyok érdemes arra, hogy gyermekedkép Atyámnak nevezzelek; de mivel szent Fiad emelt engem e méltóságra, s mert naponkint érezem atyai jóságodat: megfeledkezve előbbi félénkségemről, a bűnt nem ismerő ártatlannak bizalmával közeledem hozzád, hogy elrebegjem a magasztos szavakat, melyeket édes Üdvözítőmtől tanultam.

Mi Atyánk! ki a mennyekben vagy. Szenteltessék meg neved! Jöjjön el országod; legyen meg akaratod, mikép a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek; és ne vigy min-

ket kisértetbe; de szabadíts meg a gonosztól. Amen.

Igen a legnagyobb gonosztól, a bűntől szabadíts meg engem Istenem! ments föl eddigi vétkeim súlyától, törűld el azoknak még nyomát is lelkemről; de ments meg a bűntől különösen jövő napjaimban éltem végső pillanatáig. Amen.

Isten báránya.

Isten báránya, ki érettem elvérzettél, irgalmazz nekem!

Engesztelő áldozat! rontsd le a válaszfalat, mely tőled távol tart.

Világ üdve! add meg nekem a te békédet, melyet a világ nem adhat; — adj nekem békét Istenem, anyaszentegyházam-, vallásom- és öntudatommal, szüleim-, testvéreim-, rokonim-, jóbarátim- és minden jókkal; adj békét a gonoszoktól, főleg — a mi legnagyobb rosz a világon — a bűntől és ennek minden alkalmától. Add meg nekem végre az öröklét békéjét.

Adj békét szent egyházadnak, a keresztény népeknek és fejedelmeknek, áldásdús békét édes hazámnak s egykor a világosság honában örömteljes békét mindnyájunknak. Amen.

Vételre.

Uram Jézus Krisztus! megismerem, hogy te igaz és élő kenyér vagy, ki leszállottál a mennyből, és csodálatos isteni erőd által e színek alá rejtezél, hogy eledele és oltalma légy a mi lelkünknek.

Hiszem, hogy e szent titokban a lelki ajándékok megszámlálhatlan kincsei rejlenek, melyekért epedve sóvárog lelkem.

Hiszem a mit mondottál: „a ki velem táplálkozik élni fog általam.“

Ohajtanálak azért éldelni, hogy én is örök életet nyerjek általad. De nem vagyok méltó, hogy bejöjj hajlékomba, nem is bátorkodom tehát most láthatólag részesülni szent tested vételében: erősen hi-

szem azonban a századossal, hogy a távolból hozzám intézett mindenható igédre, egyetlen intésedre is eloszlik lelkem gyengesége. Hiszem, hogy forró vágy által is egyesülsz az alázatos és buzgó lelkekkel.

Fölélesztem tehát magamban a jámborok áhítatát, és újra megsiratva bűneimet, szívem mély alázatával kérlek, engedd, hogy lelkem hő óhaja által én is megnyerjelek és veled mindazon kegyelmeket, melyeket a lelki áldozás nyujt.

Üdvözítő Jézusom! részesíts e boldogító kegyben. Amen.

Közimára.

Fölséges Úr Isten! miután a lelki részesülés kegyelmét nem vontad meg tőlem, esdve kérlek, add, hogy a valódi áldozás eredményeit is elnyerjem. Ápold kebelemben a már-már lankadott, de most ismét föléledt hit magasra törő lángját, főleg a halhatatlanság hitét; erősítsd meg fölélénkült reményem horgonyát, különö-

sen az örök élet reményét; — hevítsd szívemben számtalan jótéteidért érzett hálám- és azon szent szeretet melegítő tüzét, mely hozzád, éltem alkotója- és Istenemhez vonz, és éretted embertársaimat a testvériség érzelmeivel karolja át. Áldj meg minden testi lelki jókkal s végül örök boldogsággal. — Add meg e kegyelmet mindazoknak, kikért esedezni kiválóan tartozom, különösen N. N. Áldj meg mindnyájunkat. Amen.

ldás.

Szentháromság egy Isten! nyerje meg tetszésedet legmélyebb hódolatomnak mai nyilvánítása; fogadd kegyesen az áldozatot, melyet fölkent szolgáddal isteni Fölségednek szívem lángbuzgalmával bemutattam. — Legyen előtted kedves, a menny lakóinak örvendetes; legyen az imádás adója egy részének lerovása, legyen engesztelő, hálaadó és esdő áldozat, nyerje meg nekem és mindazoknak, kikért esedeztem, kegyelmed bőségét. Szálljon reám és minden hívedre szent áldásod Atya, Fiú és Szentlélek Isten! Amen.

Mise után.

Hálákat adok neked Istenem! azon kegyelmekért, melyekkel e szent mise-áldozat alatt lelkemet eltöltéd. Bocsáss meg, ha áhítatom közben megfeledkezve jelenlétedről figyelmetlenség vagy szórakozás által vétkeztem. Engedd: hogy visszatérvén a világi foglalkozások közé, ne veszszenek el reám nézve ez égi áldozat gyümölcsei, és ne felejtsem el azon üdvös gondolatokat, melyeket e szent helyen bennem ébresztél, se azon jámbor föltételeket, melyeket kegyelmed által fogadtam; lebegjenek ezek folyvást előttem. Vezessen áldásod oh Istenem! az élet sikamlós ösvényén, hogy mindenütt jelenlétedre gondolva, lakhelyemet is szent hajlékod gyanánt tekintsem; s ha szabad eged alá lépek, azt is a világegyetem

nagy templomának nézzem, hol a teremtmények megszámlálhatlan sokasága vetélkedve s szünet nélkül mutatja be a hála áldozatát. — Add, hogy én is csatlakozzam hozzájok, s akár munkálkodom, akár étkezem, — akár pihenésre hajtom le fejemet, akár fölkelek mindent dicsőségedre tegyek.

Misék az egyházi szertartás szerint.

Szentelt víz hintés

1. Közönséges vasárnapokon.

Karvers.

(Az áldozár az oltárnál elkezdi.)

Hints, meg (s mialatt a népet meghinti, a kar folytatja) Hints meg Uram! izsóppal, s megtisztulok; moss meg engem és fehérebb leszek mint a hó. Zsolt. Könyörűlj rajtam Istenem! a te nagy irgalmasságod szerént. Dicsőség az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek. Miként kezdetben vala, most és örökké. Amen.

(Az áldozár visszatérvén az oltárhoz, mondja:)

V. Mutasd meg Uram nekünk irgalmasságodat.

F. És szabadításodat add meg nekünk.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.
F. És kiáltásom jusson teeléd.
V. Az Úr legyen veletek.
F. A te lelkeddel is.

Könyörögjünk.

Hallgass meg minket Urunk, szent Atyánk! örök mindenható Isten! és küldd el mennyből szent angyalodat, ki őrizze, ápolja, oltalmazza, látogassa és védje mindazokat, kik e szent hajlékban összegyülekeztek. A mi Urunk Jézus Krisztus által. *F.* Amen.

2. Husvéti időszak vasárnapjain.

Karvers.

(Az áldozár elkezdi.)

Láttam a vizet. (A kar folytatja.) Láttam a vizet, mely a szent ház jobbjáról csörgedezett, Alleluja. És mindazok, kikre hullott, üdvözültek s mondani fogják: Alleluja. Zsolt. Adjatok hálát az Úrnak; mert jó; mert örökkévaló az ő irgalmassága. Dicsőség az Atyának stb. (mint az előbbi lapon.)

V. Mutasd meg Uram nekünk irgalmasságodat Alleluja.

F. És szabadításodat add meg nekünk Alleluja stb. mint fönnebb.

Lépcsőima.

Az áldozár az oltár zsámolyánál térdet hajtva kereszttel jeleli magát és előkészületkép a 42-ik zsoltárt az oltárszolgával fölváltva elmondja, azután bűneiről vádolja magát, hogy azoktól megtisztúlva, szenytelen kezekkel mutathassa be a szeplőtelen áldozatot.

Az ájtatos keresztény hasonló czélból teheti ez előkészületet; hogy méltókép vehessen részt a szent mise üdvös eredményeiben.

Karvers.

V. Bemegyek Isten oltárához.

F. Istenhez, ki fölviditja lelkemet.

42. Zsoltár.*)

V. Itélj meg engem Isten! és határozd el ügyemet az istentelen nemzetség

*) E zsoltár a hozzátartozó: „Dicsőség az Atyának“ stb. dicsőítéssel és „Bemegyek“ stb. kar-

ellen: a gonosz és álnok embertől ments meg engem.

F. Mert te vagy Isten! az én erősségem. Miért vetettél meg engem? és miért kell szomoruan járnom üldöztetve és nyomorgatva az ellenségtől?

V. Áraszd ki világosságodat és kegyelmedet, azok elvezetnek engem, és elviszsznek szent hegyedre (ahol szentélyed áll) és hajlékidba.

F. És bemenvén Isten oltárához az én örömem- és vigaságomnak Istenéhez!

V. Czitara pengetése mellett hálát adok neked oh Úr, én Istenem!

Miért vagy szomoru én lelkem? és miért háborgatsz engem?

F. Bizzál Istenben, mert még hálát fogok adni neki, hisz ő szabadítóm, és én Istenem.

---

verssel együtt kihagyatik a halottas misékben és nagy héten egész szombatig, továbbá fekete vasárnapon — minden kivétel nélkül —; a fekete vasárnap után való hétben pedig csak akkor, ha a mise a böjti napról és nem valamely szentről mondatik.

V. Dicsőség az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek.

F. Miként kezdetben vala, és most és mindörökké. Amen.

V. Bemegyek az Úr oltárához.

F. Istenhez ki fölvidítja lelkemet.

V. Segélyünk az Úr nevében van.

F. Ki az eget és földet teremtette.

(Az áldozár elmondja a közgyónást.)

V. Gyónom a mindenható stb.

F. Irgalmazzon neked a mindenható Isten, és megbocsátván vétkeidet, vezéreljen téged az örök életre.

V. Amen.

(Itt az oltárszolga mondja el a közgyónást a nép nevében, a buzgó keresztény kisérheti.)

F. Gyónom a mindenható stb. (17-ik lapon.)

V. Irgalmazzon nektek a mindenható Isten, és megbocsátván bűneiteket, vezéreljen titeket az örök életre.

F. Amen.

V. Vétkeinknek elengedését, föloldo-

zását és bocsánatát adja meg nekünk a mindenható és irgalmas Isten.

F. Amen.

V. Uram! Fordúlj hozzánk és föléledünk.

F. És a te néped örvendeni fog benned.

V. Mutasd meg nekünk Uram irgalmasságodat.

F. És a te üdvödet add meg nekünk.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

V. Az Úr veletek.

F. A te lelkeddel is.

(Ekkor az áldozár fölmenvén az oltárhoz, mondja:)

Könyörögjünk. Vedd el tőlünk, kérünk Úr Isten! gonoszságainkat, hogy a szentek szentébe tiszta szívvel bemenni méltók legyünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Kérünk téged Uram! azon szenteidnek, kiknek ereklyéi ez oltáron vannak,

és minden szentnek érdemeire, hogy bűneinket megbocsátani méltóztasssál. Amen.

Eddig az előkészületi imák.

Ezen imák a föntebbi kivétellel, minden misében változatlanul maradnak. Itt kezdődik a szent mise. Az áldozár az oltár baljára menvén, kereszttel jelöli magát és olvassa a kezdő imát, mely a napok szerént változik, valamint a közimák, olvasmány, evangeliom, fölajánlás, csendes imák stb.

Mise a Szentháromságról.

Kezdima.

Áldott legyen a Szentháromság és osztatlan Egység. Mondjunk hálát neki, mert irgalmasságát érezteté velünk.

Zsolt. Uram, mi Urunk, mely csodálatos a te neved az egész földön! (Zsolt. 8—1.)

Dicsőség az Atyának, és Fiúnak és Szentléleknek. Miként kezdetben vala most és mindenkor, és örökké. Amen.

Irgalom esdés.

(Az áldozár visszamegy az oltár közepére és az oltárszolgával fölváltva mondja:)

V. Uram, irgalmazz nekünk!
F. Uram, irgalmazz nekünk!
V. Uram, irgalmazz nekünk!
F. Krisztus, irgalmazz nekünk!
V. Krisztus, irgalmazz nekünk!
F. Krisztus, irgalmazz nekünk!
V. Uram, irgalmazz nekünk!
F. Uram, irgalmazz nekünk!
V. Uram, irgalmazz nekünk!

Angyali dicsének.*)

Dicsőség Istennek a magasságban és béke a földön a jóakaratu embereknek! Dicsérünk téged. Áldunk téged. Imádunk téged. Dicsőítünk téged. Hálákat adunk neked nagy dicsőségedért Úr Isten, mennyei király, mindenható Atya Isten!

*) Ezen dicsének a bőjti időszakokban és halottas misékben nem mondatik.

Úr Jézus Krisztus, egyszülött Fiú, Úr Isten, Isten báránya, az Atyának Fia! ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk! Oh ki elveszed a világ bűneit, hallgasd meg könyörgésünket. Ki az Atyának jobbján ülsz, irgalmazz nekünk. Mert te vagy egyedül szent, te egyedül Úr, te egyedül vagy legfölségesebb, Jézus Krisztus, a Szentlélekkel az Atya Isten dicsőségében. Amen.

Közima.*)

(Az áldozár a nép felé fordulva mondja:)

V. Az Úr veletek.

F. A te lelkeddel is.

Könyörögjünk. Mindenható örök Isten! ki megengedted szolgáidnak, hogy

*) Közima czimmel neveztetnek az anyaszentegyháznak e helyen mondatni szokott azon imái, melyekben a hivők szükségei, ohajtásai, fogadalmai, vagy a veszélyek elhárításáért való könyörgései foglaltatnak. A közima több különös alkalom egybejöttével kettő, három vagy több is lehet.

az igaz hit vallásában az örök Szentháromság dicsőségét megismerjék s a Fölség hatalmában az egységet imádják: kérünk, hogy ugyanazon hit erőssége által minden viszontagságtól folytonosan megőriztessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled a Szentlélek egységében Isten, él és uralkodik örökké. Amen.

Olvasmány szent Pál apostolnak a romaiakhoz irt leveléből. (XI. 32—36.)

Oh Isten bölcsesége és tudományának mélységes gazdagsága! mily megfoghatlanok az ő itéletei, és megvizsgálhatlanok az ő útai! Mert ki ismerte át az Úr értelmét? vagy ki volt az ő tanácsosa? vagy ki előlegezett valamit neki, hogy visszanyerje tőle? mert őtőle, őáltala és őbenne van minden. Ő neki legyen tisztelet és dicsőség örökké. Amen.

F. Istennek legyen hála.

Lépcsőének.

Áldott vagy Uram! ki átlátod a mélységeket és kerubok fölött ülsz.

V. Áldott vagy Uram! atyáink Istene, és dicsérendő örökké. Alleluja, alleluja.

(A lépcsőének elmondása után az áldozár az oltár közepére menvén, mondja:)

Tisztítsd meg szívemet és ajakimat mindenható Isten! ki Izaiás látnok ajakit tüzed parázsával megtisztítottad; s úgy méltóztassál engem kegyes irgalmaddal megtisztítani, hogy szent evangyéliomodat méltóan hirdethessem. Krisztus Urunk által. Amen.

(A következő rövid ima a halottas misében kihagyatik:)

Méltóztassál Uram megáldani! Az Úr legyen szívemben és ajakimon, hogy méltóan és illőleg hirdessem az ő evangyéliomát. Amen.

(Ekkor az áldozár az oltár jobbjára menvén, mondja:)

V. Az Úr legyen veletek.

F. A te lelkeddel is.

V. Az üdvirat szakasza Máté szerént. XXVIII. 18—20.

F. Dicsőség neked Uram!

Azon időben mondá Jézus az ő tanítványinak: Minden hatalom nekem adatott mennyben és földön. Elmenvén tehát tanítsatok minden nemzetet, megkeresztelvén őket az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében, tanítván őket megtartani mindazt, amit nektek parancsoltam. És íme én veletek vagyok mindennap a világ végezetéig.

F. Dicséret neked Krisztus!

(Az áldozár megcsókolván a fölolvasott üdvirat első szavát, mondja:)

Az üdvirat ígéi által töröltessenek el bűneink.*)

Hitvallás.

Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, égnek és földnek, minden lát-

*) A könyv csókolás és az utána következő rövid fohász a halottas misékben elmarad.

ható- és láthatatlannak Teremtőjében. És az egy Úr Jézus Krisztusban, Isten egyszülött Fiában, ki az Atyától öröktől fogva született, ki Isten az Istentől, világosság a világosságtól, igaz Isten igaz Istentől, ki született és nem alkottatott, ki egy lényegü az Atyával, ki által alkottattak mindenek; ki érettünk emberekért és üdvösségünkért alászállott mennyekből (itt térdet kell hajtani) és a Szentlélek által szűz Máriából megtestesült s emberré lett. Meg is feszíttetett érettünk Pontius Pilatus alatt, (kinhalált) szenvedett s eltemettetett; és harmad napon föltámadott a szent irás szerént, és fölment mennyekbe, hol Atyjának jobbján ül, és ismét eljövend dicsőséggel, hogy megitélje az eleveneket és holtakat, kinek országa véget nem érend. Hiszek Szentlélekben, Úrban és megelevenítőben, ki az Atyától és Fiútól származik, ki az Atyával és Fiúval együtt imádtatik és dicsőíttetik, ki a látnokok által szólott. Hiszek egy egyetemes és apostoli anyaszentegyházat. Vallok egy

keresztséget a bűnöknek bocsánatára, és várom a holtak föltámadását s a jövő létnek életét. Amen.

V. Az Úr legyen veletek.

F. A te lelkeddel is.

Fölajánlás.

Könyörögjünk. Áldott legyen az Atya Isten, és az Istennek egyszülött Fia s a Szentlélek, mivel irgalmasságát érezteté velünk.

A kenyér bemutatása.

Fogadd kegyesen szent Atyánk örök mindenható Isten! e szeplőtlen áldozatot, melyet én méltatlan szolgád fölajánlok neked, élő és igaz Istenemnek, számtalan bűnömért, bántalmazásaim- és hanyagságaimért, és minden itt megjelent hívedért, egyúttal azonban minden keresztény hivőért is, élők- és megholtakért, hogy nekem és nekik üdvünkre váljék az örök életre. Amen.

(Az áldozár az oltár baljára menvén bort tölt a kehelybe, a vizet pedig beöntés előtt kereszttel jelölvén*), megáldja e szavakkal:)

Úr Isten! ki az emberi természet méltóságát csodálatosan alkottad és még csodálatosabban megújítottad: ad nekünk e víz és bor titka által, hogy annak istenségében részesüljünk, ki emberiségünk részese lenni méltóztatott, Jézus Krisztus, a te Fiad, a mi Urunk. Ki veled él és uralkodik a Szentlélek egységében, Isten mindörökön örökké. Amen.

(Az áldozár visszamenvén az oltár közepére, a következő imával bemutatja a kelyhet:)

Fölajánljuk neked, Urunk! az üdvösség kelyhét, kérvén kegyelmedet, hogy isteni Fölséged szine elé a mi és az egész világ üdveért a kellem illatával fölhasson. Amen.

(Letevén a kelyhet meghajolva igy imádkozik:)

Alázatosságunk szellemében és törődött szivünkkel fogadtassunk általad,

*) A viznek kereszttel jelölése a halottas misékben elmarad.

Urunk, és úgy mutassuk be ma neked áldozatunkat, hogy az tessék neked, Úr Isten!

Jöjj megszentelő mindenható örök Isten! és áldd meg ez áldozatot, mely szent nevednek van elkészítve.

(Az áldozár az oltár bal felére megy és kezeit mosván mondja:)

XXV. Zsoltár.

Az ártatlanokkal megmosván kezeimet, körüljárom Uram! a te oltárodat.

Hogy halljam a dícséret szózatát és elbeszéljem minden csodádat.

Uram! szeretem a te házadnak ékességét és dicsőséged lakhelyét. Isten! ne veszítsd el az istentelenekkel az én lelkemet, és a vért szomjazó férfiakkal életemet.

Kiknek kezeikben gonoszság van: jobb kezök tele ajándékkal (a vesztegetés és elnyomásra).

Én pedig ártatlanságban jártam, válts meg engem és irgalmazz nekem.

Lábam az egyenes uton állott: a gyülekezetekben áldalak téged Uram!

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek! Miként kezdetben vala, most, és mindenkor és örökké. Amen.

(Az áldozár visszamegy az oltár közepére s meghajolva imádkozik:)

Fogadd kegyesen oh Szentháromság ez áldozatot, melyet fölajánlunk neked, a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedése-, föltámadása- és mennybemenetelének emlékére, s a boldogságos és mindenkor szűz Mária, keresztelő szent János, szent Péter és Pál apostolok s valamint ezek, ugy minden szentnek tiszteletére: hogy nekik tiszteletökre, nekünk pedig üdvünkre váljék, s érettünk esedezni méltóztassanak a mennyben, kiknek mi emlékét üljük a földön. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

(Az áldozár a néphez fordulván azt imára buzdítja:)

V. Imádkozzatok atyámfiai! hogy az én áldozatom és a tietek kedves legyen a mindenható Atya Isten előtt.

F. Fogadja kegyesen az Úr ez áldozatot kezeidből (mondhatjuk kezeinkből) nevének tiszteletére és dicsőségére, ugy szintén a mi hasznunkra és az egész anyaszentegyház javára. Amen.

Csendes ima.*)

Szenteld meg kérünk Úr Istenünk szent neved segítségül hívása által a fölajánlott áldozatot, s általa tökéletesíts bennünket magadnak örök áldozattá. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, a ki veled él és uralkodik a Szentlélek egységében Isten.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké.
F. Amen.
V. Az Úr legyen veletek!
F. A te lelkeddel is.
V. Szivünket fölfelé

*) A csendes ima számra a közima szerént változik.

F. Emeljük az Úrhoz!

V. Adjunk hálát Urunk-Istenünknek.

F. Méltó ez és igazságos.

Valóban méltó és igazságos, illő s üdvös, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálát adjunk szentséges Urunk, mindenható Atya örök Isten! ki egyszülött Fiaddal és a Szentlélekkel egy Isten, egy Úr vagy; nem egy személynek sajátságában, hanem egy lényegnek háromságában. Mert amit dicsőségedről kinyilvánításod szerént hiszünk, ugyanazt elválasztó különbség nélkül érezzük Fiadról és a Szentlélekről; hogy az igaz és örök Istenség vallásában, amint a személyekben a tulajdonság, ugy a lényegben az egység, és a fölségben imádtassék az egyenlőség. Melyet dicsérnek az angyalok és főangyalok, kerubok és szerafok, kik nem szünnek kiáltani naponkint egyesülve mondván:

Szent, szent, szent! a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel. Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő. Hozanna a magasságban.

(Következnek a szabályszerü könyörgések „Canon“. Ezen imák néhány nagy ünnepen csekély módosítást szenvednek, különben minden misében ugyanazok.)

Szabályszerü könyörgések.

Téged azért legkegyelmesb Atyánk! a te Fiad Jézus Krisztus, a mi Urunk által alázatosan kérünk, és esedezünk: vedd kegyesen és áldd meg ez ajándékok-, ezen adományokat, e szent tiszta áldozatokat, melyeket különösen egyetemes szent egyházadért mutatunk be neked; hogy azt az egész világon föntartani, megőrizni, egyesíteni és igazgatni, méltóztassál a te szolgáddal N. pápánkkal és N. püspökünkkel. N. királyunkkal és minden igazhivővel, s az apostoli egyetemes hitnek tisztelőivel.

Élők emléke.

Emlékezzél meg Uram N. N. szolgáid- és szolgálóidról (itt azon élők emlittetnek, kiknek jólétökért imádkozni akarunk vagy tartozunk)

és minden jelenvalókról, kiknek hite ismeretes s ájtatossága tudva van előtted, kikért fölajánljuk, vagy kik neked a dicséret eme szent áldozatát fölajánlják önmaguk- és minden övéikért, lelkök váltságáért, üdvük és jólétök reményeért; és kik neked örök, élő és igaz Istennek tett fogadalmaikat teljesítik.

A szentek közbenjárásáért.*)

Ugyanazon egyességben tiszteljük minden előtt a dicsőséges, mindenkor szűz Máriának, Urunk Istenünk Jézus Krisztus szülőjének emlékét: ugy szintén boldog apostolaid és vértanúid Péter- és Pál-, Endre-, Jakab-, János-, Tamás-, Jakab-, Fülöp-, Bertalan-, Máté-, Simon- és Tádénak; Linus-, Kilit-, Kelemen-, Kszisztus-, Kornel-, Cyprián-, Lőrincz-, Krizogon-, János- és Pálnak, Kozma- és Demjénnek,

*) Ezen és a következő ima nagy ünnepeken némi módositást szenved, de lényegben ugyanaz marad.

és minden szentednek emlékét, kiknek érdemei és esedezései által add, hogy mindenben pártfogásod segélyével erősíttessünk. Ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen.

Ugyanazért szolgálatunk ez áldozatát, valamint egész családodét is, kérünk Uram, vedd kegyesen, és napjainkat intézd a te békédben és az örök kárhozatból bennünket kiragadni, és választottaid seregébe méltóztassál sorozni. Krisztus Urunk által. Amen.

(Ezután az áldozár megáldja a kenyeret és bort, mondván:)

Mely fölajánlást te, oh Isten! kérünk minden részeiben megáldottá, elfogadottá jóváhagyottá, okszerűvé és kedvessé tenni méltóztassál, hogy az nekünk testévé és vérévé váljék legkedvesebb Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak.

Ki a szenvedése előtti napon (kezébe veszi a kenyeret) szent és tiszteletre méltó kezeibe vette a kenyeret, és fölemelvén

szemeit az égre, hozzád mindenható Atya Istenéhez, neked hálát adván azt megáldotta, megtörte, és tanitványainak adá, mondván: Vegyétek és egyetek ebből mindnyájan.

Átvalósodás.

Mert ez az én testem.

(E megszentelő szavak által a kenyér Krisztus testévé válván, az áldozár imádásának jeléül térdet hajt és Krisztus testét a népnek, hogy az imádja, fölmutatván igy folytatja:)

Hasonlóan miután vacsoráltak, e kitünő kelyhet is szent és tiszteletre méltó kezeibe vevé s neked ismét hálát adván azt megáldotta és tanítványinak adá, mondván: Vegyétek és igyatok belőle mindnyájan.

Mert ez az én véremnek kelyhe az uj és örök szövetségül — a hit titka — mely érettetek és sokakért fog kiontatni a bűnök bocsánatára.

Ezt valahányszor teszitek, az én emlékezetemre tegyétek.

(A fönnebbi megszentelő igék által a bor Krisztus vérévé átváltozván, az áldozár térdet hajtva imádja és a népnek imádásra fölmutatja.)

Úrfölmutatás után.

Ugyanazért megemlékezvén Uram! mi a te szolgáid, úgyszintén szent néped, ugyanazon Krisztusnak, a te Fiad- a mi Urunknak mind áldásos szenvedéséről, mind halottaiból való föltámadásáról, úgy dicsőséges mennybemeneteléről, bemutatjuk végetlen Fölségednek ajándékaid és adományaidból e tiszta áldozatot, szent áldozatot, szeplőtelen áldozatot, az örök élet szent kenyerét és az örök üdv kelyhét.

Melyekre engesztelékeny és derűlt arczczal tekinteni s azokat kegyesen fogadni méltóztassál: amint kegyesen fogadtad jámbor gyermekednek, Ábelnek ajándékait, ősatyánknak Ábrahámnak áldozatát, s amely szent és szeplőtelen áldozatot neked a te főpapod Melkizedek mutatott be.

Alázatosan kérünk téged mindenható Isten, parancsold, hogy ezeket szent angyalod kezei vigyék föl magasztos oltárodra, isteni Fölséged színe elé, hogy mindnyájan, kik ez oltár részesüléséből szentséges Fiadnak testét és vérét veendjük, minden mennyei áldás- és kegyelemmel elteljünk. Ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen.

Holtak emléke.

Emlékezzél meg Uram N. N. szolgáid- és szolgálóidról is (gondolj itt azon elhúnytakra, kiket Isten irgalmába különösen akarsz ajánlani), kik bennünket a hit jelével megelőztek és most a béke álmát aluszszák. Add meg nekik, kérünk Úr Isten! és mindazoknak, kik Krisztusban húnytak el, az enyhűlés, világosság és béke helyét. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Nekünk is bűnösöknek, a te szolgáidnak, kik irgalmasságod sokaságában re-

mélünk, némi részt és közösséget ajándékozni méltóztassál szent apostolaid- és vértanúiddal: János-, István-, Mátyás-, Barnabás-, Ignácz-, Sándor-, Marcellin- és Péterrel, Felicitas-, Perpetua-, Ágota-, Lucza-, Ágnes-, Cziczelle- s Nesztével, és minden szenteiddel, kiknek társaságába minket nem mint érdemünk méltánylója, hanem mint a bocsánat megadója, kérünk fogadj be. Krisztus Urunk által.

Ki által mindezen jókat, Uram, folyvást teremted, megszenteled, élteted, megáldod és nekünk adod; — őáltala, övele és őbenne neked mindenható Atya Istennek, a Szentlélek egységében, minden tisztelet és dicsőség! Mindörökké. Amen.

Az Úr imája.

Könyörögjünk. Üdvös parancsok által buzdítva és isteni tanítás által kiképezve bátrak vagyunk mondani: Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy, szenteltessék meg neved. Jöjjön el országod.

Legyen meg akaratod; mikép a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma; és bocsásd meg vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek; és ne vigy minket kisértetbe: de szabadíts meg a gonosztól. *F.* Amen.

Szabadíts meg minket, kérünk Uram, minden mult, jelen és jövő roszaktól s a boldogságos és dicsőséges, mindenkor szűz Mária- Isten anyjának, boldog apostolid- Péter-, Pál- s Endrének és minden szenteidnek közbenjárására adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmad által támogattatva, a bűnöktől mindenkor szabadok, és minden háborittatástól mentek lehessünk. Ugyanazon mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, ki veled a Szentlélek egységében Isten, él és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

V. Az Úr békéje legyen mindig veletek.

F. A te lelkeddel is.

Isten báránya.

Isten báránya! ki elveszed a világ bűneit; irgalmazz nekünk!

Isten báránya! ki elveszed a világ bűneit; irgalmazz nekünk!

Isten báránya! ki elveszed a világ bűneit; adj nekünk békét.*)

Uram Jézus Krisztus! ki apostolaidnak mondád: békét hagyok nektek, az én békémet adom nektek, ne tekintsd vétkeimet, hanem szent egyházad hitét, és azt akaratod szerént békében megtartani és egyesíteni méltóztassál. Ki élsz és uralkodol, Isten mindörökön örökké. Amen.**)

Uram Jézus Krisztus, élő Isten Fia! ki az Atya akaratából a Szentlélek közreműködésével, halálod által a világnak éle-

---

*) Halottas misében az „irgalmazz nekünk“ helyett mondatik: adj nekik nyugalmat; az „adj nekünk békét“ helyett pedig: adj nekik örök nyugalmat.

**) A most mondott ima halottas misében elmarad.

tet adtál; szabadíts meg engem e szent tested és véred által bűneimtől és minden gonosztól, add, hogy parancsaidhoz mindig ragaszkodjam, és ne engedd, hogy tőled valaha elváljak. Ki ugyanazon Atya-Istennel és Szentlélekkel élsz és uralkodol, Isten mindörökön örökké. Amen.

Testednek vétele, Uram Jézus Krisztus! melyet én méltatlan magamhoz venni bátorkodom, ne váljék itéletem- és kárhozatomra: hanem kegyességed szerént szolgáljon nekem lelkem és testem oltalmára és orvoslásomra. Ki az Atyával a Szentlélek egységében Isten, élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

(Az áldozár térdet hajt, s a szent ostyát kezébe vevén, mondja:)

Veszem a mennyei kenyeret és az Úr nevét segítségűl hivom. (Ezután háromszor mondja, mellét jobb kezével ugyanannyiszor érintve.) Uram nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak szóval mondd és meggyógyúl az én lelkem.

(Ekkor fölemelkedve, a szent testtel keresztet vet magára mondván:)

A mi Urunknak, Jézus Krisztusnak teste őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

(És magához veszi a szent testet. Térdhajtás után a szent vért is magához venni készülvén, igy imádkozik:)

Mivel viszonozzam az Úrnak mindazokat, miket nekem adott?

Veszem az üdv kelyhét és az Úr nevét segítségül hivom. Dicsérve hivom segítségűl az Urat és elleneimtől ment leszek.

(A kehelylyel keresztet vet magára e szavakat mondván:)

A mi Urunk Jézus Krisztusnak vére őrizze meg lelkemet az örök életre. Amen.

(Magához veszi a szent vért, s a következő szavakat mondva bort töltet a kehelybe:)

Mit szájjal vettünk Uram, tiszta lélekkel fogadjuk, és a földi adományból legyen nekünk örök gyógyszerünk.

(A bor vétele után az oltár bal felére menvén a kehelybe bort és vizet öntet és igy imádkozik:)

Tested Uram, melyet magamhoz vettem, és a vér, melyet ittam, egyesűljön

bensőmmel, és add, hogy ne maradjon a vétkek szenye bennem, kit megújítottak a tiszta és szent szentségek. Ki élsz és uralkodol örökké. Amen.

Eddig tart a Canon.

Ezután az oltár közepére menvén, az áldozár kiüríti a kelyhet, és összerakván a hozzátartozókat, az oltár bal felére megy és elmondja az áldozási imát.

Áldozás.*)

Áldjuk az egek Istenét, és minden élő előtt mondunk hálát neki: mert irgalmasságát érezteté velünk.

(Az áldozár az oltár közepére menvén, a népet feléje fordúlva üdvözli és visszamegy a bal oldalra, hogy az utóáldozást elmondja.)

V. Az Úr legyen veletek.

F. A te lelkeddel is.

---

*) Az áldozás czimü ima a különféle misék szerént változik, ugy az utána következő utóáldozás is, mely utóbbi a köz és csendes ima számai szerént 2, 3, vagy több is lehet.

Utóáldozás.

Váljék nekünk testi és lelki üdvünkre, Urunk Istenünk, e szentségnek fölvétele és az örök Szentháromság — s ugyanazon osztatlan egység megvallása. A mi Urunk, a te Fiad, Jézus Krisztus által, ki veled él és uralkodik a Szentlélek egységében, Isten mindörökön örökké. Amen.

(Az utóáldozás után az áldozár az oltár közepére menvén, a néphez fordúlva azt üdvözli:)

V. Az Úr legyen veletek.

F. A te lelkeddel is.

V. Menjetek megvan a mise.*)

F. Istennek legyen hála.

Nyerje meg tetszésedet, Szentháromság, szolgálatom teljesítése, és add, hogy az áldozat, melyet Fölségednek én méltatlan bemutattam, neked kedves legyen,

---

*) A bőjti szakokban, midőn a dicsének (gloria) elmarad, a „menjetek meg van a mise“ helyett az áldozár az oltár felé fordúlva mondja: „Áldjuk az Urat“; — a halottas misében pedig: „Nyugodjanak békében“.

nekem pedig és mindazoknak, kikért azt fölajánlottam, irgalmad által engesztelést szerezzen. Krisztus Urunk által. Amen.

(Megcsókolván az áldozár az oltárt, fölemelkedik és mondja:)

Áldjon meg titeteket a mindenható Isten.

(A néphez fordúlva azt megáldja, miközben mondja:)

V. Az Atya, Fiú és Szentlélek. *F.* Amen.

(A népnek e megáldása a halottas misében elmarad s az áldozár az utolsó ima után egyenesen a jobb oldalra megy az utolsó evangeliom olvasására, mely a halottas misében mindig János üdvíratának kezdete.

Más misékben is rendesen ez olvastatik végűl, kivéve azon esetet, midőn vasárnap- vagy egyéb kiváltságos napra valamely nagyobb foku ünnep esvén, a mise erről mondatik. Ily esetben a magasabb foku ünnep miatt mellőzött vasárnap-, illetőleg kiváltságos nap evangelioma olvastatik a mise végén utolsó evangeliomul. Igy van ez Szentháromság ünnepén is, midőn a mise az ünnepről mondatván, végűl a mellőzött vasárnap evangelioma olvastatik, amint következik:)

V. Az Úr legyen veletek.

F. A te lelkeddel is.

V. A szent üdvirat szakasza Lukács szerént. VI, 36—43.

F. Dicsőség neked Urunk!

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Legyetek irgalmasok, mint a ti Atyátok is irgalmas. — Ne itéljetek, és nem fogtok itéltetni, ne kárhoztassatok, és nem fognak titeket kárhoztatni; bocsássatok meg, és megbocsáttatik nektek. Adjatok, és adatik nektek: jó és tömött, teljes és csordúltig való mértékkel mérnek nektek. Mert ugyanazon mértékkel, melylyel ti mértek, méretik vissza nektek. Azután e hasonlatosságot mondá nekik: Vajjon a vak vezethet-e vakot? nemde mindketten a verembe esnek? Nem fölebbvaló a tanítvány mesterénél; tökéletes lesz pedig mindenki, ha olyan, mint az ő mestere. Mit nézed a szálkát atyádfia szemében, a gerendát pedig, mely saját szemedben van, nem veszed észre? Avagy mint mondhatod atyádfiának: atyámfia! hadd vessem ki szemedből a szálkát, saját szemedben a gerendát nem látván? Kép-

mutató! vesd ki előbb a gerendát tenszemedből, és azután lásd, hogy vedd ki a szálkát atyádfia szeméből.

(Itt következik a mise végén rendesen olvastatni szokott üdvirat is János szerént.)

V. Az Úr legyen veletek.

F. A te lelkeddel is.

V. Kezdete a szent üdviratnak János szerént.

F. Dicsőség neked Urunk!

Kezdetben vala az Ige, és az Ige Istennél vala, s Isten vala az Ige. Ez vala kezdetben az Istennél. Mindenek őáltala lettek s nélküle semmi nem lőn, a mi lett. Őbenne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága s a világosság a sötétségben fényt áraszt; de a sötétség azt föl nem fogta. Egy ember küldeték Istentől, kinek János vala neve. Ez bizonyságúl jött, hogy bizonyságot tegyen a világosságról, hogy mindnyájan higyenek őáltala. Nem vala ő a világosság; hanem hogy bizonyságot tegyen a világosságról. Igaz világosság vala ez, mely megvilágosít

minden e világra jövő embert. E világon vala, s a világ őáltala lett, s a világ őt meg nem ismerte. Tulajdonába jött s övéi őt be nem fogadák. Valahányan pedig befogadák őtet, hatalmat adott nekik, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, kik hisznek az ő nevében, kik nem vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfiú akaratából, hanem Istentől születtek. (Itt térdet hajt az áldozár.) És az Ige Testté lőn, és közöttünk lakozék, s láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét, telve kegyelem és igazsággal.

F. Istennek legyen hála!

Karácson

A III-ik vagy nappali szent mise.

(Az előkészületi imák, mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima.

Gyermek született nekünk és Fiú adatott nekünk, kinek vállán vagyon a fejedelemség és hivatik az ő neve: nagy tanácsadónak.

97. zsolt.

Énekeljetek az Úrnak uj éneket, mert csodadolgokat cselekedett.

V. Dicsőség az Atyának stb. (129. lapon.)

Uram irgalmazz stb. és

Dicsőség a magasságban Istennek.

(129. lapon.)

Közima.

Engedd kérünk mindenható Isten, hogy minket Egyszülötted testszerénti új születése megszabadítson, kiket a vétek igája alatt régi szolgaság tart. Ugyanazon Urunk, — Jézus Krisztus, — a te Fiad által sat.

Olvasmány szent Pál apostolnak a zsidókhoz irt leveléből. (I, 1—12.)

Sok rendben és sokféleképen szólt hajdan Isten az atyákhoz a próféták által, legutóbb e napokban Fia által szólott hozzánk, kit mindenek örökösévé rendelt, ki által a világot is teremtette; ki mivel az ő dicsőségének fénye és lényegének képmása, s hatalmának igéjével mindent föntart, a bűnöktől megtisztulást eszközölvén, a Fölség jobbján ül a magasság-

ban, annyival méltóságosabb levén az angyaloknál, a mennyivel különb nevet öröklött azoknál. Mert melyik angyalnak mondotta valaha: Fiam vagy te, én ma szültelek téged? És megint: Én Atya leszek és ő Fiam leszen? És midőn ismét bevezeti elsőszülöttjét a föld kerekségére, azt mondja: És imádják őt az Isten minden angyalai. Az angyalokra nézve ugyan mondja: Ki a szélvészszel angyalai gyanánt él, és a tűz lángjával szolgái gyanánt, Fiához pedig igy szól: A te királyi széked, Isten, mindörökön örökké áll, igazság pálczája a te országod pálczája. Szereted az igazságot és gyűlölöd a gonoszságot; azért kent föl téged Isten, a te Istened a vígaság olajával társaid fölött. Továbbá: Kezdetben, Uram, te alapítottad a földet, és az egek kezeid alkotmányai. Ezek elmúlnak, te pedig megmaradsz, mind elavúlnak, mint a ruha, és mint az öltözetet elváltoztatod azokat, és elváltoznak; te pedig ugyanaz vagy, és esztendeid nem fogynak el.

Lépcsőének.

97. zsolt. A föld minden határa látta a mi Istenünk szabadítását: örvendezzetek Istennek minden földrészek! *V.* Kijelentette az Úr szabadítását, a nemzetek színe előtt kinyilatkoztatta igazságát. Alleluja, Alleluja. *V.* Szent napra viradtunk; jertek népek és imádjátok az Urat; mert ma nagy világosság jött le a földre. Alleluja!

(A lépcsőének után következő két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza János szerént.

(I, 1—14.)

Kezdetben vala az Ige, és az Ige Istennél vala, sat. (l. a 156. lapon.)

F. Dicséret neked Krisztus.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

88. zsolt. Tieid az egek, és tied a föld; a föld kerekségét, s ami azt betölti, te alapítottad: jog és igazság a te széked alapja.

(A következő imákat l. a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

A fölajánlott adományokat, Uram! egyszülötted új születése által szenteld meg, és bennünket vétkeink szennyfoltjaitól tisztíts meg. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus sat.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké.

F. Amen. stb.

Valóban méltó és igazságos, illő s üdvös, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálákat adjunk szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten! Mivel a megtestesült Igének titka által elménk

szemeiben fényednek új világossága ragyogott föl: hogy midőn Istent láthatólag megismerjük, ez által a láthatlanok szeretetére gerjedjünk. És azért az angyalok- és főangyalokkal, a trónok és uraságokkal és a mennyei sokaság egész seregével dicsőséged énekét zengjük végnélkül, mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő. Hozanna a magasságban.

(Szabályszerü könyörgések 141. lapon, azon különbséggel, hogy az Élők emléke után következő ima igy mondatik:)

Ugyanazon egyességben résztvéve ünnepeljük ama legszentségesebb napot, melyen a boldogságos szűz Máriának érintetlen szűzesége e világnak a Megváltót adá: de tiszteljük egyúttal emlékét is főleg ugyanazon dicső és mindenkor szűz Máriának, ugyanazon Istenünk és Urunk Jézus Krisztus szülőjének, valamint boldog apostolaid és vértanuid stb. (142—152. lapokon.)

Áldozás.

97. zsolt. A föld minden határa látta a mi Istenünk szabadítását.

Utóáldozás.

Engedd kérünk, mindenható Isten! hogy a világ ma született Üdvözítője, a mint isteni születésünknek szerzője, úgy öröklétünknek is legyen adományozója. Ki veled él stb.

A zárima, áldás mint a 153. lapon.

Végül a vizkereszti üdvirati szakasz olvastatik. Lásd a 170. lapon.

Új év ünnepén.

(Az előkészületi imák, mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima.

Izsai 9. Kisded született nekünk és fiú adatott nekünk, kinek vállain vagyon a fejedelemség és hivatik az ő neve nagy tanácsadó követnek. *V.* 97. zsolt. Énekeljetek az Úrnak új éneket, mert csoda-dolgokat cselekedett. *V.* Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmaz stb. és

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten, ki a boldogságos szűz Mária termékeny szűzessége által az emberi nemnek az örök üdv ajándokát adtad, engedd kérünk, hogy érettünk való esedezésének foganatját érezzük, ki által méltók lettünk megnyerni az élet szerzőjét, a mi Urunk Jézus Krisztust, a te Fiadat, ki veled él stb.

Olvasmány szent Pál apostolnak Titushoz irt leveléből. (II, 11—15.)

Kedvesem! megjelent a mi üdvözítő Istenünknek kegyelme minden embernek, oktatván minket, hogy lemondván az istentelenségről és a világi kívánságokról, józanúl, igazán és ájtatosan éljünk e világon, várván a boldog reménységet, és a nagy Isten, a mi Üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének eljövetelét, ki önmagát adta érettünk, hogy minket megváltson minden gonoszságtól, és kedves, tiszta népet ké-

szítsen magának, mely jó cselekedetekre törekszik. Ezekről szólj, és ints a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Lépcsőének.

97. zsolt. A föld minden határa látta a mi Istenünk szabadítását: Örvendezzetek Istennek a föld minden részei. *V.* Az Úr kijelentette szabadítását, a nemzetek szine előtt kinyilatkoztatta igazságát. Alleluja, Alleluja. *V.* (Szent Pál zsid.) Isten sokféleképen szólott hajdan az atyáknak a látnokok által: végre e napokban szóla nekünk Fia által. Alleluja.

(A lépcsőének után következő két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza Lukács szerént. (II, 21.)

Az időben: Minekutána eltelt a nyolczadnap, hogy körülmetéltessék a gyermek, hivaték az ő neve Jézusnak, miként az angyaltól neveztetett, mielőtt méhben fogantatott.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

88. zsolt. Tieid az egek és tied a föld; a föld kerekségét és ami azt betölti, te alapítottad: jog és igazság a te széked alapja.

(A következő imákat lásd a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Ajándékainkat kérünk Úr Isten! és könyörgéseinket elfogadván, mind a menynyei titkok által tisztíts, mind kegyelmesen hallgass meg minket. Szent Fiad stb.

Előszózat

(mint Karácson ünnepén. A szabályszerü könyörgések hasonlóan l. a 163—164. lapokon.)

Áldozás.

97. zsolt. A föld minden határa látta a mi Istenünk szabadítását.

Utóáldozás.

Ezen áldozás tisztítson meg Uram! minket a bűntől, és a boldogságos szűz Mária, Isten szülője közbenjárására részesítsen mennyei gyógyszerben. Szent Fiad. stb.

Zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Vízkereszt ünnepén.

Három királyok, vagy Urunk megjelenésének ünnepe.

(Az előkészületi imák, mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima.

Malak. 3. Ime eljött az uralkodó Úr, s kezében van az ország, az erősség és a főhatalom. *V.* 71. zsolt. Isten! add jogodat a királynak, és igazságodat a király fiának. *V.* Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten! ki a mai napon egyszülöttedet a pogányoknak csillag vezérlete nyomán kinyilatkoztattad: engedd kegyelmesen, hogy kik téged a hit által már megismertünk, magasztosságod szinének szemléletére elvezettessünk. Ugyanazon Urunk sat.

Olvasmány Izsaiás próféta jövendöléseiből. (LX, 1—7.)

Kelj föl, világosúlj meg Jeruzsálem! mert eljő a te világosságod, és az Úr dicsősége fölötted föltámadott. Mert ime sötétség borítja a földet, és homály a népeket; fölötted pedig föltámad az Úr, és az ő dicsősége látható benned. És a népek a te világosságodban járnak, és a királyok a neked támadott fényességben. Emeld föl köröskörül szemeidet és lássad; mindezek egybegyűlnek, hozzád jőnek, a te fiaid meszszünnen jőnek és leányaid min-

den oldalról indulnak. Akkor meglátod a bővelkedést, és csodálkozik és kitágúl szived, mikor hozzád tér a tenger sokasága, és hozzád jő a pogányok ereje. Tevék sokasága borít el téged, Madián és Efa gyors tevéi; mind eljőnek Szábából, aranyat és tömjént hozván, és az Úrnak dicséretet zengvén.

Lépcsőének.

(Ugyanott.)

Mind eljőnek Szábából, aranyat és tömjént hozván és az Úrnak dicséretet zengvén. *V.* Kelj föl, világosúlj meg Jeruzsalem; mert az Úr dicsősége föltámadott fölötted. Alleluja, Alleluja! *V.* Máté 2. Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk imádni az Urat ajándékokkal. Alleluja!

(A lépcsőének után következő két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza Máté szerént.
(II, 1—13.)

Mikor született Jézus Júda Bethlehemében Heródes király napjaiban, ime, bölcsek jövének napkeletről Jeruzsalembe, mondván: Hol vagyon, aki született a zsidók királya? mert láttuk csillagát napkeleten, és eljöttünk imádni őt. Hallván pedig ezt Heródes király, megháborodék és vele egész Jeruzsalem. És összegyüjtvén mind a papi fejedelmeket és a nép irástudóit, tudakozódik vala tőlök: hol kell születnie a Krisztusnak? Azok pedig mondák neki: Júda Bethlehemében; mert igy van megírva a próféta által: És te Bethlehem, Júda földe! épen nem vagy legcsekélyebb Júda főbbjei között; minthogy belőled származik a vezér, ki népemet Izraelt kormányozni fogja. Akkor Heródes titkon hivatván a bölcseket, szorgalmasan megtudá tőlök a nekik megjelent csillag idejét. És elküldvén őket Bethle-

hembe, mondá: Menjetek, kérdezkedjetek szorgalmasan a gyermek felől; és ha megtaláljátok, izenjétek meg nekem, hogy én is elmenvén imádjam őt. Kik meghallgatván a királyt elmenének. És ime a csillag, melyet láttak vala napkeleten, előttük méne; mígnem oda eljutván, megállapodék a hely fölött, hol a gyermek vala. Meglátván pedig a csillagot, örülének igen nagy örömmel. És bemenvén a házba, megtalálák a gyermeket anyjával Máriával, és leborulván, imádák őt (e szavaknál térd hajtatik). — És megnyitván kincseiket, ajándékokat adának neki, aranyat, tömjént és mirrhát. És feleletet vevén álmukban, hogy vissza ne menjenek Heródeshez, más uton térének vissza tartományukba.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

71. zsolt. Tarzis és a sziget királyai ajándékokat mutatnak be; Arábia és Szába királyai ajándékokat hoznak: és imádni

fogja őt a föld minden királya; minden nemzet szolgálni fog neki.

(A következő imákat l. a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Tekints kérünk Uram! kegyelmesen egyházad adományaira, melyekben már nem arany, tömjén és mirrha mutattatik be, hanem ami azon ajándékok által nyilváníttatik, — áldoztatik föl és vétetik Jézus Krisztus, a te szent Fiad, a mi Urunk, ki veled, a Szentlélekkel egyetemben él és uralkodik.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké.

F. Amen. stb.

Valóban méltó s igazságos, illő s üdvös, hogy mi neked mindenkor s mindenütt hálákat adjunk, szentséges Urunk, mindenható Atya örök Isten! mert midőn egyszülötted halandóságunk természetében megjelent, minket halhatatlanságának

új fényével megújított. S azért az angyalok és főangyalokkal, a trónok és uraságokkal és a mennyei sokaság minden seregével dicsőséged énekét zengjük vég nélkül, mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő. Hozanna a magasságban.

(Szabályszerü könyörgések mint a 141. lapon, az Élők emléke utáni ima azonban igy változik:)

Ugyanazon egyességben ünnepeljük ama legszentségesebb napot, melyen egyszülötted, ki dicsőségedben veled együtt öröktárs, testünk valóságában, láthatólag, mint testi jelent meg; de tiszteljük egyúttal emlékét minden előtt a dicső s mindenkor szűz Máriának, ugyanazon Istenünk és Urunk, Jézus Krisztus anyjának, valamint boldog apostolid és vértanúid stb. (142—152. lapokon.)

Áldozás.

Máté 2. Láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk imádni az Urat ajándékokkal.

Utóáldozás.

Mindenható Úr Isten! adjad kérünk, hogy amit ünnepélyes ténykedéssel hirdetünk, megtisztült elménk értelmével megnyerhessük. A mi Urunk stb.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Jézus szentséges nevének ünnepén.

Mely a Vizkereszt utáni második vasárnapon tartatik*).

(Az előkészületi imák mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima.

A Jézus nevére minden térd meghajoljon, a mennyben, a földön és a föld alatt, és minden nyelv hirdesse, hogy az Úr Jézus Krisztus az Atya Isten dicsőségében van. *V.* 8. zsolt. Uram, mi Urunk! mily csodálatos a te

*) Ez ünnepen és nyolczada alatt honunkban mindenki, — ha az anyaszentegyház által kiszabott föltételeket teljesíti — teljes búcsut nyer.

neved az egész földön! *V.* Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten! ki egyszülött Fiadat az emberi nem Megváltójává rendelted, és Jézusnak parancsoltad neveztetni: engedd kegyelmesen, hogy kik az ő szentséges nevét tiszteljük a földön, láthatásán is örvendezhessünk a mennyben. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus sat.

Olvasmány az apostolok cselekedeteiből.

(IV, 8—12.)

Azon napokban Péter eltelvén Szentlélekkel, mondá: Népnek fejedelmei és vének! halljátok: ha mi ma itéletre vonatunk a beteg emberrel tett jótéteményért, melylyel ez meggyógyíttatott, tudva legyen mindnyájatoknál, és az egész Izrael népénél, hogy a mi Urunknak, a názáreti Jézus

Krisztusnak nevében, kit ti megfeszítettetek, kit az Isten föltámasztott halottaiból, az által áll ez épségben előttetek. Ez a kő, mely tőletek építőktől megvettetett, mely szeglet fejévé lett; és nincs másban senkiben üdvösség. Mert nem is adatott más név az ég alatt az embereknek, melyben nekünk üdvözűlnünk kellene.

Lépcsőének.

105. zsolt. Szabadíts meg minket Urunk Istenünk! és gyűjts össze minket a nemzetek közől, hogy hálát adjunk szent nevednek, és dicsekedjünk a te dicséretedben. *V.* Te vagy a mi Urunk, Atyánk és Megváltónk! öröktől fogva való a te neved. Alleluja, Alleluja!

V. Az Úr dicséretét beszélje szám és áldja minden test az ő szent nevét! Alleluja!

(Ha pedig ez ünnep már hetvened vasárnapra esnék, akkor az alleluja és az utána következő vers helyett ezen búsének mondatik:)

Búsének.

Erők Ura Istene! téríts meg minket és mutasd meg nekünk arczodat és megszabadúlunk. Zengjen szózatod füleimben. *V.* Mert a te szavad édes és arczod fölötte ékes. Kiöntött olaj a te neved Jézus! azért szeretnek téged a leánykák.

(A lépcsőének, illetőleg búsének után következő két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza Lukács szerént.

(II, 21.)

(Mint Urunk körülmetéltetése ünnepén a 167. lapon.)

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

85. zsolt. Hálát adok neked Uram Istenem! teljes szívemből, és dicsőítem a te nevedet mindörökké: mert jóságos vagy te Uram! és kegyes és nagyirgalmú mindazokhoz, kik téged segítségűl hívnak. Alleluja!

(A következő imákat l. a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Legkegyelmesebb Isten! a te áldásod, melyre minden teremtmény föléled, szentelje meg, kérünk, ezen áldozatunkat, melyet neked Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nevének dicsőségére fölajánlunk, hogy az szent Fölséged előtt kedves legyen dicséretedre, nekünk pedig használjon az üdvre. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus a te Fiad által sat.

Előszózat.

(Mint Karácson napján. Szabályszerü könyörgések a 140—151. lapokon.)

Áldozás.

85. zsolt. A nemzetek, melyeket alkottál, mind eljőnek és imádkozni fognak előtted, Uram! és dicsőítik majd a te nevedet. Mert nagy vagy te és csodákat művelsz, te vagy Isten egyedül. Alleluja.

Utóáldozás.

Örök mindenható Isten! ki alkottál minket, és megváltottál, tekintsd kegyesen könyörgéseinket, és ez üdvös áldozatot, melyet Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nevének tiszteletére Fölségednek fölajánlottunk, nyájas és kegyes arczczal fogadni méltóztassál; hogy kegyelmeddel elárasztatván, Jézus dicső neve alatt örvendhessünk nevünknek a mennyekben örök elválasztatásunknál fogva történt bejegyzése fölött. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus sat.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Husvét

(Az előkészületi imák, mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima.

Föltámadtam és mégis veled vagyok, alleluja! Kezeddel oltalmaztál engem, alleluja; csodálatos előttem tudományod, alleluja, alleluja.

138. zsolt. Uram! te megvizsgáltál engem, és ismersz engem; te ismered fektemet és keltemet. — Dicsőség az Atyának stb. (128. lap.)

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten! ki ma egyszülött Fiad által a halált legyőzvén, az örökkévalóság ajtaját számunkra megnyitottad, kérünk, hogy ohajainkat, melyeket ébresztő kegyelmeddel megelőzöl, segítő malasztoddal is kisérd. Ugyanazon szent Fiad stb.

Olvasmány szent Pál apostol a korinthiakhoz irt leveléből. (I. I. V. 7—9. v.)

Atyámfiai! tisztítsátok ki a régi kovászt, hogy uj tészták legyetek, amint hogy kovásztalanok vagytok, mert a mi husvéti bárányunk Krisztus, föláldoztatott. Annakokáért lakozzunk nem a régi kovászszal, sem a gonoszság és álnokság kovászával; hanem a tisztaság és igazság kovásztalanaival.

Lépcsőének.

Ez ama nap, melyet az Úr szerzett nekünk; örvendjünk és vigadjunk azon.

V. Adjatok hálát az Úrnak; mert jó, mert örökkévaló az ő irgalmassága; alleluja, alleluja! *F.* Krisztus, a mi husvéti bárányunk föláldoztatott.

Ünnepi szózat.

A husvéti áldozatnak — a hivek üdvöt kiáltsanak!

A bárány megváltotta a juhokat: — az ártatlan Krisztus kiengesztelte Atyjával a bűnösöket.

A halál s az élet vivott — nagy és csodálatos harczot.

Az élet vezére, ki megholt, — uralkodik, mert föltámadott.

Mária! mondd meg mit láttál — és útadon mit találtál?

Az élő Krisztusnak sirját — s a föltámadtnak fényárját.

Tanúk gyanánt angyalokat, — lepelt, és ruházatokat.

Föltámadt Krisztus, reményem: — előttetek Galileába megyen.

Tudjuk, hogy Krisztus fölkele: — s erről lelkünk biztos leve.

Te oh győztes királyunk, könyörülj rajtunk! Amen. Alleluja.

(Az üdvirat előtt mondandó két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza Márk szerént.
(XVI, 1—8.)

Az időben Mária Magdolna, Mária Jakab anyja, és Szalome, fűszereket vásárlának, hogy elmenvén, megkenjék Jézust. És korán reggel, a hét első napján, a sírhoz menének napfölkeltekor. És mondák egymásnak: Ki hengeríti el nekünk a követ a sír ajtajáról? És oda tekintvén láták, hogy a kő el van hengerítve. — A kő ugyan is igen nagy volt. És bemenvén a sírba, látának egy ifjat ülni jobb kéz felül, hosszú fehér ruhába öltözve, és megrémülének. Ki mondá nekik: Ne féljetek. A megfeszített názáreti Jézust keresitek: föltámadott, nincs itt; ime a hely, ahová tették őt. De menjetek, mondjátok meg

tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megyen Galileába, ott meglátjátok őt, amint mondotta nektek.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

A föld megrendűlt és lecsendesűlt, midőn föltámada Isten az itéletre; alleluja.

(A kenyér bemutatása s a többi imák l. a 135—138. lapokon.)

Csendes ima.

Fogadd, kérünk Úr Isten! népednek esedezéseit az áldozatokkal együtt, s add, hogy ezek a husvéti titkok ereje által megszenteltetvén, a te segélyeddel nekünk az öröklét eszközeül szolgáljanak; szent Fiad a mi Urunk Jézus Krisztus által sat.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké.

F. Amen. stb.

Valóban méltó és igazságos, illő s üdvös, hogy téged, Urunk! ámbár minden

időben, de különösen e napon dicsőitőbben hirdetünk, midőn Krisztus a mi husvétünk föláldoztatott. Ő ugyanis a valóságos bárány, ki elvette a világ bűneit. Ki halála által szétrombolá halálunkat, és föltámadása által megújitá életünket. És azért az angyalok- és főangyalokkal, a trónok- és uraságokkal és a mennyei sokaság minden seregével dicsőséged énekét zengjük szünet nélkül, mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő! Hozanna a magasságban!

(Szabályszerü könyörgések a 140. és következő lapokon; az „Élők emléke“ utáni ima azonban a 142. lapon igy módosittatik:)

Ugyanazon egyességben ünnepeljük a mi Urunk Jézus Krisztus test szerénti föltámadásának legszentségesebb napját: de tiszteljük egyúttal emlékét mindenelőtt a dicsőséges mindenkor szűz Máriának, ugyanazon Istenünk és Urunk Jézus Krisztus szülőjének, valamint boldog apostolaid-

és vértanúid- Péter- és Pálnak, Endre-, Jakab-, János-, Tamás-, Jakab-, Fülöp-, Bertalan-, Máté-, Simon- és Tádénak, továbbá Linus-, Kilit-, Kelemen-, Kszisztus-, Kornel-, Cziprian-, Lőrincz-, Krizogon-, János- és Pálnak, Kozma- és Demjénnek és minden szentednek emlékét, kiknek érdemei és esedezése tekintetéből add, hogy mindenben pártfogásod segélyével gyámolíttassunk. Ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen.

Ugyanazért szolgálatunk ez áldozatát, valamint egész családodét, — melyet neked bemutatunk azokért is, kiknek víz és Szentlélekből való újraszületését eszközölni méltóztattál, megadván nekik minden bűnük bocsánatát, — kérünk Uram vedd kegyesen, napjainkat intézd a te békédben, és az örök kárhozattól minket megmenteni s választottaid seregébe méltóztassál soroztatni. Krisztus Urunk által. Amen.

Mely fölajánlást stb. (143—151. lapokon.)

Áldozás.

A mi husvétünk Krisztus föláldoztatott alleluja! étkezzünk tehát az őszinteség és igazság kovásztalanával; alleluja, alleluja, alleluja!

Utóáldozás.

Úr Isten! öntsd szivünkbe szeretetednek lelkét; hogy kiket a husvéti szent titkokkal tápláltál, jóságoddal egyetértésben megtartani méltóztassál. Szent Fiad, Urunk Jézus Krisztus által, ki veled ugyanazon Szentlélekkel egyetemben egy Isten, él és uralkodik mindörökön örökké. Amen.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Urunk mennybe menetelének ünnepén.

(Az előkészületi imák mint a 123—126. lapokon.)

Kezdima.

Apost. csel. I. Galileai férfiak! mit csodálkoztok, az égbe nézvén? alleluja; amint láttátok őt fölmenni az égbe, akép fog eljönni, alleluja, alleluja, alleluja! *V.* 46. zsolt. Minden nemzetek! tapsoljatok kézzel; örvendezzetek az Úrnak vigaság szavával.

Dicsőség az Atyának stb. 128. lap.

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek stb. (129. lapon.)

Közima.

Mindenható Úr Isten! kérünk, engedd, hogy mi, kik a mai napon egyszülött Fiad, a mi Megváltónk mennybemeneteléről hitünket megvalljuk, elménkkel magunk is a mennyekbe emelkedjünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus a te Fiad által sat.

Olvasmány az apostolok cselekedetei könyvéből. (I. 1.)

Első beszédem ugyan, oh Teofilus! mindazokról szólt, miket Jézus cselekedni és tanítani kezdett azon napig, melyen parancsot adván a Szentlélek által az apostoloknak, kiket választott, fölvétetek; kik előtt élőnek is mutatta magát az ő szenvedése után sok bizonyítás által, negyven napon át megjelenvén nekik, és szólván az Isten országáról. És együtt evén velök, megparancsolá nekik, hogy Jeruzsalemből el ne menjenek, hanem várják meg az Atya igéretét, „melyet hallottatok (ugymond) az én számból. Mert János ugyan

vízzel keresztelt, ti pedig Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni e néhány nap mulva.“ Annakokáért, akik egybegyűltek vala, kérdék őt mondván: Uram! vajjon ez időben állítod-e vissza Izrael országát? Mondá pedig nekik: Nem tartozik hozzátok tudni az időket, vagy alkalmakat, melyeket az Atya önhatalmában rendelt el; hanem venni fogjátok erejét a fölülről reátok jövő Szentléleknek, és tanúim lesztek Jeruzsalemben, s az egész Judeában és Szamariában, és mind a föld végéig. És amint ezeket mondotta, szemök láttára fölemelkedék és a felhő befogadá őt szemeik elől. És midőn nézték őt az égbe menőt, ime két férfiú álla melléjök fehér ruhában, kik mondák is: Galileai férfiak! mit álltok az égbe nézvén? Ez a Jézus, ki fölvétetett tőletek az égbe, ugy jő majd el, amint láttátok őt az égbe menni.

Lépcsőének.

Alleluja, alleluja! *V.* 46. zsolt. Föl-ment az Isten örvendezéssel, az Úr har-

sonaszóval; alleluja! *F.* 67. zsolt. Az Úr Sina hegyén a szentélyben, fölmenvén a magasba, fogva vitte a fogságot, alleluja!

(A lépcsőének után következő két imát l. a 132. lap.)

A szent üdvirat szakasza Márk szerént. (XVI. 14—20.)

Az időben letelepedvén a tizenegy tanítvány, megjelenék nekik Jézus, és szemökre hányá hitetlenségöket, és szivök keménységét, hogy azoknak, kik látták őt, miután föltámadott, nem hittek. És mondá nekik: Elmenvén az egész világra, hirdessétek az evangeliomot minden teremtménynek. Aki hiszen, és megkereszteltetik, üdvözűl, aki pedig nem hiszen, elkárhozik. Azokat pedig, akik hisznek, ezen jelek követik: Az én nevemben ördögöket űznek ki, új nyelveken szólnak, kigyókat vesznek föl, és ha valami halálost isznak, nem árt nekik; a betegekre kezeiket teszik, és meggyógyúlnak. Az Úr Jézus tehát, miután szólott nekik, föl-

véteték mennybe, és ül az Istennek jobbja felül. Azok pedig elmenvén tanítának mindenütt, az Úr velök együtt munkálkodván és a beszédet megerősítvén a rákövetkező csodajelekkel.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

46. zsolt. Fölment az Isten örvendezéssel: az Úr harsonaszóval. (A kenyér bemutatása és a többi imák a 135—138. lapokon.)

Csendes ima.

Fogadd el Uram ez adományokat, melyeket szent Fiad dicső mennybemenetének emlékeül fölajánlunk, és engedd kegyelmesen, hogy a jelen élet veszélyeitől megmentetvén, az örök életre eljussunk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus a te Fiad által, sat.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké.

F. Amen. stb.

Valóban méltó és igazságos, illő és üdvös, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálákat adjunk, szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten, Krisztus Urunk által. Ki föltámadása után minden tanítványának nyilván megjelent, és szemeik láttára emelkedett föl az égbe, hogy minket istenségének részeseivé tegyen. És azért az angyalok- és főangyalokkal, a trónok- és uraságokkal és a mennyei sokaság minden seregével dicsőséged énekét zengjük szünet nélkül mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő! Hozanna a magasságban!

(Szabályszerü könyörgések a 140. és köv. lapokon, az „Élők emléke“ utáni ima azonban a 142. lapon igy változik:)

Ugyanazon egyességben résztvéve, magasztaljuk ama legszentségesebb napot,

melyen Urunk, a te egyszülött Fiad, gyarlóságunknak magával egyesített lényegét dicsőségednek jobbjára helyezte; de tiszteljük egyszersmind emlékét is mindenelőtt: a dicsőséges, mindenkor szűz Máriának, ugyanazon Istenünk és Urunk Jézus Krisztus szülőjének, valamint boldog apostolaid stb. (142—151. lapokon.)

Áldozás.

67. zsolt. Énekeljetek az Úrnak, ki fölmegyen az egek egei fölé napkeletre! alleluja!

Utóáldozás.

Mindenható s irgalmas Úr Isten! kérünk adjad nekünk, hogy amit látható titkok alakjában magunkhoz vettünk, azt láthatlan sükerében is megnyerhessük. A mi Urunk Jézus Krisztus a te Fiad által sat.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Pünkösd.

(Az előkészületi imák mint a 123—126. lapokon.)

Kezdima.

Bölcs k. I. Az Úr lelke betölti a föld kerekségét, alleluja; és aki mindeneket összetart, annál vagyon a szó értelme, alleluja, alleluja, alleluja! *V.* 67. zsolt. Keljen föl az Isten és széledjenek el az ő ellenségei és fussanak orczája elől, kik őt gyűlölik.

Dicsőség az Atyának stb. (128. lapon.)

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten! ki a mai napon híveidnek sziveit a Szentlélek fölvilágositása által tanítottad, adjad nekünk, hogy ugyanazon Szentlélek kegyelmével a jót megkedveljük, s az ő vigasztalásának örökké örvendhessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által sat.

Olvasmány az apostolok cselekedetei könyvéből. (II. 1—18.)

Mikor elérkeztek a pünkösd napjai, a tanítványok mindnyájan egy akarattal ugyanazon helyen valának, és lőn hirtelen az égből, mintegy sebesen jövő szélnek zúgása, és betölté az egész házat, ahol ülnek vala. És eloszlott nyelvek jelenének meg nekik, mint a tűzláng, mely leszálla mindenikre közülök; és betelének mindnyájan Szentlélekkel és kezdének szólani különböző nyelveken, amint a Szentlélek ad vala szólaniok. Valának pedig Jeruzsalemben lakó zsidók, istenfélő férfiak,

mindenféle nemzetből, mely az ég alatt vagyon. Amint pedig e szózat lőn, sokaság gyülekezék egybe, és megháborodék elméjében; mert kiki saját nyelvén hallja vala őket szólani. Álmélkodának pedig mindnyájan, és csodálkozának mondván: Ime mindnyájan ezek, kik szólanak, nemde galileaiak? Miképen hallottuk tehát mi, kiki saját nyelvünket, melyben születtünk? Partusok, médusok és elamiták, és akik lakják Mezopotámiát, Judeát és Kappadocziát, Pontust és Ázsiát, Frigiát és Pamfiliát, Egyptomot és Libia részeit, mely Cirene körül vagyon, és a római jövevények, a zsidók is, és a megtértek, a krétaiak, és arábiaiak hallottuk őket szólani a mi nyelveinken Istennek nagy dolgait.

Lépcsőének.

Alleluja, alleluja. *V.* 103. zsolt. Áraszd reánk Szentlelkedet és újjászületünk, és megújúl a föld szine, alleluja! Jöjj el Szentlélek! töltsd el híveidnek sziveit s éleszd föl azokban szeretetednek tüzét.

Dicsének.

Jöjj el Szentlélek Isten!
Áraszd reánk teljesen
  Mennyből fényességedet.
Jöjj el árvák gyámola!
Jöjj el szivünk orvosa!
  Oszd ki égi kincsedet.
Oh kegyes Vigasztalónk!
Testi lelki ápolónk!
  Érezzük bőségedet.
Fáradságban nyugalmunk,
Hévben hűvös árnyékunk,
  Keservünkben örömünk.
Oh dicső nap! híveid
Szíve minden részeit
  Világositsd, légy velünk.
Nincs nélküled, Istenem,
Semmi jó az emberen,
  Mert bűnt bűnre tetézünk.
Bűnünk szenyét tisztogasd,
Szárazságunk áztatgasd;
  Gyógyítsd a sebhedteket.

Hajtsd meg keménységünket,
Hevítsd hidegségünket,
Térítsd a tévedteket.
Engedd hű szolgáidnak,
Kik téged óhajtanak,
Hétszeres kegyelmedet.
Add jótettünk érdemét,
Boldogítsd éltünk végét,
Add az örök életet. Amen. Alleluja.

(Az üdvirat előtt mondandó két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza János szerént.

(XIV. 23—31.)

Az időben mondá Jézus tanítványinak: Ha ki engem szeret, az én beszédemet megtartja, és Atyám is szereti őt, és hozzá megyünk, és lakhelyet szerzünk nála. Aki engem nem szeret, az én beszédeimet nem tartja meg. És a beszéd, melyet hallottatok, nem enyém, hanem azé, ki engem küldött, az Atyáé. Ezeket szólottam nektek, nálatok levén. A vigasztaló Szentlélek pedig, kit az Atya az én nevemben küld, az titeket megtanít

mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amiket nektek mondottam. Békességet hagyok nektek, nem mint a világ adja, adom én nektek. Ne háborodjék meg a ti szívetek és ne féljen. Hallottátok, hogy én mondottam nektek: elmegyek és eljövök hozzátok. Ha engem szeretnétek, örülnétek azon, hogy az Atyához megyek; mert az Atya nagyobb nálamnál. És most megmondottam nektek, mielőtt megtörténnék, hogy midőn meglesz, higyétek. Immár nem sokat szólok veletek; mert eljő e világ fejedelme; de énbennem semmije sincsen; hanem hogy megismerje a világ, hogy szeretem az Atyát, és amint parancsot adott nekem az Atya, úgy cselekszem.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

67. zsolt. Erősítsd meg azt Isten! mit közöttünk cselekedtél, a te templomodért Jeruzsalemben. A királyok ajándékokat hoznak neked; alleluja.

(A következő imákat l. a 135—138. lapokon.)

Csendes ima.

Uram! kérünk, szenteld meg a neked fölajánlott adományokat, s tisztítsd meg szíveinket a Szentlélek fölvilágosításával. Szent Fiad Urunk Jézus Krisztus által, ki veled ugyanazon Szentlélekkel egyetemben egy Isten, él és uralkodik stb.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké.

F. Amen stb.

Valóban méltó és igazságos, illő s üdvös, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálát adjunk szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten! Krisztus Urunk által. Ki fölmenvén mennyekbe és ülvén jobbodon, a megigért Szentlelket e mai napon a fogadott fiakra kiárasztá. Miért is áradozó örömmel vigad az egész földi világ; de a mennyei erők is, és az angyali hatalmasságok dicsőséged énekét együtt zengik, szünet nélkül mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott, ki az Úr nevében jő! Hozanna a magasságban!

(Szabályszerü könyörgések mint a 140. és köv. lapokon; az „Élők emléke“ utáni ima azonban a 142. lapon következőleg változik:)

Ugyanazon egyességben ünnepeljük a pünkösd legszentségesebb napját, melyen a Szentlélek az apostoloknak számtalan nyelvben jelent meg, de tiszteljük egyúttal főleg a dicső s mindenkor szűz Máriának, Istenünk és Urunk Jézus Krisztus anyjának emlékét; úgy szintén boldog apostolid- és vértanuid- Péter- és Pálnak, Endre-, Jakab-, János-, Tamás-, Jakab-, Fülöp-, Bertalan-, Máté-, Simon- és Tádénak, továbbá Linus-, Kilit-, Kelemen-, Kszisztus-, Kornel-, Cziprián-, Lőrincz-, Krizogon-, János- és Pálnak, Kozma- és Demjénnek és minden szentednek emlékét, kiknek érdemei és esedezése tekintetéből add, hogy mindenben pártfogásod

segélyével gyámolíttassunk. Ugyanazon Krisztus Urunk által. Amen.

Ugyanazért szolgálatunk ez áldozatát, valamint egész családodét, melyet neked bemutatunk — azokért is, kiknek víz és Szentlélekből való újraszületését eszközölni méltóztattál, megadván nekik minden bűnük bocsánatát — kérünk Uram! vedd kegyesen, napjainkat intézd a te békédben, és az örök kárhozattól minket megmenteni s választottaid seregébe méltóztassál soroztatni. Krisztus Urunk által. Amen.

Mely fölajánlást stb. (143—151. lapokon.)

Áldozás.

Lőn hirtelen az égből, mintegy sebesen jövő szélnek zúgása, ahol ülnek vala, alleluja, alleluja! és betelének mindnyájan Szentlélekkel, szólván Istennek nagy dolgairól, alleluja, alleluja!

Utóáldozás.

Uram! tisztítsa meg lelkünket a Szentléleknek belénk öntése, s termékenyítse azt az ő kegyelemharmatának legbensőbb meghintésével. Szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által sat.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó Evangeliom 156. lapon.

Ir napja.

Krisztus Urunk legszentebb testének ünnepén.

(Az előkészületi imák mint a 123—126. lapokon.)

Kezdima.

80. zsolt. A gabona javával táplálta őket, alleluja! és a kősziklából mézzel elégíté ki őket, alleluja, alleluja, alleluja! *V.* Örvendezzetek a mi segítő Istenünknek, örüljetek Jákób Istenének. *F.* Dicsőség az Atyának stb. (128. lap.)

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek stb. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten! ki nekünk a csodálatos Oltáriszentségben kínszenvedésednek emlékezetét hagytad: adjad kérünk a te testednek és vérednek szentséges titkát ugy tisztelnünk, hogy megváltásodnak gyümölcsét magunkban szüntelen érezzük. Ki élsz és uralkodol az Atyával és Szentlélekkel egyetemben sat.

Olvasmány szent Pál apostol korinthiakhoz irt leveléből. (I. lev. XI.)

Atyámfiai! én az Úrtól vettem, amit át is adtam nektek, hogy az Úr Jézus, amely éjjel elárultaték, vevé a kenyeret és hálát adván, megszegé és mondá: „Vegyétek és egyétek; ez az én testem; mely érettetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.“ Hasonlóképen a kelyhet is, minekutána vacsorála, mondván: „Ez a kehely az uj szövetség az én véremben; ezt cselekedjétek valahányszor iszszátok,

az én emlékezetemre.“ Mert valahányszor eszitek e kenyeret és iszszátok e kelyhet, az Úr halálát hirdetitek, amíg eljő. Aki tehát méltatlanúl eszi e kenyeret, vagy iszsza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen. Vizsgálja meg azért magát az ember, és úgy egyék azon kenyérből és igyék ama kehelyből; mert aki méltatlanúl eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, meg nem különböztetvén az Úr testét.

Lépcsőének.

144. zsolt. Mindenek szemei tebenned biznak Uram, és te adsz azoknak eledelt alkalmas időben. *V.* Fölnyitod kezeidet, és betöltesz minden élő teremtményt áldással, alleluja, alleluja. *V.* Ján 6. „Az én testem bizonynyal étel, és az én vérem bizonynyal ital. Aki eszi az én testemet, és iszsza az én véremet, énbennem lakik és én őbenne“; alleluja!

Dicsének.

Dicsérd Sion Megváltódat,
Vezéredet, pásztorodat,
Víg szívvel és énekkel.
Dicsérd minden érzéseddel;
Mert bármi nagy dicsérettel
Szíved őt nem éri föl.
Mit énekünk áldva hirdet,
A kenyér, mely él és éltet,
Nyújtatik ma itt nekünk.
Mit hogy hajdan asztalánál,
Jézus a végvacsoránál
Nyújta, nem kételkedünk.
Legyen teljes, legyen édes,
Legyen vidám és fönséges
Lelkünk jelen öröme;
Mert az Oltáriszentségnek,
E nagy szentség szerzésének,
Van ma fényes ünnepe,
Melyen ezen uj Királyunk
Új husvétet szerzett nálunk,
És az ó végeztetett;

Ekép az ó frigy az újtól,
Az árnyék a valóságtól
S éj naptól elűzetett.
Mint a végső vacsoránál
Tőn Jézus, szent parancsánál
Fogva, mi is úgy teszünk.
A hatalmat nagy kegyétől
Nyerve, lelkeinknek étkűl
Kenyeret s bort szentelünk.
Fő igazság ez hitünkben,
Hogy kenyér s bor egyetemben
Testté s vérré változik.
Valljuk ezt mi élő hittel;
Bárha elménk érzékinkkel
Rajta elcsodálkozik.
Bár Urunknak teste s vére
Más alakra, más ízére,
Lényegre egy mindenik.
A test étel, a bor ital;
De Krisztus itt épségben áll,
Mind egy, mind két szin alatt.
Aki eszi, nem sértheti,
Nem oszthatja, nem törheti:
Ép- s egészen veszi őt.

Veszi egy és veszi ezer;
De annyit egy, mennyit ezer,
  És mégsem kevesbedik.
Veszi őt a jó s a vétkes;
De gyümölcse, oh! mi kétes:
  Örök üdv, vagy kárhozat.
A gonosznak leszen átka,
De a jónak boldogsága,
  Az egyenlő áldozat.
Az ostyának törésében,
Mind egészben, mind részében
  Szintannyi találtatik.
Valójában törhetetlen,
Tördelés van csak a színben;
  Ő egészen vétetik.
Az angyalok szent kenyere
Embereknek lőn étele.
  Oh ne vegyék hát roszak!
Képét Izsák oltárában,
Lásd a husvét bárányában,
  S az ősök mannájában.
Oh jó pásztor, Jézus! kérünk,
Lelkünk étke, légy vezérünk,
  S életünkben áldva védj;

Te ki itten táplálsz minket,
Boldogítsd ott lelkeinket,
S szenteid sorába végy! Amen.
Alleluja!

(Az üdvirat előtt mondandó két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza János szerént.

(VI. 56—59.)

Az időben mondá Jézus a zsidók seregének: Az én testem bizonynyal étel, és az én vérem bizonynyal ital. Aki eszi az én testemet, és iszsza az én véremet, énbennem lakik, és én őbenne. Amint engem küldött az élő Atya, és én élek az Atyáért: úgy aki eszen engem, ő is él én érettem. (Itt a pap térdet hajt.) Ez a kenyér, mely az égből szállott alá. Nem úgy, mint atyáitok mannát ettek, és meghaltak. Aki e kenyeret eszi, örökké él.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

Mózes 3. k. 21. v. Az Úr papjai Istennek jó illatot és kenyereket mutatnak

be: és ezért szentek legyenek Istenöknek, és meg ne fertőztessék az ő nevét; alleluja!

(A kenyér és bor bemutatása a többi imával a 135—138. lapokon.)

Csendes ima.

Kérünk Úr Isten! add kegyesen szent egyházadnak az egység és béke ajándékait, melyeket a fölajánlott adományok titokszerüleg jelképeznek. Szent Fiad a mi Urunk Jézus Krisztus által sat.

Előszózat.

(Mint Urunk születése ünnepén — 162. lap. — Szabályszerü könyörgések a 140—151. lapokon.)

Áldozás.

(Szt. Pál a korint. I. lev. XI. f.) Valahányszor eszitek e kenyeret és iszszátok e kelyhet, az Úr halálát hirdetitek, amig eljő: aki tehát méltatlanul eszi e kenyeret, vagy iszsza az Úr kelyhét, vétkezik az Úr teste és vére ellen; alleluja.

Utóáldozás.

Kérünk Úr Isten! engedd, hogy istenséged örök éldeletével, amit drága szent tested és véred ideiglenes vétele jelképez, elteljünk. Ki élsz és uralkodol az Atyával és Szentlélekkel egyetemben Isten mindörökön örökké. Amen.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Az oltári szentség látogatása és imádása.

Üdvöz légy Úr Jézus Krisztusom szent teste és vére az Oltáriszentségben!

Üdvöz légy a keresztnek megújult szeplőtelen engesztelő áldozata!

Üdvöz légy az Atyának Igéje, dicsőségének örökfénye!

Üdvöz légy világ üdve, béke fejedelme, az isteni hatalom telje! — —

Hiszem édes Jézusom! hogy nemcsak isteni erőddel, hanem tested- és lelkeddel, emberi és isteni természeteddel, egész személyeddel jelen vagy e titkos nagy szentségben; hiszem, mert Te, örök igazság, nyilatkoztattad ki ezt; oly erősen hiszem, hogy az em-

beri elmének semmiféle álokoskodása nem tántoríthat el e meggyőződésemtől. —

Miért is leborúlva a legmélyebb hódolat érzelmével s a világegyetem háladicsőitésével egyesülten imádom isteni Fölségedet, mely e szentségben rejlik; egyesűlve lélekben, főleg az angyalok, kerubok, szerafok és a mennyei dicső lelkek minden seregével zengem: szünet és vég nélkül magasztaltassék a legdicsőbb Oltáriszentség!

Örök hála neked imádandó Szentháromság, hogy e nagy szentséget rendelted, mely az eget a földnek folyvást kiengeszteli, az emberiséget megszámlálhatlan jótéteményekkel elárasztja, a mennyet a földre templomainkba lehozza, és a földet az égbe emeli. — Hála neked édes Jézusom! hogy mennyei trónodról leszállva emberi testet vevél föl, és minket szánandó bűnösöket drága véred árán megváltottál. Örök hála neked, hogy nemcsak a kegyszereket, áldásidnak ugyanannyi csatornáit rendelted számunkra, hanem

végtelen szereteted — és az örök üdv zálogául tenmagadat adád eledelünkül, és gyarlóságunktól nem irtózva folyvást közöttünk lakol az Oltáriszentségben, hogy látásodra fölemelkedjék eséséből a kétségbeesett, s előtted kitárva panaszát, megkönnyebbüljön a szenvedő kebel.

Ime én is méltatlan bűnös eljöttem szent színed elé, hogy a legmélyebb hódolat köteles adójának egy parányi részét leróva, egyúttal szivem mély alázatosságával esedezzem előtted: irgalmazz nekem! bocsásd meg bűneimet és fogadj vissza kegyelmedbe. Ne tekintsd Uram vétkeim nagy számát, hanem a kebelem oltárán égő őszinte áldozat lángját; — önts csak egy cseppet a világ üdveért csörgedező patakból e lángra, hogy a szeretet hevétől áthatva még inkább lobogjon; küldd e sokszor csüggedő lélekre kegyelmed üdítő harmatát, hogy föléledve hozzád emelkedjék s a te szent akaratodon mindenha és mindenben megnyugodva, általad és benned éljen örökké.

Szíved szentélyként nyitád meg előttem: én e szentélybe akarok eljutni. — Fogadj be engem édes Üdvözítőm! légy vígaszom, üdvöm, menedékem a halálban, s ez élet után örök jutalmam.

S miután Te, az Oltáriszentségben rejlő Istenember, parancsolád, hogy szeressük egymást, imádkozzunk egymásért; ime én, bár magam is bűnös, esedezem előtted minden előtt közös anyánk szentegyházadért. — Tartsd meg Uram e szent intézményedet folyvást az igazság ösvényén és soha ne engedd tévedni. Áraszd ki kegyelmedet főpásztorunk N. pápára. — Áldd meg Istenem édes hazánk- s nemzetünket. — Szálld meg kegyelmeddel fejedelmünk szivét. — Áldd meg az egész kereszténységet. — Ékesítsd föl a könyörületesség és szánakozás gyöngyével a gazdagok és hatalmasok szemeit, tedd őket a szűkölködők, szegények vigasztalóivá, az ártatlanul szenvedők védőivé, az özvegyek, árvák gyámolaivá.

S ki a kereszten megbocsátál a bűnbánó gonosztevőnek, bocsáss meg itt ez oltáron azoknak, kik megszentségtelenítik nevedet. Indíts töredelemre minden bűnöst, és hogy megsirassák vétkeiket, csordíts bánatkönyűket szemeikből; küldd világosságod sugarait a tévelygők és hitetlenek szívébe. — Részesítsd kiváló kegyelmedben szüléimet, testvérim-, rokonim-, jótevőim-, jóbarátim- és minden ismerőimet, különösen N. N.

Fogadd kegyesen és szenteld meg áhitatomat édes Üdvözítőm. Add, hogy soha semmit el ne mulaszszak, ellenben mindent megtegyek, ami az Oltáriszentség tiszteletét terjeszthetné, ápolhatná; — tedd igyekezetemet foganatossá, s adj reá áldást. Dicsőítsd meg szent nevedet s engedd, hogy én is gyönge eszközöd legyek ebben.

Áldj meg minket oltárunkon jelen levő Üdvözítő Jézusom az Atyával és Szentlélekkel egyetemben. Amen.

Litánia az Oltáriszentségről.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennybeli Atya Isten!
Szentlélek Úr Isten.
Megváltó Fiú Isten!
Szentháromság egy Isten!
Eleven kenyér, ki az égből szállottál alá,
Elrejtett Isten s Üdvözítő,
Választottak tápszere,
Szűzeket nevelő bor,
Tápláló kenyér, királyok gyönyörűsége,
Szüntelen való áldozat,
Tiszta áldozat,
Szeny nélküli bárány,
Angyalok eledele,
Elrejtett manna,
Isten csodáinak emléke,
Természet-fölötti kenyér,

Irgalmazz nekünk!

Testté lett — és közöttünk lakó Ige,
Imádandó szent ostya,
Áldásnak kelyhe,
Hitünknek titka,
Magasztos, tiszteletre méltó szentség,
Legszentebb áldozat,
Valóban engesztelő áldozat az élők
és holtakért,
Bűntől óvó mennyei gyógyszer,
Minden csodáknak csodája,
Az Úr halálának szentséges emléke,
Minden bőséget meghaladó ajándék,
Isteni szeretetnek főemléke,
Az isteni bőkezűségnek túláradása,
Szent és fölséges titok,
Halhatatlanság gyógyszere,
Rettenetes és éltető Szentség,
Az igének mindenható erejével testté
vált kenyér,
Vér-nélküli áldozat,
Étel és vendég,
Gyönyörűséges lakoma, melyben az
angyalok szolgálnak,
Kegyességnek szentsége,

Irgalmazz nekünk!

Szeretetnek köteléke,
Bemutató és bemutatott adomány,
Saját forrásában ízlelt lelki édesség,
Szent lelkek tápláléka,
Az Úrban elhalóknak úti eledele,
A jövendő dicsőségnek záloga,
Isten, irgalmazz nekünk!
Uram, kegyelmezz nekünk!
Isten, irgalmazz nekünk!
Uram, hallgass meg minket!

Irgalmazz nekünk!

Szent tested és véred méltatlan vételétől,
A test ingerétől,
A szemek kívánságától,
Az élet kevélységétől,
A vétek minden alkalmától,
Azon ohajért, melylyel e husvétet tanítványiddal üllni kívántad,
Nagy alázatosságodért, melylyel tanítványaid lábait megmostad,
Ama lángoló szeretetedért, melylyel ezen isteni szentséget rendelted,
Drága szent véredért, melyet nekünk az oltáron hagytál,

Ments meg, Uram, minket!

Ezen szentséges testednek öt sebeért, melyeket érettünk fölvettél. } Ments meg, Uram, minket!

Mi bűnösök,

Hogy ezen csodálatos szentségnek hitét, tiszteletét s kegyeletét bennünk öregbíteni s föntartani méltóztassál,

Hogy minket az Oltáriszentség gyakori vételére, bűneinknek igaz meggyónása által vezetni méltóztassál,

Hogy minket minden tévelytől, hitetlenségtől és a szívnek vakságától megóvni méltóztassál,

Hogy halálunk óráján ezen menynyei úti eledellel minket bátorítani és erősíteni méltóztassál,

Hogy minket az örök élet örömeibe elvezetni méltóztassál,

Istennek szent Fia! } Kérünk téged, hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, Kegyelmezz nekünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, Hallgass meg minket!

Isten bárányа, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Mi Atyánk stb.

V. Kenyeret adtál mennyből nekünk Uram!

F. Mely minden gyönyörűséggel teljes.

V. Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

Könyörögjünk.

Úr Isten, ki nekünk a csodálatos Oltáriszentségben kínszenvedésednek emlékét hagytad, add kérünk a te testednek s vérednek szentséges titkait úgy tisztelnünk, hogy megváltásodnak gyümölcsét magunkban szüntelen érezzük. Ki élsz és uralkodol az Atyával a Szentlélek egységében sat.

Litánia.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennybeli Atya Isten,
Megváltó Fiú Isten,
Szentlélek Úr Isten,
Szentháromság egy Isten,
Jézus, ki miattunk harmincz ezüst pénzért eladattál,
Jézus, ki érettünk a kertben halálos szomoruságot szenvedtél,

} Irgalmazz nekünk!

Jézus, ki érettünk vérrel verejtékeztél,
Jézus, ki Judás csókja által elárultattál,
Jézus, ki a hóhérok által megkötöztettél,
Jézus, ki tanítványaidtól elhagyattál,
Jézus, ki Annás és Kaifás főpapok által kicsúfoltattál,
Jézus, ki a szolgától arczúl verettél,
Jézus, ki hamis tanúk által igazságtalanul vádoltattál,
Jézus, ki Péter által háromszor megtagadtattál,
Jézus, ki egész éjen át csúfoltattál,
Jézus, ki megkötözötten Pilátushoz hurczoltattál,
Jézus, ki Herodestől megvetőleg kigúnyoltattál,
Jézus, ki Barabás latornál kevesebbre becsültettél,
Jézus, ki kegyetlenül megostoroztattál,

Irgalmazz nekünk!

Jézus, ki gonoszságaink miatt megsebesíttettél,
Jézus, ki miattunk bíbor gúnyruhába öltöztettél,
Jézus, ki érettünk tövissel koronáztattál,
Jézus, ki ártatlanul a keresztnek csúfos halálára ítéltettél,
Jézus, ki vállaidon a nehéz keresztet hordoztad,
Jézus, ki mint szelíd bárány halálra vezettettél,
Jézus, ki érettünk ruháidtól megfosztattál,
Jézus, ki érettünk kínosan megfeszíttettél,
Jézus, ki a keresztfán ellenségeidért imádkoztál,
Jézus, ki érettünk latrok közé számíttattál,
Jézus, ki a keresztfán is gúnyoltattál,
Jézus, ki a töredelmes latornak irgalmazni méltóztattál,

Irgalmazz nekünk!

Jézus, ki a kereszt alatt álló szent anyádról gondoskodtál,
Jézus, ki érettünk epével és eczettel itattattál,
Jézus, ki érettünk a keresztfán kínosan meghaltál,
Jézus, ki érettünk lándzsával átverettél,
Jézus, ki a keresztfáról levétetvén, eltemettettél,

Irgalmazz nekünk!

Isten, irgalmazz nekünk!
Jézus, kegyelmezz nekünk!
Isten, irgalmazz nekünk!
Jézus, hallgass meg minket!

Minden gonosztól,
Minden bűntől,
A roszra való kísértettől,
Hirtelen és véletlen haláltól,
Az ördög cseleitől,
Ragályos halálvésztől, éhség — s minden háborutól,
Fajtalan lélektől,
Az örök haláltól,

Ments meg, Uram, minket!

A szent véred iránti hálátlanságtól,
Minden világi dicsvágytól,
Judás árulásától,
Péter tagadásától,
Keserves kínszenvedésed által,
Fájdalmaid és gyötrelmeid által,
Szentséges lelkednek mennyei Atyád kezeibe ajánlása által,
Kínos halálod által,
Szent szíved átdöfése által,
Szent véred kiontása által,
Vért csepegő öt szent sebed által,
Mi bűnösök,
Hogy nekünk megbocsátani méltóztassál,
Hogy irántunk kegyes lenni méltóztassál,
Hogy minket igaz bűnbánatra vezérelni méltóztassál,
Hogy apostoli helytartódat, és az egész egyházi rendet a szent vallásban megőrizni méltóztassál,
Hogy az anyaszentegyház ellenségeit megalázni méltóztassál,

Ments meg, Uram, minket!

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Hogy a keresztény királyoknak és fejedelmeknek békességet és egyességet adni méltóztassál,
Hogy szenvedésed és halálod állandó emlékét szívünkben megtartani méltóztassál,
Hogy minket szent kereszted ereje által minden ellenségtől megóvni méltóztassál,
Hogy minket keserves kínszenvedésed érdemeiben részesíteni méltóztassál,
Hogy szent halálodnak minden tisztelőit kegyelmedben megtartani méltóztassál,
Hogy halálunk óráján iránt unk kegyelmes lenni méltóztassál,
Hogy minden kimúlt hivőnek örök nyugalmat engedni méltóztassál,
Hogy minket meghallgatni méltóztassál,

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Isten bárányja, ki elveszed a világ bűneit, kegyelmezz nekünk!

Isten bárányа, ki elveszed a világ bűneit, hallgass meg minket!
Isten bárányа, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
5 Mi Atyánk. 5 Üdvöz légy.

V. Imádunk téged Krisztus és áldunk.

F. Mert szent kereszted által megváltottad a világot.

V. Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

Könyörögjünk.

Úr Isten! ki egyszülött Fiadat a földre leküldted, hogy magát bűneinkért engesztelő áldozatúl bemutassa, kérünk: add kegyelmedet, hogy a bűnnek meghalván, szent akaratod szerént igazságban éljünk

e földön, és az örök üdvöt elnyerjük a mennyben.

Úr Isten! ki egyszülött Fiadnak drága vérével akarád az életadó kereszt zászlóját megszentelni, engedd kérünk, hogy kik a szent keresztet tisztelve örvendenek, oltalmadat mindenütt érezhessék.

Úr Isten! alázattal kérünk, tekints kegyesen népedre, melyért szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nem vonakodott magát az üldözők kezeibe adni s a kereszt kínos halálát kiállani. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Oh legkegyelmesebb Jézus, ki lelkünket oly bensőleg szeretted, kérlek téged legszentebb szívednek halálgyötrelme- és szeplőtelen szűz Anyád fájdalmai által: tisztítsd meg véredben az egész világ bűnöseit, kik jelenleg haldokló szorongásban vannak, s különösen, kik még ma meghalnak. Add nekik kegyelmedet, és vezesd őket szent országod örök fényébe. Amen.

Krisztus Urunk szent sírjának látogatása.

Megváltó Istenember, Jézus Krisztus! ki e szent helyen, a csodálatos Oltáriszentségben a kenyérszín alatt istenségeddel és emberségeddel egészen jelen vagy, — íme hozzád jöttem, hogy előtted leborúlva a legőszintébb és legmélyebb hódolattal imádjalak téged.

Szent sírodnál térdelve azonban, nem lehet, hogy lelkem e nevezetes napon vissza ne szálljon ama nagy eseményekhez, melyekkel több, mint 18 század előtt, fényt árasztál a sötét földre, s melyeknek emlékére szent borzadály tölti el egész lényemet.

Az ember hajdan fölfuvalkodva Isten akart lenni: s Te, oh örök lény, magadat megalázva emberré levél. — A föld az égbe akart emelkedni: s Te, oh Isten, leszállottál a földre. — A halandó megbántásod által a sötétség, a bűn, a nyomor rabja, az örök halál martaléka lőn, kép-

telen magán segítni: s Te, oh határtalan Jóság, könyörültél rajta; — megjelenél közöttünk, hogy az iga alól megszabadíts minket. Végetlen Szeretet! hol vannak méltó szavak dicsőítésedre és hálánk ecsetelésére! hol vannak szavak örömüdvözletünk kifejezésére!

De ha a fájdalmakra, melyeket érettünk kiállottál, édes Jézusom! fordítom tekintetemet, lelkem keserűséggel telik el bűneim fölött, melyek szenvedésedet okozák.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

Oh üdvünkért szenvedő világmegváltó Jézus! áraszd lelkembe a halálban is tündöklő világosságod egy sugarát, hogy átláthassam kínaid mélyét. Óvj minden szórakozás és figyelmetlenségtől, hogy összeszedett elmével szenvedésed tengerébe merüljek és hő hálára gerjedve imádjalak téged igaz Istenembert, kit a legigazságtalanabb zsarnokság a legborzasztóbb halálra itélt. — Te ez itéletet

elfogadva kimondhatlan szeretetet tanusítál irányomban, melyért méltó hálát adni — ha ezer életem volna is — mindannyinak föláldozásával sem volnék képes.

Hogy azonban végig tekinthessem szenvedésed útját s azon kisérhesselek, gyulaszd föl lelkemben a hit és szent szerelmed lángját, mert csak a hit foghat föl, csak tiszta szeretet méltó kísérhetni téged. Csordíts bánat könyűket szemeimből bűneim sokasága fölött, melyek neked oly súlyossá tevék a kereszt terhét, hogy ismételve ellankadtan rogytál le alatta.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

Midőn szemembe ötlik a vérverejték, melyet a megváltottnak hálátlansága fölötti aggály sajtola szentséges testedből; midőn látom, hogy akire isteni kegyeidet pazarul árasztád, — a szeretet jelével, csókkal árul el; midőn eszembe jut durvasága a vad szolgának, ki nem irtózik szent arczodat kegyetlenül illetni, — midőn látom, hogy tanítványaidtól elhagyatva, megta-

gadva, minden védelem nélkül állsz a gonoszok gúnyára, bántalmazása- és üldözésére. — Midőn szent arczodat — borzad a nyelv kimondani — megpökdösik, szent fejedet iszonyuan sebző tövis koszorúval megkoronázzák, midőn ama szentséges testet, melyet soha bűn nyoma nem szenyezett, ostorozzák, verik és szaggatják; midőn a keresztet vállaidon vinni, vért izzadni és a fájdalomtól ellankadtan leroskadni látlak, s mindezekhez a könyörtelen nép gúny-kaczaját hallom; midőn a kalapácsütések zöreje érinti hallérzékemet s kezeidet, lábaidat átlyukgatva szemlélem: keblemet a keserü érzelmek tengere árasztja el, lelkem tele fájdalommal, hogy ezen szenvedésnek én is okozója vagyok. Oh Istenem! miért nem fontoltam meg jobban szereteted nagyságát, miért nem óvakodtam a bűntől, mely most is oly kegyetlenül sérti jóságodat.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

Fájdalmam eléri netovábbját s nem ismer határt, midőn az anyák legjobbika a szenvedésben kimerűlve a kereszt alatt szívszaggató zokogás és fuldoklás között kesereg, és kínaid folyvást növekednek. S te, oh megváltó Jézusom! elgyötörve bár s ezernyi sebekkel tetézve, most is oly szeretetteljesen nézesz körül, és fiúi bizalommal tekintve föl mennyei Atyádhoz, a legkeserűbb fájdalmak között is üdvünkre gondolsz. Emberi tested közel a végkimerültséghez, borzad a kínok iszonyától; de isteni lényed örvend, hogy ütött a megváltás órája; s megfoghatlan jósággal fohászkodol az ég felé: „Atyám bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.“

Hasonló szelídséggel fordúlsz a bűnbánó és most már hivő gonosztevőhez, ki átlátván ártatlanságodat, dorgálja fölötted gúnyolódó latortársát. Hitét teljes búcsuval jutalmazod mondván: „Még ma velem leszesz a paradicsomban.“ — Oh végetlen szeretet, ki ne szeretne téged!

Édes Üdvözítőm! emberi természetednek magának is vigaszra volna szüksége; s Te feledve minden fájdalmat, csak szűz anyád keserveinek enyhítésére gondolsz, neki magad helyett kárpótlásúl, gyámolúl a szeretett tanítványt rendeled: „Asszony ime a te fiad“: s a tanítványról is megemlékezve a világ legdrágább kincsét neki hagyományozod: „Ime a te anyád!“ Boldog tanítvány, kinek ily nagy kincs jutott osztályrészül!

De midőn a gondolat, hogy itt kell hagynod szeretteidet, megtámadja szívedet: a kínok tengere elárasztja emberi lényedet, a test nem állhat többé ellen a kebel mélyéből fölküzdő sohajnak, — a fájdalom hangos kiáltásban tör ki: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem!“ Valamivel később a kínok gyötrelme, a végkimerültség epedése e sohajban: „Szomjazom.“

Végre midőn földi pályád utolsó pillanata eljött, hogy tudtunkra add szenvedésed végét, hogy értesíts a megváltás

áldozatának bevégeztéről, hogy keserveinket örömre fordítsd, igy szólasz: „Beteljesedett“ és utána az ártatlanúl szenvedőnek magasztos önmegadásával: „Atyám a te kezeidbe ajánlom lelkemet.“

Oh világmegváltó Istenember! miért nem karolhatom át lábaidat, hogy kiöntsem kebelem fájdalmát s a bűnbánó Magdolnaként könyeim árjával áztassam azokat, — s megszenteltetvén könyeim, bűneimet elmossák!

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

Üdvözítő Jézusom! ki a latornak szívét az élet utolsó pillanataiban indítád bánatra, sebezd meg az én szivemet is; öntsd beléje iszonyu keserveidnek csak egy cseppjét, hogy eltelve fájdalommal igazán átérezzem vétkeim nagyságát, és kereszted lába elé omolva sirjak, keserű könyeket sirjak ellened elkövetett bűneim fölött; — s hogy átölelve szivemhez szorítsam üdvöm szent jelvényét, mialatt fülembe zengjen a bocsánat isteni

szava, s én megtisztúlva azonnal elhaljak ama boldogító reményben: veled leszek a paradicsomban!

Ha pedig azt akarod, hogy éljek, add szünet nélkül szomjaznom az igazságot, keresztény szeretet- s lelki békét; add, hogy soha el ne hagyjam az üdv ösvényét, az én Istenem parancsait. Vésd mélyen szívembe kínszenvedésed képét; lebegjen az folyvást előttem, intő jelűl az örömben, vigaszúl a szenvedésben; legyen bátorítóm a csüggedésben, reményem s üdvöm a halálban; hogy midőn üt a végóra, bizalommal mondhassam Istenemnek: Atyám a te kezeidbe ajánlom lelkemet. Amen.

V. Krisztus engedelmes volt érettünk a halálig.

F. És pedig a kereszt haláláig.

Könyörögjünk.

Úr Isten! alázattal kérünk, tekints kegyesen népedre, melyért szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus nem vonakodott magát az üldözők kezeibe adni s a kereszt kínos halálát kiállani. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Mi Atyánk. Üdvöz légy.

Különféle imák.

Könyörgés buzgó áhitatért.

Imádkoznám Istenem, de nem tudok; leráznám magamról a föld porát, de nem szabadúlhatok tőle; a magasba emelkedném, trónod zsámolyához, de a mulandó érdekek rabbilincse fogva tartja lelkemet. — Meggyujtom a hit fáklyáját, de a földkör nyomasztó köde azonnal eloltja lángját; fölélesztem a szent szeretet tüzét, de az anyagiság áradata azonnal megsemmisíti hevét. — Ajkam mozog, de szivem nem érez; elmém, lelkem idegen gondolatok tanyája. — Oh Istenem! pedig ha az emberekkel társalkodom, elmém mily figyel-

mes, beszédem mily lelkesült, szavaim mily hű tolmácsai a szív érzelmeinek! Miért vagyok épen előtted oly szórakozott? Avagy kevesebb tiszteletet érdemelsz-e tőlem, mint a teremtmények?..... Nem oh Istenem! — — de véges a halandó, s végetlen magasságodhoz fölemelkedni nem tud, ha csak Te nem segíted; a szív legforróbb lángjai is elalszanak, ha Te nem éleszted Uram.

Szánd meg tehát gyöngeségemet, világosítsd meg elmémet, hogy ne lásson mást mint szent Fölséged fényét; — bocsáss isteni édességed árjából egy szikrát szívembe, hogy magasra lobogjon fölfelé törekvő lángja; adj lelkemnek szárnyakat, hogy hozzád fölemelkedhessék; taníts meg az üdv tudományára, taníts meg engem imádkozni: s a hála hő hevével foglak áldani és dicsőítni; magasztalom szent nevedet, s a porba hullva imádom szent Fölségedet. Add meg Uram a kegyelmet, hogy egészen elmerüljek benned, ki a szeretetnek mérhetlen tengere vagy; add meg

e kegyelmet, a buzgó imádkozás kegyelmét; mert ez bánatom enyhitője, ez örömem édesitője, ez szenvedélyeim csendesitője; ez ápolja hitem lángját, élénkíti reményemet, fokozza szeretetem hevét, ez hozza le nekem áldásodat, ez emel föl a boldogság honába. — Taníts meg hát Uram lélek és igazságban imádni a te szent Fölségedet! Amen.

Lelki békéért.

„Békességet hagyok nektek, az én békémet adom nektek, nem amint a világ adja, adom én azt nektek.“ Mily isteni kegyesség és szeretet áradoz e szavakból! Mily vigasz a fáradt léleknek, mily enyhűlés a háborgó kebelnek! — S az én lelkem mégis mint irányvesztett hajó a szélkorbácsolta hullámokon ide s tova üzetik, s nem lel révpartot, nem megnyugvást sehol.

Hol keressek enyhűlést Istenem! Egy hang azt kiáltja fülembe: „a gazdagság békét eredményez, gyűjts kincseket“. De hisz a kincsszerzőnek nincs nyugta soha; minél többet gyűjt, annál többért sóvárog. — Nem itt

van tehát az a béke, melyet szent Fiad az én Üdvözítőm hirdetett oh Istenem!

A másik azt mondja: „a méltóság, czím, hírnév édes megnyugvást szerez: törj előre“. Oh! de hol a méltóság, melynek elvesztésétől nem kellene minden perczben félni, mely állandó békét biztosítana a léleknek; a nagy név, melyet a rágalom lehelete be nem homályosítna? — Itt sem lelhetem föl lelkem békéjét Uram!

„Élvezz, elégítsd ki szenvedélyeidet — kiáltja egy harmadik hang — és megpihen lelked a fáradalmak után.“ — Oh! de az élvezet megízlelve nagyobb csáberővel bir, a szenvedély kielégítve égetőbb, kínzóbb lesz. Nem a te szavaid ezek oh Istenem! nem itt a te békéd, nem adhatja ezt semmi teremtmény; — az igazi béke csak a te adományod. — „Nem amint a világ adja, adom én azt nektek“, mondá Üdvözítőm; „béke a jóakaratú embereknek“ hirdetéd angyalaid által. A jóakarat tehát mindenelőtt a béke föltéte.

Adj azért nekem Istenem jóakaratot

minden cselekedetemben. — Oszlasd el elmém homályát mennyei fényeddel, hogy a béke álforrását az igazitól megkülönböztetvén, ott keressem a békét, ahol, és úgy, amiként az föllelhető — keressem jóakarattal, nem a világ adományai és élveiben, hanem a lélek tisztaságában. Add oh Istenem, hogy saját akaratomat a tiednek mindig alávetve, ohajaim-, vágyaimat fékezve, szenvedélyeimet megtörve szent törvényednek hódoljak; add, hogy híven teljesítsem irántad és embertársaim iránti kötelmeimet, adj buzgó igyekezetet a szeretet nagy parancsainak betöltésére, adj nekem teljes megnyugvást szent végzésidben.

Ha e kegyelmet megadtad Istenem, zúduljanak bár óriási mérvben ellenem az élet viharos hullámai: én nyugodtan fogok állani; — sem az élet apró bajai, sem üldözés, sem tartós szenvedés nem dúlhatja föl lelkem nyugalmát; élvezendem a lelki békét, mely fölülhalad minden érzést, mely elkisér az élet végső pontjáig s követ azután is örökké. Amen.

Az idő üdvös használásáért.

Éltem minden órája tied oh Istenem! tied szívem is; egyiket úgy mint a másikat Te adtad nekem, hogy szeresselek és neked szolgáljak. Ha nem jutott is osztályrészeműl nagy dolgokat müvelni, ha nem végezhetek is minden órában valami fontosat; de helyzetemhez illőt minden perczben, s ennél többet nem kivánsz Te oh Istenem! Egy kellemetlen esemény, egy ellenmondás, egy méltatlan szó, egy sértés, szereteted miatt békésen tűrve, — az önakarat és indulatok fölött kivívott győzelem, gyakran nagyobb becsű előtted az óriásinak látszó mű-

nél; s igy az ember hasznosan foglalkozik, ha szelídség és béketűrésben gyakorolja magát.

Azonban fájdalom! sokszor megfeledkezvén erről, úgy elvesztegetem az időt, mintha az figyelmet sem érdemelne, némelykor terhemre van, unalmamban nem is tudom mit tegyek, többször tétlenség- és henyélésbe merülök; holott Te oh határtalan jóságú Isten! azért adtad nekem a mulékony időt, hogy azt mint tőkét kamatoztassam, és használata által az örök életet megérdemeljem. Mily vétek lenne tehát könnyelmű haszontalan foglalkozásokkal eltölteni napjaimat; mily balgaság volna egy napnak pillanatnyi élveért egy egész élet boldogságát áldozatúl vetni? Pedig mi egyéb e mulandó lét egy nap-, egy óránál az örökkévalóság mellett!

Ments meg azért oh Istenem! a tétlenségtől; világositsd meg elmémet és igazgasd akaratomat, hogy ne keressek oly javakat, melyek nem méltók az időre,

mit elnyerésökre fordítanék. — Add, hogy elhagyjam a hiu élvezeteket, az önszeretetnek hizelgő szívömledezéseket, a haszon nélküli s csak az elmét szórakoztató üres beszélgetéseket. Add Uram, hogy csak oly javakért fáradjak, melyek örökké tartanak. Amen.

A hivatás lelkiismeretes betöltéséért.

Mennyei Atyám! isteni gondviselésed jelölte ki nekem a hivatást, melyet e földön lelkiismeretesen betölteni kötelességemmé tevéd: kisérd hát — esdve kérlek — áldásoddal mindennapi munkámat. Távoztasd el tőlem Istenem! az emésztő elégületlenséget, mely folyvást elérhetlen boldogság után sóvárog. — Ne engedd kicsinylenem a munkakört, melyet atyai gondviselésed tűzött ki tevékenységemnek, mely egyetemes világrendszeredben ép oly fontos, más részről nem kevésbbé igénytelen, mint a föld leghatalmasabbjainak tevékenységi köre; —

s így ha a rám bízott munkát elvégeztem, annyit tettem, mint a legnagyobbak. A parányi harmatcsepp fölüdítvén a nap hevében ellankadt gyönge virágot, épen úgy eleget tesz rendeletednek, mint a dicső nap, melynek jótékony melegét és világát egy egész világrendszer élvezi. — Juttasd eszembe Uram, hogy a kinek sokat adtál, attól sokat is fogsz követelni! Add oh Istenem! hogy jelenlétedről soha meg ne feledkezzem, — hogy jó szándékom tisztaságát a gonosz gondolatok köde el ne homályosítsa, s lelkemet hivatásom elleni bűn be ne szennyezze. Őrízz meg, nehogy életpályámon akár az üdvözítő hit, akár hazám szent ügyét eláruljam vagy bármi csekély veszélynek is kitegyem. Add mennyei Atyám! kegyelmedet, mely a homályos ügyekben fölvilágosítson, a kételyekben jó tanácscsal gyámolítson, az igazságban vezéreljen és a valódi erényben éltem utolsó pillanatáig rendíthetlenül megtartson. Amen.

Imádság szívujulásért.

Te ismered szivem gyöngeségeit és gyarlóságait Uram! látod hibáit és tévedéseit; tudod, mily gyakran zavarba jön indulatai miatt, s háborog, hányattatik, mint a széltől ingatott nádszál, vagy a viharoktól végnélkül űzött hajó; mindig égő a világ csalárd dicsfénye és szeretteinek emberi érdekei iránt; csak határtalan jóságod- és vallási kötelmei iránt közönyös.

Oh Istenem! ily szív egészen tied nem lehet soha; hogy hozzád méltó legyen, meg kell változnia; új szívnek kell lennie, különbözőnek attól, milyen eddig volt.

De ki változtatja, ki alakítandja át? ha te nem teszed ezt, oh Istenem! emberi akarat nem elég véghez vinni ily nagy csodát; csak irgalmad segélyével történhetik ez. Te látod gyarlóságomat, segítsd tehát gyöngeségemet, és emeld magadhoz szívemet, melyet a végre alkotál, hogy csak téged szeressen.

Új szívet teremts bennem, oh Uram! hasonlót ahhoz, milyet a koronás látnok könnyező szemekkel kért tőled; oly szívet, mely lemond a világról és szeretetedtől van áthatva, oly szívet, mely alázatos a szerencsében, béketűrő és engedelmes a látogatás idején; oly szívet, mely kegyelmed hatására fogékony, érzéketlen pedig a világ hiu dicséretére és a gyönyörök csábjaira; oly szívet, mely csak utánad sóvárog, s mást nem szeret, mint azt, mit éretted szerethet, szeretnie kell; mely éretted szenvedni, s ha kell, elhalni is kész: de tőled, végetlen Szeretet! elválni nem akar, nem képes soha; szívet, melynek Te vagy s leszesz öröme és üdve örökké. Amen.

A szegénynek iránti szeretetért.

Végetlen fölségű Úr Isten! megfoghatlanok a te itéleteid és kikutathatlanok a te utaid.

Képmásodnak teremtéd az embert, egyenlően halhatatlan lelket ajándékozva mindeniknek; mégis inséggel küzd az egyik, míg pazar fénynyel övezi magát a másik. Tán válaszfalat akartál vonni közöttünk s földi javakkal elárasztani, kik előtted kedvesek, szegénységgel sújtani, a kik büntetést érdemelnek?..... Nem oh Istenem! Hisz gyakran „a gonosz..... úszik az örömben és az igaz nyomorban epedez, szegénység és megvetés vetélkedve egyesülnek lesujtani őt“. — Te szere-

tetednek zálogaúl látogatád inséggel a szegényt, hogy neki alkalmat adj béketürés által a mennyet megérdemelni: — s a gazdagra azért bízád e világ javait, hogy atyai kezedet e földön helyettesítse, s vagyonát a szegénynyel megoszsza. — Atyai gondviselésed eszközének választád a dúst, de egyúttal szigorú büntetéssel sújtod, ha várakozásodat be nem tölti. „Könnyebb lesz a tevének átbujni a tű fokán, mint a dúsnak bejutni mennyekbe", ha elébe szabott hivatását be nem tölti.

Kincset kérek azért tőled mennyei Atyám! de nem fényeset, földit, nem szemkápráztató eszközét a hiuságnak: hanem a szegényebb embertársaimhoz őszintén leereszkedő alázatos, jó szív kincsét.

Gyöngyöt kérek tőled Istenem, de nem olyat, minőt kufár lélek életveszélyek közt keres föl a tenger fenekén, hanem kelet gyöngyénél sokkal becsesebb gyöngyét, a kebel mélyéből fakadó szánakozásnak, — a szemekben ragyogó drága gyöngyét a könyörület és részvétnek.

Igen, mennyei Atyám! irgalmasságod szellemét éleszd föl szívemben, hogy tehetségem szerént segélyére siessek a szűkölködőnek. Ha pedig vagyoni állapotom korlátoltsága gátolna az anyagi segélyezésben; add, hogy legalább részvétemmel enyhítsem a szegénynek inségét, gondviselés és ápolással édesítsem nyomorának keserűségét. — Ne engedd Istenem elfelednem, hogy a nyomorral küzdő, az inség gyermeke is a te képmásod, s meglehet, előtted sokkal kedvesebb mint én; ne engedd elfelednem, hogy előtted nincs személyválogatás, hogy Te a szegénynek ép úgy atyja vagy, mint a föld leghatalmasbjainak; hogy az emberiség nagy családjában ugyanazon atyának gyermekei, testvérek vagyunk mindnyájan. Add tehát a szegényeket mint testvéreimet szeretnem, hogy te is szerethess engem; tégy irgalmassá ez életben, hogy irgalmadat érezhessem a másikban. Amen.

Áldásos szükséges minden lelki javakért.

(XI. Kelemen pápa imája szerént.)

Hiszek Uram! de erősítsd hitemet; remélek benned Uram! de növeld reményemet; szeretlek Istenem! de hevítsd szeretetemet; bánom, hogy vétkeztem, de fokozd bánatomat.

Imádlak téged mint létem alkotó Istenét, sovárgok utánad mint végső czélom után; magasztallak mint örökös jótevőmet és segélyül hívlak mint kegyelmes gyámolomat.

Bölcseségeddel igazgass, igazságoddal fékezz, kegyességeddel vigasztalj, hatalmaddal oltalmazz.

Istenem! neked ajánlom föl gondolatimat, hogy feléd irányúljanak, szavaimat, hogy csak Te légy tárgyuk, tetteimet, hogy akaratod legyen rugójuk, bajaimat, hogy csak éretted szenvedjek.

Csak azt akarom, mit Te akarsz; csak azért, mert Te akarod; csak úgy, miként Te akarod; — és csak addig, ameddig Te akarod.

Kérlek Uram! világosítsd meg értelmemet, lelkesítsd akaratomat, tedd tisztává szívemet, szenteld meg lelkemet.

Add, hogy a kevélység meg ne fertőztessen, a hizelgés el ne tántorítson; a világ el ne ámítson; a gonosz lélek el ne szédítsen.

Gyámolíts kegyelmeddel, hogy emlékező tehetségemet tisztán tartsam, nyelvemet fékezzem, szemeimet őrizzem, érzékeimet korlátozzam.

Add, hogy tévedéseimet helyrehozzam, a jövendő kísérteteket meggyőzzem, vétkes hajlamaimat javítsam, az állapotom igényelte erényeket gyakoroljam.

Végetlenűl jó Istenem! töltsd el lelkemet irántadi gyöngéd érzelmekkel, vétkeim iránt gyűlölettel, — embertársaim iránt szeretettel — s a világ hiuságának megvetésével.

Add, hogy elüljáróimnak engedelmeskedni, alárendeltjeimen segíteni, barátaimat gyámolítni, ellenségeimnek megbocsátani törekedjem.

Vajha mindig szemem előtt lebegjen oh Jézusom! törvényed és példád, az ellenségeim iránti szeretetben, a sérelmek tűrésében, az üldözőimmeli jóttevésben, a rágalmazóimért való imádkozásban.

Segíts, hogy a testi vágyakat önmegtagadással, a fösvénységet bőkezűséggel, a haragot szelídséggel, a langyosságot buzgósággal győzzem meg.

Tégy eszélyessé vállalkozásaimban, szilárddá a veszélyekben, tűrelmessé az életbajokban, alázatossá a szerencsében.

Add oh Uram! hogy az imádságban ájtatos, az étkezésben mértékletes, hiva-

tásom betöltésében serény, föltételeimben állhatatos legyek.

Vajha szorgalmasan gondoskodjam, hogy lelkiismeretem tiszta, külsőm szerény, társalgásom épületes, önviseletem illemes legyen.

Add, hogy természetemet fékezni, a kegyelemmel közreműködni, a törvényt megtartani, az üdvöt megérdemelni ügyekezzem.

Add Uram! hogy szent életre törekedjem: bűneim őszinte meggyónása, — Krisztus testének buzgó vétele, — elmém folytonos ébrentartása, — szivem tiszta szándékának megőrzése által.

Taníts meg Istenem! hogy átlássam: mily gyarló minden, ami földi, mily nagyszerű, ami isteni, mily mulékony, ami ideiglenes, mily állandó, ami örökkévaló.

Add, hogy elkészüljek a halálra, féljem itéletedet, megmenekedjem a kárhozattól, és elnyerjem az örök boldogságot. Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Bizalom és szeretet.

Szegény vagyok Uram! nincs semmim, ami neked tetszhetnék, nem tudok, s nem tehetek semmit, ami előtted kedves volna: de van szívem, mely benned bízik egyedűl, s ez nekem mindenem. Oh Istenem! ápold e bizalmamat, s légy e szívnek reményhorgonya örökké.

Elveszhet jó hírnevem, elrabolhatják becsületem, megromolhat egészségem, megszűnhet életem is: de szívemet nem rabolhatja el senki. Fogadd, oh fogadd Istenem! ez égő szívet, mint jó illatú kedves áldozatot; s ha ez egyszer a földi salaktól megtisztúlva méltó lesz hozzád, ne engedd, kérlek, hogy a világi kisértetek tőrébe essék, hanem inkább vedd hozzád azonnal folyvást érted égő s egyedűl Téged szerető lelkemet. Amen.

Szenvedések idején.

Vigasztalás Istene! gyötrelmei mélységéből kiált föl hozzád, enyhülést, vigasztalást keres atyai kebleden egy szorongatott szív, hallgasd meg könyörgését!

A fájdalmak tengere kiáradt fölöttem. A nap följöttével ébred bánatom, fájdalmam tanúja a keblem borújával öszhangzó alkony is; nappalaim keserűség, éjeim könyek között múlnak el; lelkemet elborították a szenvedés ádáz hullámai. — Oh! ki virasztasz az emberek fölött, miért választál csapásaid céljául engem! Ha már meglátogatád gyönge alkotmányodat, hogy megkisértsed állhatatosságát: szánd meg erőtlenségét és gyámoltalanságát. — Ne vedd panaszúl Istenem! e fájdalom

sajtolta hangokat, hanem esedezéskép, melylyel erőt kérek kezeid súlyának elviselésére „mert életem mint a lehelet, és ha keresni fognak szemeid, rövid idő mulva nem leszek“.

Oh Istenem! én a haláltól nem félek, sőt üdvözlöm azt, mint a nap hevében ellankadt munkás az üdítő árnyat, mint fáradt napszámos a közelgő csendes éjt, mint sötét börtön rabja a zárt fölnyitó őrt. — Keserű nekem az élet, mióta szívem megtört kebelemben.

De ne tovább! zugolódást ne hallj tőlem Istenem! Ezen élet boldogsága úgy sem végczélja a te képmásodnak.

Nem kérek hát egyebet tőled, csak azt, mit egykor szentséges Fiad: „Atyám! ha lehetséges, muljék el e pohár tőlem.“ Azonban ha neked másként tetszik Istenem, adj nekem erőt szenvedéseim elviselésére; add a béketűrés kegyelmét, add azon teljes önmegadást, melylyel isteni Fiad mondotta: „nem az én akaratom, hanem a tied legyen meg.“ Taníts meg

engem Uram! végzeteidben megnyugodni; juttasd eszembe nagy apostolod által, hogy: „nem méltók ez élet szenvedései ama dicsőségre, melyre hivatva vagyunk“. Ha ezen kegyelmet nem vonod meg tőlem Uram! úgy lesz erőm a keserűség poharát fenékig ürítni, mert lelkesítend a meggyőződés, hogy atyai kezed a szenvedést üdvöm eszközeül adta nekem. Csak azt kérem még Istenem! ha bűneimmel haragodat magamra vontam: úgy büntess inkább ez életben, mint a másikban. Ne kimélj itt, hogy irgalmazhass, hogy üdvözíthess fönn a mennyben. Amen.

Betegségben.

Mennyei Atyám! elismerem, hogy vétkeimmel haragodat magamra vonva büntető ostorodat megérdemeltem; tudom, hogy a szenvedés tüzében tisztúl a lélek leggyorsabban a földi salaktól; — hiszem Istenem, hogy végetlen bölcseséged üdvöm eszközlésére küldé reám a csapást, talán mert lelkem tulságosan a földiekhez volt tapadva; meg vagyok győződve, hogy ugyanazon atyai kéz, mely most sújt, minden pillanatban fölemelhet; s éltet a remény, hogy nem hagysz erőmön fölül kisérteni.

De miután a fájdalomtól megrohanva erőtlen az ember; félek nehogy a kínok között panaszaimmal sértsem mindent javamra intéző atyai gondviselésedet. Esedezem azért előtted oh Istenem! adj nekem béketűrést és teljes megnyugvást szent akaratodban; add fölfognom és valósítnom a czélt, melyet csapásod által rajtam elérni akarsz; add, hogy hitemet megtartsam, reményemet el ne veszítsem. — S ha kiállottam a kisértést, könyörűlj rajtam nagy Isten végetlen irgalmasságod szerént; elégeld meg szenvedésemet, s vedd le rólam sújtó karodat; ments meg a kínoktól, melyek nappal nem hagynak pihennem, éjjel elűzik az üdítő álmot bágyadt szemeimről.

Elhal bár az ima ajakimon, de hozzád röpítem sohajaimat; hallgass meg Istenem, és add vissza egészségemet, hogy a jámborság útján haladva neked híven szolgáljak éltem utolsó pillanatáig.

Ha pedig végetlen bölcseséged másként határozott fölöttem; add úgy is

megnyugodnom szent végzéseden. Ne hagyd elfelednem, hogy ez élet nem végczélja gyönge alkotmányodnak, hanem csak mulékony eszköz s alkalom egy nemesebb, magasabb czél elérésére; — hogy a halál nem ellenség, nem rémalak, hanem az élet veszélyeitől megszabadító — s örök boldogságod elnyerésére vezető jótékony angyal. Add, hogy minden előtt legbecsesebb birtokomra, halhatatlan lelkemre, ennek örök üdvére fordítsam gondomat, és használjam az e végből rendelt szent kegyszereket.

Ismételve esedezem oh Istenem! óvj, nehogy türelmetlenségem által megsértsem ápolóim önfeláldozó jószivűségét, s elveszítsem a csapás nyugodt elviseléséből mint forrásból áradozó lelki javakat; adj megnyugvást szent akaratodban; — erősítsd bennem a hitet, különösen a halhatatlanság hitét, élénkítsd reményemet, főleg az örök üdv reményét; add meg a végső kegyelmet, melynek szárnyain hozzád fölemelkedhessem. Amen.

Hála a meggyógyulásért.

Mennyei Atyám! térdre borulva hálát adok neked, hogy vissza adtad egészségemet és tovább nyújtottad éltemet. Miként lettem méltó haragod ostorától megmenekedni? Mi érdemem volt előtted, hogy amint betegség és fájdalommal árasztál el, azonnal irgalmasságoddal fordultál hozzám? Oh! távol volt tőlem az érdem, csak kegyelmed tartotta meg éltemet.

Most miután a betegség keserűségét megízlelni kényszerültem, érzem, mily drága kincs az egészség! Most miután mintegy sírból keltem föl, érzem igazán az élet becsét.

Javamra lőn Uram, hogy megaláztál, hogy megtanítál engedelmeskedni parancsidnak. Oh ne engedd ez érzést lankadni szívemben, ne engedd, hogy e betegség emléke eltünjék elmémből; add inkább, hogy halálom órájáig megőrízvén az üdvös tanulságokat és jámbor föltételeket, miket e látogatás ébresztett lelkemben, mindvégig híven megmaradjak a te szent szolgálatodban.

Áldott légy kegyes mennyei Atyám, hogy könyörűltél rajtam; áldott légy, hogy levetted rólam csapásodnak ostorát s visszaadád erőmet és egészségemet; áldott légy, hogy a haláltól megmentve másodszor adál nekem létet; de ezerszer légy áldott főleg azért, hogy a betegség tüzéből, mely számomra a kétségbeesés örvényévé is válhatott volna, lelkemet a salaktól megtisztítva emeléd ki kegyelmeddel. Dicsőség legyen neked oh nagy Isten örökké! hála, soha nem szünő hála zengjen ajakimon. Amen.

Háború idején.

Világ Ura Istene, erős gyámola a benned bízóknak! — ki a hozzád térők fohászait és a keseredettek sohaját nem veted meg, — a szomorúság, — gyötrelmek mélyéből kiáltunk hozzád, hallgasd meg könyörgésünket, s ne vond meg tőlunk irgalmasságod vigaszát.

A háború szörnyei körülfogtak minket, tűz emészti templomainkat, az ellenség romba dönti városainkat és falvainkat, a boldog családi körök földulvák. Oh Isten! hány ezer meg ezer könyteljes szem emelkedik hozzád segélyért? mert a háború iszonyatossága megfosztá őket mindentől,

mit sok évi szorgalom és fáradozás által gyűjtöttek a te áldásidból. Hányan reszketnek és aggódnak azokért, kik minden nap, minden órában a harczok veszélyeinek kitéve drága életöket, a te adományaid e legbecsesbikét koczkáztatják az ellenség gyilkos fegyverei előtt? Oh Uram! ki oly határtalanul jó vagy, nézheted e sokáig ezen nagy nyomort?

Nem szolgáltunk ugyan híven Téged, szent akaratoddal ellenkeztünk, törvényedet megszegtük, vétkeink sokaságával megérdemeltük haragod ostorát: de ne nézd a mi bűneinket, hanem végetlen irgalmasságodat. Szánd meg e szegény népet, mely úgy is annyit szenvedett már, szánd meg e szép országot, mely kegyelmed által oly gazdag lehetne.

Nagy Isten! szent nevedre kérünk, elégeld meg szenvedéseinket, s ne engedd, hogy a háború dühének áldozatúl essünk; hanem fölemelve mellettünk erős karodat, vezesd diadalra seregeinket, és ezután elfordítván a csaták zajának rémképét,

vedd le rólunk a nyomasztó igát, s add vissza a békét drága honunknak, hogy a veszélyből kiszabadúlván örömünkben forró hálát zengjünk szent Fölségednek. Óvj ezután minket minden háborútól, óvj elleneink gonosz szándékától, hogy csend és békében hazánk új fölvirágzásának reményétől lelkesítve dicsőítsük nagy nevedet örökké. Amen.

Imádság.

békéért.

Szeretet és béke Istene! tőled származnak a szent óhajok, tőled a jámbor igyekezet s a jó cselekedetek; hozzád folyamodunk tehát esdekelve: áraszd ki békéd világát a fejedelmek szívébe, hogy csekély érdek-összeütközés miatt ne dúlják föl országok, népek nyugalmát, boldogságát. — Világositsd föl népeidet is Úr Isten! hogy hiu vetélkedés és surlódás miatt ne feledkezzenek el a testvéri kötelékről, mely minket, e föld lakóit, mindnyájunkat mint egy atyának gyermekeit összekapcsol. Tartsd fön a békét az egész föld kerekségén, tartsd fön különösen

a keresztény népek között; hogy akadálytalanul működhessünk a nagy czél elérésén, melyet az emberiségnek kitűztél; hogy békében, testvéries egyetértéssel dicsőítsük szent nevedet örökké. Amen.

Esőért.

Áldások Istene! ki a hozzád folyamodók könyörgését meghallgatod, szentséges Fiad intését: „kérjetek és adatik nektek“ követve, panaszos szívünk teljes bizalmával küldjük hozzád esdő fohászainkat.

Munkára teremtél minket Istenünk! de mit használ fáradozásunk, ha áldásod nem kiséri azt? nem attól, aki szánt, aki vet, hanem tőled oh Istenem! függ a süker; s ha nem hull áldásod az üdítő harmat és termékenyítő esőben földeinkre, a legnagyobb szorgalom is eredménytelen marad. — Ha bezárod az egek csatornáit s nem bocsátod láthatárunkra a föllegeket: — mi-

ként élhet meg a táplálásunkra rendelt növény? s ha nem lesz táplálékunk: miként tartjuk fön éltünket? .... Mindenhatóságod a morzsát is megsokszorozhatja ugyan, de méltók vagyunk-e csodatételeid ismétlésére?

Oh Istenem! ha a természet az eléje tűzött úttól eltért, térítsd vissza a rendes irányba intésed mindenható erejével; ne tagadd meg ez egyetlen intést, melyre összegyűlnek a vízpárák, elborúl a láthatár s jótékony eső hull a földre.

Igen, mennyei Atyánk! ki a lég szárnyasait táplálod, hallgasd meg esedezésünket és küldd egünkre jótékony felhőidet, hogy áraszszák el üdítő nedvvel mezeinket, s éleszszék föl aszni indúlt vetéseinket; — csepegtesd ránk irgalmasságod könyűit: s mi szemünkben a hála könyűivel áldozandunk neked; öntözd meg vetéseink-, erdeink-, gyümölcsöseink- s virágainkat: és ezek a mező ékes liliomával élükön a nap első sugarának csókjára a keblökben rejtegetett

harmat páráját hála-áldozatúl feléd röpítik. Adj nekünk termékenyítő esőt, és magasztaljuk nevedet, buzgón kiáltandjuk: áldás, dicsőítés, magasztalás és hála a minden jó adomány nagy Istenének örökké. Amen.

Imádság a hazáért.

Világ Ura Istene! ki az emberiség elé tűzött nagy czélok könnyebb elérésére társas lényekké alkotál minket, és rendeléd, hogy külön nemzettestekben mint ugyanannyi nagy népcsaládokban egyesülve munkáljuk egymásnak ideiglenes és örök üdvét, imádva örök Fölségedet, hódolunk szent végzésed előtt, s a népe házájának romlása fölött kesergő megváltó Istenember útmutatását követve hű szeretettel ragaszkodunk honunkhoz. — E szeretet indít, hogy trónod zsámolyához járúlva kitárjuk előtted kebelünk esdő hangjait.

Népek Ura Istene! tekints kegyesen magas mennyedből nemzetünk- és

hazánkra, terjeszd ki fölötte védő karodat és oltalmazd ellenségeitől. — Távolítsd el határainktól a világrázkódtató viharokat, és ne hagyd szenvedni e népet, ne hagyd szenvedni a kereszt zászlója alatt ennek elleneivel századokon át küzdött és elvérzett apáink hagyományát, édes hazánkat, mely bölcsőnk s majd sírunk is, melyen kivül a nagy világon nincsen számunkra hely. — Távolítsd el tőlünk haragod ostorát, óvd nemzetünket a belviszályok és polgárháborúk átkától, hogy ne dúljon közöttünk visszavonás és ádáz irigység.

„S mert minden ország támasza és talpköve a tiszta erkölcs“: óvd nemzetünket az erkölcstelenség örvényétől. S mert az erénynek alapja a hit: — gyújtsd föl e hon virányain az igaz hitnek fölfelé törő lángját. — S hogy annyi balszerencse, annyi veszély után se veszítse el reményét e nemzet, gerjeszd föl benne egy szebb jövőnek bizalmát és ápold kebelében a tevékeny szeretet jótékonyan melegítő tüzét. — Tartsd távol hazánktól

a közinséggel járó drágaságot, a sorvasztó éhséget, járványos mirígy — halálozást és pusztító árvizet. — Áldd meg a munkásnak fáradozását, és adj bőséget nekünk. Tűzd le hazánk ormaira az egyetértés és béke zöldellő olajágát — s ápold azt kegyelmed harmatával. — Rontsd le a válaszfalat, melyet a testvérek között egy szomorú korszak emelt, és egyesíts minket ismét a szent keresztnek magasan lengő zászlója alatt, a közös édes anyának, szent egyházadnak tárt karjai között. — Világosítsd meg kegyelmeddel e nép vezetőit, hogy a hon boldogságát ne az anyagiságban keressék, hanem szent törvényednek tiszteletében. — Vezesd kegyelmeddel apostoli királyunkat is, adj neki nemes lelkű, bölcs tanácsadókat, kik őt nem tévútra vezetni, hanem az igazságról meggyőzni, s a népnek szent akaratod szerénti kormányzását eszközölni ügyekezzenek.

Nagy Isten! tekintsd imára összekulcsolt kezeinket, tekintsd buzgó szíveinket s ne nézd vétkes tetteinket; ne

vesd meg népedet, hanem áld meg azt és a miért „buzgó imádság epedez százezrek ajakán“, tedd boldoggá, nyugodttá sokat szenvedett hazánkat, s add, hogy e békét, e boldogságot élvezve híven szolgáljunk szent Fölségednek örökké. Amen.

A szülékért.

Szeretet Istene! ha nem is tetted volna jutalom igéretével összekapcsolt parancs által szigorú kötelemmé a szülék iránti tiszteletet: a szívbe kitörűlhetlen betűkkel vésett örök törvény szózata egyedűl is elég volna a kegyelet érzelmét ébren tartani kebelemben. Most pedig kétszeres kötelességemnek érzem nekik a legőszintébb hódolat és kegyelet adóját leróni. De nem pusztán tisztelet az, mit irányukban érzek, hanem a legforróbb hálával párosúlt szeretet; mert hisz e világon nincs oly jótevőm, mint ők, nincs kinek anynyival tartoznám, mint nekik.

Te vagy Istenem! az én mennyei Atyám, de mindenható jóságod szüléimet választá eszközül áldásidnak reám árasztására. — Ők ápolának, midőn még tehetlen, szótlan valék; ők virrasztának álmatlan éjeken át ágyam mellett lázas álmaimban, ők nevelének páratlan türelem és önodaadással, ők fáradozának miattam teljes önföláldozással — s ami legfőbb, ők tanítának szent nevednek kimondása — félelme — és tiszteletére. — Miként adhatnék én ezen jótéteikért méltó hálát? Nincs halandó a világon, ki a szülék fáradozásait megfelelő hálával viszonozni képes volna. Hozzád fordulok azért Istenem! segíts az én gyöngeségemen.

De minden előtt neked legyen örök hála egek Ura! hogy ily jó szüléket adál nekem; áldom és magasztalom azért szent nevedet örökké. És most esedezem előtted: jusson el hozzád a hála-áldozat illata, mit kebelem oltárán szüléimért bemutatok. — Hallgasd meg esedezésemet és áldd meg jó szüleimet; áldd meg őket a

jó egészség ajándékával s add, hogy ezt sokáig élvezzék szent szolgálatod buzgó teljesítésében.

S ha az ősznek napsugarai nem melegítnek többé, ha az egykor viruló levelek egyenként lehullanak az előbb dús lombokról, s nem nyílik többé virág az élet fáján; add, hogy legalább egök tiszta legyen minden vészes föllegtől, s ezek helyett örömkönyeket csepegtető áldásos felhők lebegjenek fölöttük; add, hogy a díszes virág helyett élvezzék munkájuk édes gyümölcsét gyermekeik szeretete- és boldogságában, s jámbor ohajtásaikat, — melyek egykor a szerető szív tövében fakadtak, teljesülve lássák, s tisztelet- és szeretettől környezve álljanak ismerőik között. Nekem pedig add kegyelmedet, hogy szívemben a hála érzelmét mindig megőrízve, üdvös intéseiket parancskép, teljesíteni kész gyermeki hódolattal fogadjam, hibáikat a szeretet leplével födözzem, szomorúságukat vígasztaljam, és tisztes őszkoruk gyöngeségeit és kelle-

metlenségeit teljes erőmből enyhítni ügyekezzem.

Jutalmazd őket oh Istenem! áldásoddal, áraszd reájok kegyelmed bőségét, — s add, hogy azon szeretet-tőkének, melyet gyermekeikre költöttek e földön, kamatait tőled dúsan elnyerjék; jutalmazd fáradságukat ideiglenes és örök jóléttel. Amen.

Egy kedves lény megtéréséért.

Végetlen Jóság! Te úgy szeretted e világot, hogy egyszülött Fiadat adád érette, „hogy aki őbenne hisz, el ne veszszen, hanem örök élete legyen,“ s parancsolád, hogy szeressük egymást, miként Te szerettél minket, és imádkozzunk egymásért.

Szent akaratod előtt mélyen meghajolva szívem hő buzgalmával esedezem előtted egy gyermekedért, kit hozzám a legédesebb kötelék fűz. — Ő a bűn csábjaitól elvakítva, szenvedélyei által tévútra vezettetve, a tátongó örvény felé rohan s menthetlenül elbukik, ha őt atyai gond-

viselésed mindenható erejével vissza nem tartod.

Irgalmas Isten! elhagyod-e veszni azt, kiért szentséges Fiad szenvedett és meghalt? Ha, mielőtt megváltatott, könyörültél bűnös teremtményeden, megvonhatnád-e szent kegyelmedet attól, kiért egyszülött Fiadat föláldoztad? — Nem, oh határtalan Jóság! — „Te nem akarod a bűnös halálát, hanem hogy megtérjen és éljen.“

Teljes bizalommal esedezem azért oh Istenem! világositsd meg eltévedt gyermeked elméjét, nyisd föl lelki szemeit, hogy az útnak, melyen most jár, veszélyes irányát megismerve szent törvényeid ösvényére visszatérjen. — Szabadítsd, oh szabadítsd meg őt az örvénytől, és vezesd kegyelmeddel az isteni Fiad által kijelölt útra. Törd meg szivét, hogy bűneit a tékozló fiuval megismerve, lelkét a vezeklés fürdőjében mély bánata könyűivel lemossa.

Oh ha az én könyűim megtisztíthatnák őt a bűn szennyfoltjaitól!

Szentséges nevedre s Üdvözítőm végetlen érdemeire ismételve kérlek irgalmas Istenem! sírva, zokogva esedezem előtted, hagyd el egy pillanatra a kilenczvenkilencz igaz hivőt, s keresd föl kegyelmeddel a századikat, a tévelygőt; öntsd lelkébe szent félelmedet, gyulaszd föl kebelében szeretéted szent tüzét, éleszd föl benne a jámbor ohajok- és vágyakat, hogy amily hálátlan volt irántad eddig, oly buzgón szolgáljon ezután — s a jóban állhatatosan megmaradván, elnyerje örök boldogságodat. Amen.

Egy kedves betegért.

Élet és halál Ura! Te adál nekünk létet, hatalmad van azt el is venni — ha szent akaratodnak úgy tetszik. — Nem vizsgálhatjuk itéleteid kikutathatlan mélységét; csak imádva kell végzésed előtt meghódolnunk, és rajta zugolódás nélkül megnyugodnunk.

De Te nekünk egyúttal irgalmas Atyánk is vagy, kit bizalommal kereshetünk föl, ki előtt sükerrel esedezhetünk egymásért. „Imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyúljatok“ igy buzdit szent apostolod.

Én magam is bűnös, méltó vagyok csapásaidra; de atyai jósá-

godra emlékezve feledek mindent, s szívem élénk reményével folyamodom hozzád egy szenvedő gyermekedért, hogy meggyógyulásáért esedezve megnyugvást szerezzek aggódó szívemnek.

Nem tudom, miért bocsájtottad reá a betegséget? tán hogy lelkét a földiektől el- és magadhoz vonjad, talán türelmét kisérted, tán bűneiért lakoltatod. — Miután „az igaz is hétszer esik el napjában," a szenvedő beteg is megérdemelte sújtó ostorodat oh Istenem! de — esdve kérlek — ne tekintsd az ő vétkeit, hanem saját irgalmasságodat. — Nézd Uram, az ő szenvedő arczát, bűnbánó tekintetét; emlékezzél álmatlan éjeire, nyugtalan napjaira, s elégeld meg büntetését; enyhítsd fájdalmait, és szabadítsd meg őt a kinoktól, engem pedig, ki drága egészsége és életeért félve remegek, a gyötrelmes aggálytól.

Ki benned bizik Uram! nem csalatkozik. Egyedül benned bizom azért; egyedül Te tudsz segíteni. Rendeltél ugyan számunkra orvosokat és gyógyszereket, —

de a legügyesebb orvos fáradozását, a legalkalmasbnak látszó gyógyszert sem követi siker, ha Te áldásodat megvonod. — „Ha az Úr nem épít, hiába fáradoznak a munkások.“ — Te vagy az út, igazság és élet, s minden élet csak tőled származik; ahol kegyelmed megjelen, ott nincs hatalma a föloszlásnak; — a mulandóság, az enyészet szünetel, ahol leheleted új világot alkot. Bocsásd ki kegyelmedet, és parancsolj ne továbbot a betegségnek, parancsold, hogy ne rombolja el az életet, melyért előtted könyörgök. — Tudom, hogy az élet úgy sem tarthat örökké, de azt is tudom, hogy egy leheleted fölélesztheti a már-már kialudt lángot, — intésed mindenható ereje megerősítheti, meghosszabbíthatja a szakadozó életfonalat.

Ha azonban végetlen bölcseséged tovább akarja lakoltatni a kedves beteget, legalább béketűrést adj neki Istenem! hogy ne zugolódjék végzésed ellen. Add végre, hogy a betegségben üdvös fölté-

tekre gerjedve, testi meggyógyulásával lelke is megtisztúlva hagyja el a szenvedés próbatüzét.

Hallgasd meg Uram szívem esdő hangjait, s add meg, amit kérek, nem saját hasznomra, hanem a te dicsőségedre és egy lélek örök üdvére; add meg, amiért könyörgök, hogy kegyelmedet érezvén, a veszélyből kimenekülttel együttesen dicsérjünk téged e földön, s egykor a mennyben örökké. Amen.

Utazóként.

Vigasztalás Istene, mennyei Atyám! gyermeki bizalommal közeledem hozzád, hogy útrakelő (v. úton levő) gyermekedet oltalmadba ajánlva, enyhülést szerezzek háborgó kebelemnek. — Kire is bízhatnám kivüled a kedves utazót, midőn szívem érte oly igen aggódik? kinél lelhetnék édesebb vigaszt a távollét nehéz napjaiban, mint nálad? miben nagyobb megnyugvást, mint atyai gondviselésedben? Nem tagadom mennyei Atyám! hogy fáj szívemnek az elválás; nem tarthatom vissza, nem rejthetem könyűimet, melyekkel a szeretet aggálya a bekövetkezhető veszé-

lyek miatt elborítja szívemet; de nem. a gondviselésed hitében ingadozás, hanem lángoló szeretetemnek féltékenysége csalja ajakimra a kesergő hangokat; mert ha búsongok, könyezek is a kedves lélekért, megnyugszom atyai jóságod és hatalmad mindenható erejében. Reád bízom azért oh legjobb Atyám a kedves lényt, ki oly féltett tárgya gondjaimnak; tőled kérem, mert csak Te adhatod meg útjának szerencsés végét; általad várom a keserű elválás után a viszonlátás édes örömét. Oh légy hát gondviselője a távolban is. Küld védelmére angyalidat, kik őt oltalmazzák a veszélytől, s őrködjenek mellette, hogy ne keserítse bú, ne érje semmi baj; — vezéreld őt örömről örömre, és minél előbb sértetlenül hozd vissza, hogy az elválás könyűi úgy, mint az út fáradalmai feledékenységbe menvén, a szerencsés visszaérkezés boldog pillanatában és azután velem együtt áldjon és dicsőítsen téged örökké! Amen.

Hajadon imája.

Erőtlenek gyámola, hatalmas nagy Isten! a világ hiuságai közől trónod zsámolyához küldi fohászait s kegyelmedért esd egy gyönge női kebel. —

Segélyed nélkül ingadoz s a viszontagságok szele által ide s tova űzetik az élet hullámain az is, ki erősnek látszik: miként állhassak meg tehát én járatlan, a szenvedélyek viharának hatalmát még alig ismerő gyönge alkotmányod? — De aki benned bizik Uram! soha nem csalatkozik; a ki nálad keres oltalmat, nem marad védetlenül.

Térdre hullva esedezem azért előtted mennyei jó Atyám! terjeszd ki

védő karodat erőtlen gyermeked segélyére, s vezesd az élet szirteinek veszélyei között. — Őrszemed viraszszon fölöttem, s kegyelmed védjen a világ romlottságának áradata ellen; hogy megóvhassam magamat az üres fényelgés- és hiu tetszelgéstől, s a kevélységre való hajlamot még csirájában elfojthassam. — Add oh Istenem, hogy ne helyezzek sokat a külső szépségre, mely hervatag mint a virág, mit az enyészet forró szele könnyen leperzsel, — ne vágyódjam rang, gazdagság után, — ne világi méltóságban találjam örömemet, hanem a lélek nemességében, a szív jóságában és az erények gazdagságában. A kincsek, fény, méltóság elmúlnak, a viszontagságok egy vihara elsepri őket, mintha nem is lettek volna: de a szív jósága, a lélek fönsége és erényei megmaradnak, elkisérnek a síron túl, a soha nem szünő boldogság honába.

Nyújtsd kegyelmedet Istenem! hogy szívem ártatlanságát és tisztaságát minden körülmények között sértetlenül megőriz-

zem; s ne engedd, hogy e szívből, mit szeretetre alkotál s boldogságforrásúl adál nekem, valaha keservek sarjazzanak.

S minthogy a vész rendesen a külső érzékek csatornáin hatol a lélekbe: add mennyei Atyám, hogy hallérzékemet a szendeségre károsan ható szédítő bókoktól és kábító hizelgésektől megőrizzem. Add, hogy önviseletemben az alázatosság és szelidség annyi méltósággal egyesüljön, amennyi elég és szükséges a nőnem és nőiesség iránti tisztelet fölgerjesztésére. — S mert a bűn, nem ritkán az erény alakját ölti magára: világositsd meg Istenem elmémet, hogy a cselt szép szavakba burkolva is észrevegyem, a vészt vonzó külső alatt is fölismerjem, s a sebző tövis rózsák közé rejtve se kerülje el figyelmemet. — S mert a női szív oly gyönge, a te kegyelmed legyen az én erősségem mennyei Atyám!

Ha Te vagy velem, ki ellenem! Oltalmazz tehát és ne engedd, hogy valaha könnyelműen veszélynek tegyem ki maga-

mat; sőt inkább mindent, — lássék bár csekélységnek — gondosan kerüljek, ami a női szendeséget sérthetné. Ha pedig szívemet cselszövény fogná körűl: add az égiekre föltekintenem; s midőn távol a világ kémlelő szemeitől azt vélném is, hogy senki sem lát: a gondolat, hogy Te mindenütt jelen vagy, ébreszsze föl netán szunyadó lelkemet, s ne engedjen semmit elkövetnem, amiért előtted pirúlnom kellene; ne engedje felednem, hogy a szendeség és szemérem a női kebel e drága virágai az emberi élet évében csak egyszer nyílnak, s ha a feslő bimbókat elhervasztá a szenvedélyek égető szele, azok többé virúlni soha nem fognak.

Ime szent hajlékodban az áhítat hő érzelmei által fölemelve neked szentelem oh Istenem! gondolatimat, érzelmeimet s szívem minden dobbanását. Szentegyház legyen kebelem belseje, oltára szívem, s rajta örök lánggal égő tiszta áldozat a hő szeretet irántad, melynek illatárja a buzgó ima szárnyain szálljon hozzád a magasba.

Csak azt engedd még mennyei jó Atyám! hogy akár örömet, akár bút rejt számomra a jövő titkos fátyola; rózsa vagy tövis teremjen életem útain, teljesedve vagy eltiporva látandom egykor reményeimet; minden esetben teljes önmegadással mondjam: legyen nekem a te igéd szerént; Atyám! legyen meg akaratod. Amen.

A férjes nő imája

Mennyei Atyám! imádandó gondviselésed a parányi féregre is kiterjeszti figyelmét, mennyivel inkább ügyelsz képmásodra, az emberre? Tudtod nélkül nem esik ki egyetlen hajszálam sem, s ha mindenkitől elhagyatva egyedül állanék is, nem kellene félnem; mert mindenható jóságod megvédne a veszélyektől. Mégis megfoghatlan bölcseségednél fogva egy hű barátot, férjet rendelél, hogy helyetted támasza legyen a gyöngének, vezetője a járatlannak, vigasztalója a szenvedőnek, osztályos társa az örvendezőnek. — Te rendeléd, hogy a férfi és nő szövetségre lépve mint egy test, egy lélek,

mozdítsák elő egymás ideiglenes és örök üdvét. Azonban, ha azt akarád is, hogy a házasságban egyesültek kizárólag egymáshoz ragaszkodjanak: nem mondál le igényedről irányunkban. — Nem fogom feledni oh Istenem! hogy Te a féltékenység Istene vagy, s aki bármely teremtményt inkább szeret, mint téged, nem méltó hozzád. Te vagy azért Uram! s leszesz mindig legszentebb eszménye szerelmemnek.

De midőn neked tetszeni leghőbb vágyam: engedd, hogy utánad minden gondolatom és óhajom tárgya kedves férjem legyen. Add nekem a kegyelmet, hogy figyelmes gyöngédség, kedélyem változatlan nyájassága, saját akaratomnak föláldozása s az ő óhajai iránti találékony előzékenységgel életét kellemessé téve, őt állandóan magamhoz bilincselhessem; — hogy komoly foglalkozásai után ne a külvilágban, hanem körömben keressen enyhülést, megnyugvást, szórakozást és élvet. Töltsd el lelkemet azon házias erényekkel, melyek a nőnek fő ékességét

képezik, melyek őt férje szemében bájossá és kedvessé teszik s fölülhaladják, túlélik a mulandó külső szépség hervatag virágát.

Add oh Istenem! hogy e szent szövetségben, melyet szentséges Fiad, a mi megváltó Jézusunk kegyszeri méltóságra emelt, örömet és bút megosztva, egymást gyámolítva, mint egy test, egy lélek szolgáljunk neked élet- és halálban. Add hogy a hűség- és szeretetet, mit egymásnak szent oltárodnál esküvel igértünk, sem gonosz szándékú bujtogatás, sem üldözés, sem szenvedés, sem betegség vagy bármi viszontagság ne gyöngíthesse, hogy e szeretet elkisérjen minket a sírig, kisérjen még a síron túl is, az öröklét honába. Amen.

Az anya imája gyermekeiért.

Fölséges Úr Isten! íme a porba omolva előtted a szerető anyai szív legalázatosabb érzelmeivel kérlek, hogy gyermekeimet, kikkel atyai jóvoltodból megajándékozál, tartsd, áldd és szenteld meg; s engedd, hogy a te félelmedben, mely a bölcseség kezdete, s az igaz vallásban, legszentebb akaratod szerént növekedjenek. Adj nekik minden erkölcsi szép- és jóra fogékony, tanulékony szívet, és erőt a világ romlottságától magukat menten tartani; adj nekik fölvilágosító kegyelmet a hivatás választásában és kedvet annak lelkiismeretes betöltésére; óvd őket

a könnyelműségtől, a szívök ártatlanságát megmérgező rosz társaságoktól; óvd a legnagyobb rosztól e világon, a bűntől és ennek minden alkalmától. Add, hogy buzgó, erényes, példás és emberszerető keresztények, s egyúttal munkás jó hazafiak váljanak belőlök, — minden perczben készek vagyont, hírnevet, vért s életet áldozni az üdvözítő vallás, anyaszentegyházunk és édes hazánk szent ügyeért: de azokat elárúlni, vagy bármi csekély veszélynek kitenni ne akarják, ne tudják soha.

Nekem pedig add Uram szent kegyelmedet, hogy anyai kötelmeimet híven teljesítve és nekik mindenben tűkörűl szolgálva épülésökre lehessek, s az élet után velök együtt elnyerhessem az örök boldogságot. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Özvegy Fohászai.

Árvák és özvegyek Atyja, Istene! nem zugolódom ellened, hogy elvetted tőlem azt, ki nekem legkedvesebb volt ez életben, hogy megfosztottál egyetlenem, — hű támaszomtól; mert hisz a te kegyességed érdemem nélkül adta őt nekem, s atyai kéz volt, mely elvette tőlem. — Ha nem is vagyok képes fölfogni, miért ízlelteted meg velem az özvegység keserűségét; de annak meggondolása után, hogy atyai gondviselésed mindent üdvömre intéz, a porba omolva imádom szent Fölségedet, azon vigasztaló reményt táplálva mélyen sebzett keblemben, hogy miután egyedül állok a nagy világon minden földi támasz nélkül, végetlen jóságod annál

inkább fog őrködni fölöttem; s Te, ki a mező liliomait oly ékesen ruházod, a lég szárnyasait táplálod, nem fogsz megfeledkezni szenvedő gyermekedről, ki benned, egyedül benned határtalanul bizik, végetlen jóságú mennyei Atya!

E bizalommal közeledem hozzád, s a buzgó szív legmélyebb alázatosságával esdek előtted Istenem! tekints reám kegyelmesen, és fogadj atyai gondviselésed alá; őrizz meg inségtől, bánattól, szomorúság- és betegségtől, ha örök bölcseséged lelkem üdvére jónak látja; de őrizz meg főleg a vétektől, mely tőled legjobb Atyám! elszakasztana; igazgasd lépteimet parancsid ösvényén, vigasztalj keservemben, erősíts meg viszontagságaimban.

Add Uram! szent kegyelmedet, hogy özvegy állapotomban kedved szerént éljek; szemeim csak rajtad függjenek s gondolataim, vágyaim tárgya egyedül Te légy; hogy azok csak feléd irányúljanak és benned nyugodjanak meg. Senkinek se akarjak tetszeni, csak egyedül neked, én

teremtő, megváltó és megszentelő Istenem! Oltalmazz — esdekelve kérlek — a világnak álnoksága- és hiuságától, gonosz embereknek hizelgő és rágalmazó nyelvétől, hogy őrszárnyaid alatt nyugodt és ájtatos szívvel szolgálhassak neked és kereshessem lelkem üdvét. Gyámolíts az özvegység összes terheinek béketürő elviselésében, (főleg árváim nevelésében, s kik fölött nem őrködik többé földi atyjok szeme, légy azoknak gondos atyja; óvd őket minden veszélytől, vezesd kegyelmeddel az üdv ösvényén;) s engedd oh Istenem! hogy búban úgy, mint örömben szent akaratodon megnyugodva, állhatatosan dicsérjem és magasztaljam imádandó szent Fölségedet örökké. Amen.

Az év utolsó estéjén.

Litania Jézus szentséges nevéről.

Uram irgalmazz nekünk!
Krisztus kegyelmezz nekünk!
Uram irgalmazz nekünk!
Krisztus hallgass minket!
Krisztus hallgass meg minket!
Mennybeli Atya Isten,
Megváltó Fiú Isten,
Szentlélek Úr Isten,
Szentháromság egy Isten,
Jézus, élő Istennek Fia,
Jézus, szűz Máriának Fia,
Jézus, testté lett Ige,
Jézus, e világnak Megváltója,

Irgalmazz nekünk!

Jézus, az emberek közbenjárója,
Jézus, uraknak Ura, királyok Királya,
Jézus, minden tökéletesség tárháza,
Jézus, az életnek kútfeje,
Jézus, minden örömnek forrása,
Jézus, minden jó cselekedetnek tükköre,
Jézus, béke fejedelme,
Jézus, tisztaság kedvelője,
Jézus, a világnak fényessége,
Jézus, erősségnek tornya,
Jézus, szerelmünknek czélja,
Jézus, jámborságnak bére,
Jézus, alázatos engedelmességnek mestere,
Jézus, tűrés- és szenvedésnek példája,
Jézus, lelkünknek hő vágya,
Jézus, tengeren evezők fényes csillaga,
Jézus, zarándokságunk kalauza,
Jézus, a benned bízóknak gyámola,
Jézus, tudatlanok bölcsesége,
Jézus, betegeknek orvosa,
Jézus, a megtérő bűnösök kedvelője,

Irgalmazz nekünk!

Jézus, szomorúak vigasztalója,
Jézus, szegények kegyelmes atyja,
Jézus, szegények kincse,
Jézus, üldözöttek menedéke,
Jézus, árvák és özvegyek táplálója,
Jézus, hozzád folyamodók meghallgatója,
Jézus, juhaidnak jó pásztora,
Jézus, angyalok öröme,
Jézus, ősatyák királya,
Jézus, látnokok ihletője,
Jézus, apostolok mestere,
Jézus, evangelisták tanítója,
Jézus, vértanúk erőssége,
Jézus, hitvallók világa,
Jézus, szűzeknek jegyese,
Jézus, minden szentek koronája,
Jézus, irgalmazz nekünk!
Jézus, kegyelmezz nekünk!
Jézus, hallgass minket!
Jézus, hallgass meg minket;

Irgalmazz nekünk!

Minden gonosztól, ments meg minket Jézus!

Minden veszélytől,
Minden bűntől,
Parancsid megszegésétől,
A jóra való restségtől,
Haragodtól,
Az ördög cseleitől,
Harag, gyűlölség és minden gonosz akarattól,
Fajtalan lélektől,
A villámok és viharoktól,
Hirtelen és véletlen haláltól,
Megtestesülésed által,
Eljöveteled által,
Keresztséged és szent bőjtölésed által,
Kereszted és kínszenvedésed által,
Szent halálod és temetésed által,
Szentséges föltámadásod által,
Csodálatos mennybemeneteled által,
A vigasztaló Szentlélek eljövetele által,
Szerelmes anyádnak, és minden szenteidnek esedezése által,
Az itélet napján,

Ments meg minket Jézus!

Isten báránya, ki elveszed e világ bűneit,
Jézus, kegyelmezz nekünk!
Isten báránya, ki elveszed e világ bűneit,
Jézus, hallgass meg minket!
Isten báránya, ki elveszed e világ bűneit,
Jézus, irgalmazz nekünk!
Jézus, hallgass minket!
Jézus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Mi Atyánk stb. Üdvöz légy stb.

V. Legyen áldott az Úr neve
F. Most és mindörökké
V. Uram hallgasd meg könyörgésemet
F. És kiáltásom jusson el hozzád.

Könyörögjünk. Örök mindenható Isten! vezéreld igyekezeteinket s igazgasd cselekedeteinket tetszésed szerént, hogy szerelmes Fiad szentséges neve által méltók legyünk jó tettekkel bővelkedni.

Öntsd Uram! szent nevednek folytonos félelmét és szerelmét szívünkbe,

mert gondviselésed soha nem hagyja el azokat, kiket szereteted állhatatosságában megerősítesz.

Úr Isten! ki szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak dicsőséges nevét híveid szivében szerelmessé és gyönyörúradozóvá, a gonosz lelkeknek pedig iszonyúvá s rettenetessé tetted, engedd kegyelmesen, hogy akik Jézus szentséges nevét ájtatosan tisztelik e földön, vigaszaid édességét megízlelvén ez életben, kimulásuk után a végnélküli boldogság örömeire eljussanak. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Üdvözítőnk szent anyja! stb. (359. lapon.)

V. Szülésed után stb. *F.* Istennek szülője stb. (361. lapon.)

Könyörögjünk. Úr Isten, ki a boldogságos stb.

Hála-ima.

Mindeneknek mindenható Teremtője, oh nagy Isten! nehány óra még, és ismét

vége egy évnek. — Eltünt az minden viszontagsága- és szenvedéseivel, melyeknek elviselésére magamat gyakran elégtelennek gondoltam; eltünt minden hiu örömeivel, melyekben, nem tudom, mi állandó boldogságot képzeltem. — Most már kegyes Isten, időnek és örökkévalóságnak Ura! számot kell neked adnom, mire fordítottam ez évet, melynek végét ezer meg ezer embertársam el nem éré. Rettegek e számadástól, mert öntudatom vádol, hogy ismételve vétkeztem; s azért mindenek előtt bocsánatért esdek.

Oh! de kevés napja volt az évnek, mely halálos ágyamon bennem édes és megnyugtató visszaemlékezést fog gerjeszthetni: ellenben mily számtalan nap lesz vádlóm igazságod rettenetes szigora előtt, itélő Istenem! hogy azokat a világ hiuságaiban töltvén elvesztettem, és szent parancsid megszegésével megbántásodra, saját lelkem kárára s embertársaim sértésére fordítottam.

Oh nagy Isten! ha elkövetett bűneimés mulasztásaimat azon kevés jóval, mit — tán csak saját hiuságomnak hizelegve — teljesítettem, mérlegre teszed: mélyen lealázva, pirúlva kell megvallanom, hogy ez éven át kezeidből vett ajándékidra érdemetlenebb valék, mint más számtalanok, kik azokban nem részesültek, kiket ez évben a sír elnyelt.... S mégis nagyobb volt a te türelmed, mint az én hálátlanságom. Élni hagytál, noha meg nem érdemeltem; kegyelmeidet nyújtottad, noha azokkal visszaéltem. — Irgalom Istene! mit mondjak, ha e jótéteidre gondolok? — Valóban nem tudom ez évben nekem nyújtott kegyeidet megszámlálni; mert gyarló elmém nem ismerte meg mindazon javakat, melyeket velem csodálatosan közlöttél! Csak most sejdítem a sok testi és lelki veszélyt, melyeket tőlem elhárítál. — Oh én méltatlan, oh én hálátlan gyermek!

Kegyes Üdvözítőm, édes Jézus! számtalanszor emeléd föl a mennyei Atya

előtt — mint közbenjáró — szavadat, hogy vétkeimért ne büntessen; sokszor esdeklett bűneim bocsánatáért szentséges véred; ismételve nyertem meghatalmazott, fölkent szolgádtól bűneim bocsánatát, miután azt igértem, hogy életemet megjobbítom; de ezen fogadásomról is, oh én bűnös teremtmény! számtalanszor mefeledkezvén, az maradtam, aki voltam, vagy épen roszabbá lettem.

Irgalmas Isten! ne szállj ellenem itéletre; mert ha gonoszságaimat tekinted Uram! Uram! hogyan állhatok meg előtted? — Törődött szívvel folyamodom irgalmasságodhoz: törüld el számtalan bűnömet az ártatlan Bárány vérével, mely a kereszt oltárán az egész emberi nemért kiomlott.

Istenem, könyörülj rajtam! Engedd a holnap kezdődő évet kegyidőűl megtérésemre, hogy jóvá tehessem, helyrehozhassam tévedésimet és mulasztásimat. — Íme én örömest kivánlak kiengesztelni, kész vagyok veled új szövetségre lépni s az új évben jámbor életet folytatni.

Szándékom tisztaságának zálogául mit nyújtsak át neked oh Istenem! mit adjak viszonzásúl megszámlálhatlan jótéteidért, melyekkel a már-már letünt évben elárasztál? Oh! vajha most, midőn előtted térdelek, áthatná lelkemet irántami szeretetednek nagysága, s szívem örökös hálával telnék el. De mivel e hálaérzést is egyedül atyai kezeidnek jótékonyságától várhatom: ím ide siettem szent oltárodhoz, hol szentséges Fiad, az én üdvözítő Jézusom a kenyérszín alatt jelen van; hogy ez év utolsó óráiban szívemet, lelkemet és mindenemet szent oltárodra tevén, neked jótevő Atyámnak hála áldozatúl fölajánljam, s mint Uramat Istenemet leborúlva dicsőítselek, magasztaljalak és imádjalak, s egyúttal esdve kérjelek: ne vond meg tőlem kegyelmedet, hanem segíts, hogy — ha az üdv napjait eddigelé elvesztegettem — ezen pillanattól kezdve neked hiven szolgáljak éltem végéig, s egykor hozzád eljuthassak. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Ambrus és Ágoston hálaéneke.

Téged Isten! dicsérünk;
Téged Urunknak vallunk;
Téged, örök Atya Isten!
Minden földi állat tisztel.
Neked mindnyájan az angyalok,
Neked az egek és minden hatalmasság,
Neked a kerub- és szeráfok
Szünet nélkül énekelnek:
Szent, szent, szent,
A seregeknek Ura Istene;
Telvék az egek és a föld
Fölséged dicsőségével.
Téged az apostoloknak dicsőséges kara,
Téged a látnokok dicséretes száma,
Téged a vértanúknak
Fényes seregei dicsérnek.
Téged széles e világon
Vall és dicsér az anyaszentegyház,
Végtelen fölségű Atya Istent.
A te tiszteletre méltó
Igaz és egyetlen Fiadat,
S a vigasztaló Szent lelket.

Te dicsőség királya Krisztus!
Te az Atyának örökkévaló Fia vagy;
Te a megváltásért fölvevén az emberi
természetet,
Nem iszonyodtál a Szűznek méhétől.
Te meggyőzvén a halál fulánkját
Megnyitád híveidnek a mennyországot.
Te az Istennek jobbján ülsz,
Atyádnak dicsőségében;
E világra jövendő birónak
Hiszünk téged lenni.

(Itt le kell térdepelni.)

Téged azért kérünk; légy segítségül szolgáidnak,
Kiket szent véreddel megváltottál.
Engedd, hogy az örök boldogságban
Szenteiddel együtt megajándékoztassunk.
Üdvözítsd Uram! népedet,
És áldd meg a te örökségedet;
Igazgasd őket,
És magasztald föl most és mindörökké.

(Itt fölkelnek.)

Mindennap áldunk téged
És dicsérjük nevedet örökön örökké!

Méltóztassál Uram! minket
E nap a bűntől megóvni.
Könyörűlj rajtunk Úr Isten!
Könyörűlj mirajtunk.
Legyen irgalmad Uram mirajtunk,
Amiként tebenned biztunk.
Benned biztam Uram!
Soha meg nem szégyenűlök.

V. Áldjuk az Atyát a Fiuval és Szentlélekkel.

F. Dicsérjük és magasztaljuk őt mindörökké.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

V. Az Úr veletek.

F. A te lelkeddel is.

Könyörögjünk.

Úr Isten! — kinek irgalmassága megszámlálhatlan, és jóságának kincse végtelen, — hálákat adunk szent Fölségednek minden ajándékodért, kegyességed előtt szüntelen esdekelvén: hogy, ki a hozzád

folyamodók könyörgését meghallgatod, — őket soha el nem hagyván, az örök jutalmakra elrendeljed. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled és a Szentlélekkel egyetemben Isten, él és uralkodik mindörökön örökké.

Amen

A boldogságos szüz Mária tisztelete.

Szent misék a boldogságos szűznél

Kanate

(Az előkészületi imák, mint a 122—127. lap.)

Kezdima. (Izsai. 45.)

Egek! harmatozzatok onnan fölől, és a föllegek csepegjék le az igazat, nyiljék meg a föld, és teremje az Üdvözítőt. *V.* (84. zsolt.) Megváltottad Uram! a te földedet és elfordítottad Jákob fogságát. *V.* Dicsőség az Atyának, és Fiúnak, és Szentléleknek, miként kezdetben vala, most és mindörökön örökké. Amen.

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lapon.)

Közima.

Úr Isten! ki akarád, hogy Igéd a boldogságos szűz Mária méhéből angyali üzenet által testet vegyen magára, add híveidnek, hogy kik őt igazán Isten anyjának hiszszük, előtted az ő esedezései által gyámolíttassunk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus, a te szent Fiad sat.

Olvasmány Izaiás látnok jóslataiból.
(VII., 11—16.)

Azon napokban: szóla az Úr Ákáznak, mondván: kérj magadnak jelt a te Urad-Istenedtől alant a mélységben, vagy fönt a magasságban. És felelé Ákáz: Nem kérek, és nem kisértem az Urat. Akkor mondá (a látnok): Halljátok tehát Dávid háza: kevés-e nektek, hogy az embereket sértitek, hanem az én Istenemnek is bántására vagytok? Azért az Úr maga ad

jelt nektek: Ime egy szűz méhében fogan és fiat szül, és neve Emmanuelnek fog hivatni. Vajat és mézet eszik, hogy tudja a gonoszt megvetni és a jót választani.

Lépcsőének. (23. zsolt.)

Emeljétek föl fejedelmek! a ti kapuitokat és emelkedjetek föl örök ajtók, hogy bemenjen a dicsőség királya. *V.* Ki megy föl az Úr hegyére, s ki álland az ő szent helyén? Az ártatlan kezű s tiszta szívű; alleluja, alleluja! *F.* Üdvözlégy Mária, malaszttal teljes, az Úr teveled; áldott vagy te az asszonyok között, alleluja!

(A lépcsőének után következő két imát l. a 132. lap.)

A szent üdvirat szakasza Lukács szerént. (I. 26—38.)

Az időben: küldeték Gábor angyal Istentől Galileának városába, melynek neve Nazaret, egy szűzhez, ki egy férfiúnak vala eljegyezve Dávid házából, kinek neve vala József, és a szűznek neve Mária.

És bemenvén hozzája az angyal, mondá: Üdvözlégy malaszttal teljes, az Úr teveled, áldott vagy te az asszonyok között! Ki mikor ezt hallotta, megháborodék az ő beszédén és gondolkozék, minő köszöntés ez? És mondá az angyal neki: Ne félj Mária! mert megnyerted kegyét Istennek. Ime méhedben fogansz és fiat szülsz, és az ő nevét Jézusnak hivod. Ez nagy leszen, és a Magasságbeli Fiának fog hivatni, és neki adja az Úr Isten Dávidnak, az ő atyjának székét, és országolni fog Dávid házában örökké, és az ő országának nem lesz vége. Mondá pedig Mária az angyalnak: Miként lesz ez, holott férfiút nem ismerek? És felelé az angyal: A Szentlélek száll terád, és a Magasságbelinek ereje megárnyékoz téged és azért a szent is, mely tőled születik, Isten Fiának fog hivatni. És ime Erzsébet a te rokonod, ő is fiat fogant öregségében, és ez hatodik hónapja annak, ki magtalannak hivatik; mert Istennél semmi sem lehetetlen. Mondá pedig Mária: Ime az

Úr szolgálója, legyen nekem a te igéd szerént.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

Üdvözlégy Mária! malaszttal teljes, az Úr teveled: áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse.

(A következő imákat l. a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Erősítsd meg kérünk Uram! értelmünkben az igaz hit titkait, hogy kik szűztől fogantatott igaz Istent és embert hiszünk s vallunk, az ő üdvhozó föltámadásának hatalmánál fogva, méltók legyünk az örök vigaságba eljutni. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus sat.

Előszózat.

(Szűz Máriának minden ünnepén ez mondatik.)

V. Mindörökön örökké,

F. Amen.

V. Az Úr legyen veletek,

F. A te lelkeddel is.

V. Szivünket fölfelé
F. Emeljük az Úrhoz!
V. Adjunk hálát Urunk Istenünknek,
F. Méltó ez és igazságos.

Valóban méltó és igazságos, illő s üdvös, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálákat adjunk szentséges Urunk, mindenható Atya örök Isten! És hogy téged a mindenkor szűz Mária tiszteletében (igy mondatik a szent Szűz fogadalmi miséiben, más ünnepein pedig az ünnep neveztetik meg, pl. szeplőtelen fogantatásában, mennybevitelében, nevenapján stb.) együtt dicsérjünk, áldjunk és magasztaljunk. Ki mind egyszülött Fiadat a Szentlélek ereje által méhébe fogadta, mind szüzeségének dicsőségét is megtartva az örök fényt a világra kiárasztotta, Jézust Krisztust a mi Urunkat. Ki által Fölségedet dicsérik az angyalok, imádják az uraságok, rettegik a hatalmasságok; az egek és mennyei erősségek, és a boldog szerafok egyesült örvendezéssel magasztalják. Kikkel, hogy szavainkat is meghallgatni mél-

tóztassál, könyörgünk, alázatos vallomással mondván:

Szent, szent, szent! a seregek Ura és Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő. Hozanna a magasságban!

(Szabályszerü könyörgések az áldozási imáig kizárólag, mint a 141—152. lapokon.)

Áldozás.

Ime egy szűz méhében fogan és fiat szül, és neve Emmanuelnek fog hivatni.

Utóáldozás.

Kérünk Úr Isten! öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy kik az angyali üzenet által Fiad, — Krisztus-Jézusnak megtestesülését megismertük, az ő kinszenvedése és keresztje által a föltámadásnak dicsőségébe elvezettessünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

A zárima, áldás 153. lap.
Utolsó evangeliom 156. lap.

A szűz Mária szeplőtelen fogantatásáról.

(Az előkészületi imák, mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima. (Izai. 61.)

Örűlve örűlök az Úrban, és örvendez lelkem az én Istenemben; mert az üdv ruházatába öltöztetett, és az igazság öltönyével övezett körül engem, mint ékszereivel földiszített menyasszonyt. *V.* (29. zsolt.) Magasztallak téged Uram, mert fölemeltél engem, és nem hagytad ellenségeimet fölöttem örűlni.

Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmazz stb.

Dicsőség a magasságban Istennek.

(129. lap.)

Közima.

Úr Isten! ki a Szűznek szeplőtelen fogantatása által Fiadnak hozzá méltó hajlékot készítettél, kérünk téged, hogy amint ugyanazon Fiad előrelátott halálának érdemeinél fogva őt minden vétektől megóvtad, úgy az ő esedezései miatt minket is bűntisztán juttass el hozzád. Ugyanazon Urunk sat.

Olvasmány a bölcseség könyvéből.*)

(Példab. VIII, 22—35.)

Az Úr birt engem utainak kezdetén, mielőtt valamit teremtett kezdettől. Öröktől fogva elrendeltettem, mielőtt a föld lett. Még nem voltak a mélységek, s én

*) A szentiratok e szakasza az Isten bölcseségére vonatkozik ugyan; de minthogy az ember a teremtésnek s igy az Isten bölcsesége kifolyásának koronája; a szent Szűz pedig az emberi tisztaság és tökély bámulandó mintaképe, meghaladhatlan netovábbja: méltán alkalmazza rá az anyaszentegyház a szentirás e sorait.

már fogantattam vala; még a vizek forrásai ki nem fakadtak; még a hegyek nagy tömegben meg nem állapodtak; — a halmok előtt születtem én: még a földet nem teremtette és a folyóvizeket és a földgömb sarkait. Mikor az egeket készité, jelen voltam; mikor a világterv szabályai szerént a földet kikerekítette, mikor az egeket fönn megerősíté, és a vizet illető tartalékába a földre tette, mikor a tengernek kimérte határát, és törvényt adott a vizeknek, hogy át ne menjenek határaikon; mikor a földnek alapokat vetett: ővele voltam mint ápoltja (kedveltje), és gyönyörködtem naponkint, mulatván előtte minden időben, mulatván a föld kerekségén; és gyönyörűségem az emberek fiaival lenni.

Most tehát fiaim! hallgassatok engem. Boldogok, a kik megőrzik utaimat. Hallgassátok az oktatást és legyetek bölcsek, és el ne vessétek azt. Boldog ember, ki engem hallgat, és ki ajtómnál vigyáz naponkint, és várakozik ajtóm felénél, (ki

minden esetben és körülményben tanácsot kér tőlem). A ki engem megtalál, életet talál, és üdvösséget merít az Úrtól.

Lépcsőének. (Judith 13.)

Áldott vagy te szűz Mária! a fölséges Úr Istentől minden asszonyok fölött a földön. *V.* Te Jerusalem dicsősége, te Izrael öröme, te népünk tisztessége vagy; alleluja, alleluja! *V.* (Ének. éneke 7.) Egészen szép vagy Mária, és az eredeti bűn szennye nincs benned, alleluja.

(Fogadalmi misékben hetvened vasárnap után az alleluja és vers elhagyatik, s ezek helyett mondatik a következő:)

Búsének.

86. zsolt. Az ő alapjai a szent hegyeken vannak: szereti az Úr Sion kapuit (mint az anyaszentegyház keletkezési helyét) Jákob minden hajléka fölött.

V. Dicső dolgok mondattak felőled Isten városa! *V.* Ember született benne, és maga alapította azt a Fölséges.

(Husvéti időközben kihagyatván a lépcsőének)
Alleluja, alleluja. Te Jerusalem dicsősége stb. (mint fönn a lépcsőénekben) alleluja, alleluja. *V.* Egészen szép vagy stb. (ugyanott) alleluja.

(A lépcsőének után mondandó két imát l. a 132. lap.)

A szent üdvirat szakasza Lukács szerént. (I. 26—29.)

Az időben küldeték Gábor angyal az Istentől Galileának városába, melynek neve Nazaret, egy szűzhez, ki egy férfiúnak vala eljegyezve Dávid házából, kinek neve vala József, és a szűznek neve Mária. És bemenvén az angyal hozzája, mondá: Üdvözlégy malaszteljes, az Úr teveled, áldott vagy te az asszonyok között.

Hiszek egy Istenben. (133. lap.)

Fölajánlás. (Luk. 1.)

Üdvöz légy Mária malaszttal teljes, az Úr teveled; áldott vagy te az asszonyok között, alleluja.

A következő imákat l. a 135—139. lapokon.

Csendes ima.

Uram! fogadd el, kérünk, az üdvös áldozatot, melyet a boldogságos szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepén neked bemutatunk, s add, hogy valamint őt megelőző kegyelmed működéséből minden szennytől mentnek valljuk, ugy mi az ő esedezése tekintetéből minden bűntől megszabadúljunk. A mi Urunk Jézus Krisztus sat.

Előszózat. (335. lap.)

Szabályszerű könyörgések az áldozási imáig kizárólag, mint a 141—152. lapokon.

Áldozás.

Dicső dolgok mondattak felőled Mária! mert nagy dolgokat művelt rajtad a hatalmas Úr.

Utóáldozás.

Urunk Istenünk! e szentségek, melyekben részesültünk, orvosolják bennünk azon vétek sérveit, melytől a boldogságos szűz Mária szeplőtelen fogantatását kivételesen megóvtad. A mi Urunk sat.

A zárima, áldás 153. lap.
Utolsó evangeliom 156. lap.

Nagyasszony napjára.

Az előkészületi imák, mint a 122—127. lap.

Kezdima.

Örvendezzünk az Úrban mindnyájan, kik ez ünnepet ülljük a boldogságos szűz Mária tiszteletére, kinek mennybe fölvételén örvendeznek az angyalok és dicsőítik az Isten Fiát. *V.* (44. zsolt.) Az én szívem jó beszédben ömledez, énekemet a király előtt mondom.

Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmazz stb. (129. lap.)

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lap.)

Közima.

Uram! bocsásd meg, kérünk, szolgáidnak bűneit, hogy kik cselekedeteink miatt neked nem tetszhetünk, a te Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus anyjának hathatós esedezése tekintetéből üdvözűlhessünk. Ugyanazon szent Fiad, a mi urunk sat.

Olvasmány a bölcseség könyvéből.*)

(Sir. XXIV, 11—21.)

Mindenben nyugalmat kerestem, és az Úr örökségében lett maradásom. Akkor parancsolá a mindenek Teremtője, ... és aki teremtett engem, megnyugovék hajlékomban és mondá nekem: Jákobban lakjál

*) E szakasz szintén az Úr bölcseségéről szól, mely a kinyilatkoztatás által a választott népnél állapodott meg. Minthogy pedig a szent Szűz ebben különösen részesült, minden teremtmények között legtöbb kegyelemmel áldatván meg; az anyaszentegyház az ő szertartásában e szakaszt is méltán alkalmazza reá.

és Izraelben birj örökséget, és választottaim között verj gyökeret. És igy Sionban megerősíttettem, és a megszentelt városban hasonlóképen megnyugodtam, és Jerusalemben az én hatalmam! És meggyökereztem a tiszteletre méltó nép között, és az én Istenem részében, mely az ő öröksége, és a szentek teljes gyülekezetében az én tartózkodásom. Magasra nőttem, mint Libanon hegyén a czedrus, és mint a cziprusfa Sion hegyén; növekedtem mint a pálma Kadeszben és mint a rózsaültetvény Jerikóban. Mint mezőkön a szép olajfa, fölnőttem, és mint a platán a víz mellett az utczákon. Mint a fahéj és illatozó balzsam illatoztam, s mint a válogatott mirrha adtam a jó illat gyönyörűségét.

Lépcsőének.

44. zsolt. A valóságért, szelidség- és igazságért, jobbod csodálatosan vezet téged. — *V.* Halljad leányom! és lássad, és hajtsd ide füledet; — mert az Úr meg-

kivánta ékességedet, alleluja, alleluja! *V.* Mária fölvétetett a mennybe, s ezen örvend az angyalok serege, alleluja.

(A lépcsőének után mondandó két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza Lukács szerént. (X. 38—42.)

Az időben betére Jézus egy faluba, és egy Márta nevű asszony befogadá őt házába; s ennek Mária nevű nővére vala, ki az Úr lábainál ülvén, hallgatá az ő igéjét. Márta pedig szorgalmatoskodék a gyakori szolgálatban, s megállván mondá: Uram! nem gondolsz-e vele, hogy nővérem egyedül hagyott engem szolgálni? mondd azért neki, hogy segítsen nekem. És felelé neki az Úr: Márta, Márta! szorgalmas vagy és sokban törődöl. Pedig csak egy a szükséges. Mária a legjobb részt választotta, mely el nem vétetik tőle.

Hiszek egy Istenben. (133. lap.)

Fölajánlás.

Mária fölvétetett a mennybe, és ezen örvend az angyalok serege, s közös dicsőitéssel áldja az Urat, alleluja.

A következő imákat l. a 135—139. lapokon.

Csendes ima.

Uram! gyámolítsa népedet az Isten anyja esedezése, hogy — jóllehet tudjuk, miszerént az emberi test természeténél fogva távozott e földről, — a mennyei dicsőségben érettünk való esedezését tapasztaljuk. Ugyanazon szent Fiad, Urunk sat.

Előszózat. (335. lap.)

Szabályszerű könyörgések az áldozási imáig kizárólag, mint a 141—152. lapokon.

Áldozás.

Mária a legjobb részt választotta, mely soha el nem vétetik tőle.

Utóáldozás.

Urunk Istenünk! a mennyei vendégségben részesittetvén, kérjük kegyes-

ségedet, hogy minket, kik az Isten anyja mennybe fölvételének emlékét tiszteljük, az ő esedezése tekintetéből minden fenyegető veszélytől megóvni méltóztassál. Ugyanazon szent Fiad, a mi Urunk stb.

A zárima, áldás 153. lap.
Utolsó evangeliom 156. lap.

(Az előkészületi imák, mint a 122–127. lapokon.)

Kezdima.

44. zsolt. Szined előtt könyörögni fognak a község minden gazdagjai: utána szűzek vezettetnek a királyhoz: az ő társai hozzád vitetnek (oh király) vigaság- és örvendezéssel. *V.* Az én szivemből jóbeszéd ömledez: a királynak ajánlom énekemet. Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmazz stb. (129. lap.)

Dicsőség a magasságban Istennek. (129. lap.)

Közima.

Mindenható Úr Isten! kérünk téged, engedd, hogy híveid, kik a boldogságos szűz Mária szentséges nevén és oltalmán örvendenek, hathatós esedezése következtében e földön minden gonosztól megmenekűlve, mennyekben az örökké tartó örömekre eljutni érdemesek lehessenek. A mi Urunk Jézus stb.

Olvasmány a bölcseség könyvéből.*)

(Sir. XXIV. 23—31.)

Én mint a szőlőtő az illat gyönyörűségét termettem, és virágaimból díszes és becses gyümölcs lett. Én a szép szeretetnek, a félelem, — az ismeret — és a szent reménység anyja vagyok. Nálam az út és igazság minden kegyelme, nálam az élet és erény minden reménye. Jöjjetek át hozzám mindnyájan, kik engem kivántok, és gyümölcseimből teljetek el. Mert az én lelkem

*) E szakasz folytatása a fönnebbieknek; lásd a jegyzeteket a 339. és 345. lapokon.

édesebb a méznél, és örökségem jobb a szín- és lépes méznél. Az én emlékem él minden idők nemzedékeiben. Akik engem esznek, még inkább éheznek, s akik engem isznak, még inkább szomjaznak. Aki engem hallgat, nem szégyenül meg, és akik általam munkálkodnak, nem vétkeznek. Akik fényt derítenek rám, örök életet nyernek.

Lépcsőének.

Áldott és tiszteletre méltó vagy szent Szűz, Mária! ki szűzeséged sérelme nélkül a Megváltó anyjává lettél. *V.* Istennek szűz szülője! Az, kinek befogadására az egész világ szűk, emberré levén méhedbe zárkozott; alleluja, alleluja! *V.* Szülésed után szeplőtelen szűz maradtál; Isten anyja! esedezz érettünk, alleluja.

(A lépcsőének után mondandó két imát l. a 132. lap.)

A szent üdvirat szakasza Lukács szerént.

(I. 26—38.)

Az időben küldeték Gábor angyal stb.

(mint a „Rorate“ szent misében 333. lapon.)

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás

mint a „Rorate“ szent misében a 335. lapon.
(A következő imákat l. a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Uram! váljék ez áldozat a te kegyelmed — és a boldogságos, mindenkor szűz Mária esedezése következtében a mi örökkévaló és jelen jólétünkre és békességünkre. Urunk Jézus Krisztus a te Fiad által sat.

Előszózat. (335. lapon.)

Szabályszerű könyörgések az áldozási imáig kizárólag, mint a 141—152. lapokon.

Áldozás.

Oh boldog méhe szűz Máriának, mely az örök Atyának Fiát hordozta!

Utóáldozás.

Uram! üdvünk segédszereiben részesíttetvén, add kérünk, hogy a boldog s mindenkor szűz Mária pártfogásában

mindenütt oltalmat nyerjünk, kinek tiszteletére ez áldozatot Fölségednek bemutattuk. Szent Fiad, a mi Urunk sat.

A zárima, áldás 153. lap.
Utolsó evangeliom 156. lap.

Loretói litánia.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybeli Atya Isten,
Megváltó Fiú Isten,
Szentlélek Úr Isten,
Szentháromság egy Isten,
} Irgalmazz nekünk!

Szentséges szűz Mária,
Istennek szent Anyja,
Szűzeknek szent Szűze,
Krisztusnak szent Anyja,
Isteni kegyelem Anyja,
Tisztaságos Anya,
Szeplőtelen szűz Anya,
Bűnmentes szent Anya,
Szűz virág szent Anya,
Szeretetre méltó Anya,
Álmélatos Anya,
Teremtőnk szent Anyja,
} Könyörögj éretünk!

Üdvözítőnk Anyja,
Nagy okosságú Szűz,
Tiszteletre méltó szent Szűz,
Dicsérendő szent Szűz,
Nagyhatalmú szent Szűz,
Kegyes és irgalmas Szűz,
Hűségteljes szent Szűz,
Igazságnak tűkre,
Bölcseségnek széke,
Örömünknek oka,
Lelki tiszta edény,
Becsülendő edény,
Áhitatnak jeles edénye,
Titkos értelmű rózsa,
Dávid királynak tornya,
Elefántcsont torony,
Mária aranyház,
Szövetség szent szekrénye,
Mennyországnak ajtaja,
Hajnali szép csillag,
Betegek gyógyítója,
Bűnösök oltalma,
Szomorúak vigasztalója,
Keresztények segitsége,

Könyörögj értettünk!

Angyalok királynéja,
Ősatyák királynéja,
Látnokok királynéja,
Apostolok királynéja,
Vértanúk királynéja,
Hitvallók királynéja,
Szűzek királynéja,
Minden szentek királynéja,
Honunk Védasszonya,
} Könyörögj érettünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, kegyelmezz nekünk!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, hallgass meg minket!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit, irgalmazz nekünk!

Krisztus, hallgass minket!

Krisztus, hallgass meg minket!

Uram, irgalmazz nekünk!

Krisztus, kegyelmezz nekünk!

Uram, irgalmazz nekünk!

Mi Atyánk stb. Üdvöz légy stb.

Oltalmad alá menekűlünk Istennek szent Anyja! könyörgésünket meg ne vesd szükségünk idején; hanem oltalmazz meg

minket minden veszélytől, mindenkor dicsőséges és áldott szent Szűz! mi asszonyunk, közbenjárónk, mi szószólónk! engeszteld meg nekünk szent Fiadat, ajánlj és mutass be minket szent Fiadnak.

Úrjövettől Gyertyaszentelő Boldogasszonyig.

Üdvözítőnknek szent anyja!
Mennyeknek megnyilt kapuja,
Tengeren evezők csillaga,
Boldogságos szűz Mária.

Légy segítsége népednek,
Az elesett bűnösöknek;
Ki szülője Istenednek,
Anyja lettél Teremtődnek.

Mert angyali köszöntésre,
Szálla rád az Úr szent lelke;
S ekkor lett az örök Ige,
Szűz méhednek szűz gyümölcse.

Te azért Istennek anyja!
Légy bűnösöknek gyámola:
Inségünk vigasztalója,
Üdvösségünknek ajtaja.

Adjunk hálát az Istennek,
Atya, Fiú, Szentléleknek,
Egyenlő három személynek,
Egy lényegű Istenségnek.

(A következő ima karácsonig mondatik:)

V. Az Úr angyala köszönté Máriát.
F. És Szentlélektől méhébe fogada.

Könyörögjünk.

Kérünk, Úr Isten! öntsd lelkünkbe szent malasztodat, hogy kik az angyali üzenet által szent Fiadnak, Krisztus Jézusnak megtestesülését megismertük, az ő kínszenvedése és keresztje által a föltámadásnak dicsőségébe elvezettessünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Karácsontól Gyertyaszentelő Boldogasszonyig a következő ima mondatik:

V. Szülésed után szeplőtelen szűz maradtál.

F. Istennek szent szülője, esedezz érettünk.

Könyörögjünk.

Úr Isten! ki a boldogságos szűz Mária termékeny szűzesége által az emberi nemnek az örök üdv ajándékát adtad, engedd kérünk, hogy érettünk való esedezésének foganatát érezzük, ki által méltókká lettünk megnyerni az élet szerzőjét, a te Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust. Amen.

Gyertyaszentelő Boldogasszony napjától Husvétig.

Mennyországnak királynéja!
Angyaloknak szent asszonya,
Áldott gyökér, szűz Mária,
Üdvözlégy Krisztus szent anyja.

Teáltalad e világra
Új világosság virrada:
Örök dicsőség virága!
Kinél szebb nem jött világra.

Áldott légy oh drága szent Szűz!
Kit mihozzánk hű gondod fűz;
Mennyben szent Fiad mellett ülsz,
Tudjuk, rajtunk is könyörűlsz.

V. Tégy méltóvá engem szent Szűz a te dicséretedre!

F. Adj erőt ellenségeid ellen.

Könyörögjünk.

Adj irgalmas Isten! gyarlóságunknak oltalmat, hogy kik isteni Fiad anyjának emlékét tiszteljük, az ő esedezésének segélyével vétkeinkből fölkeljünk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Husvéttől Szentháromság vasárnapig.

Mennynek királyné asszonya!
Örűlj szép Szűz! Alleluja.
Mert kit méhedben hordozni
Méltó voltál, Alleluja!

Amint megmondotta vala,
Föltámadott. Alleluja.
Imádd Istent, hogy törleszsze
A bűn nyomát. Alleluja.

V. Örűlj és vigadj szűz Mária; Alleluja.
F. Mert bizonynyal föltámadott az Úr. Alleluja.

Könyörögjünk.

Úr Isten! ki szent Fiadnak, a mi Urunk Jézus Krisztusnak föltámadásával a világot megörvendeztetni méltóztattál: add kérünk, hogy az ő szent anyja, szűz Mária közbenjárása által, az örök élet örömeit elnyerhessük. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szentháromság vasárnapjától Úrjövetig.

Mennyországnak királynéja!
Irgalmasságnak szent anyja!
Élet, édesség, reménység!
Üdvöz légy szép szűz Mária!

Évának árva fiai,
Számkivetett maradéki,
Siralminak örökösi
Sok nyavalyának hajléki.

E siralomnak völgyében
Kik nyomorgunk nagy inségben,
Hozzád sohajtunk mennyégbe
Hol vagy örök dicsőségbe'.

Azért szószólónk! szemedet
Fordítsd hozzánk, s kegyelmedet;
És a te bűnös népedet
Oltalmazzad híveidet.

Oh édes Szűz! irgalmadat
Éreztesd, s kegyes voltodat;
Holtunk után szent Fiadat
Mutasd meg boldogságodat.

V. Imádkozzál érettünk Istennek szent anyja.

F. Hogy méltók lehessünk Krisztus igéreteire.

Könyörögjünk.

Örök mindenható Úr Isten! ki a dicsőséges szűz Máriának testét és lelkét, hogy szent Fiadnak méltó hajléka lenne, a Szentlélek ereje által fölékesitéd; add, hogy kik az Isten anyjának emlékén örvendezünk, az ő kegyes esedezése által minden ránk következő veszélytől és az örök haláltól megszabadúljunk. Ugyanazon Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Bizalom Szűz Máriában.

Üdvöz légy Mária, malaszttal teljes szent Szűz, az Úr van teveled! Üdvöz légy szerencsétlenek egyetlen reménye! Üdvöz légy árváknak anyja Mária!

Ha zárva volna is előttem a mennyország ajtaja; ha vétkeim miatt már reményem sem volna Istentől meghallgattatni; ha csüggedt lelkem minden öröm s vigasz nélkül, az életúntság- és szívaggályoktól szüntelenül gyötörtetnék; borúlna bár reménynapomra sötét éjnek föllege; vagy megfosztatván minden mennyei vigasztól, a kisértetek és föllázadt

szenvedélyek vihara kétségbeesésig ostromolná szívemet; ha betegség, balsors, és viszontagság megrendítené egész valómat; ha zúgó áradatként rohanna is rám az élet minden baja: maradna nekem mégis egy reményem, vigaszom és menedékem . . . . . — Mária! — Hozzád, hozzád fordúlnék oh szent Anyám! legkegyesebb vigasztalója a csüggedő kebelnek. — Hova is fordíthatnám szemeimet, hogy föltaláljam az üdv révpartját, ha nem ama fényes tengeri csillagra, mely mindig ugyanazon bámulandó fénynyel ragyog, mely soha sem tagadja meg világának jótéteményét?

Oh édes szűz Anyám Mária! te vagy ezen fénycsillag, te vigasztalod, te vezérled a béke s üdv kikötőjébe mindazokat, kik hozzád fordúlnak. — S miután te mindazt, mit szent Fiadtól kérsz, kétség kivűl megnyered; most is teljes bizalommal folyamodom hozzád. Oh dicső szűz Mária! ha te vagy pártfogóm, ki lesz akkor ellenem; ha te kérsz velem, ki

állhatna ellen könyörgésemnek? Hallgasd meg tehát siralmimat, tárd ki könyörületes karodat, hogy oltalma alá menekülhessek. Szerezz, oh szerezz nekem, enyhülést a viszontagságok lankasztó hevében s virraszsz mellettem lázas álmaimban, mint édes anya szokott virrasztani kedves gyermeke fölött. Vigasztald szívemet, mely örömmel hallgat rád, mely óhajtaná résztvevő jóságod vigaszát folyvást élvezni. Miként az anyja ölében szendergő gyermek nem tart semmi veszélytől: oly nyugodt vagyok én is körödben, mert lelkem határtalanul bízik benned, Mária! Te anyja vagy a Megváltónak, tehát az emberiség üdvének is, és ez által anyja az egész emberi nemnek, — de különösen az istenfélőknek; nyerd meg számomra a kegyelmet, hogy én is választott gyermekeid sorába lépjek; és engedd, hogy örökre neked szenteljem magamat; neked szenteljek mindent, amit szívem szeret ezen a világon. De eszközöld egyúttal, hogy benned helyezett

Mária

magyarok nagyasszonya

Szeplőtelen szűz Mária, Magyarország Védasszonya! kinek oltalmába ajánlá hazánk- s nemzetünket szent István apostoli királyunk, — jól tudván, hogy a Szűzanyának szava nem hangzik el Isten-fia előtt, hozzád folyamodunk inségünk idején.

Ne vesd meg kérésünket szent Anyánk! — Tekints kegyesen mennyei trónodról e sokat szenvedett népre, mely annyi század óta a tisztelet és kegyelet

legőszintébb hódolatával említ és magasztal téged. — Ha bűneinkkel Istenünk méltó haragját magunkra vonván, minden ellenünk fordúlni látszik is: csak Te ne hagyj el minket Védasszonyunk! Ha megengeded, hogy kegyességedről e vigasztaló reményt tápláljuk kebelünkben: úgy a viszontagságok viharai között sem féltjük szeretett honunkat, nem édes nemzetünket.

Szent Anyánk! őseink a százados küzdelmekben harczi lobogóikon a csaták zajában is hirdették dicsőségedet, s győzelmi babérral övezted homlokukat: mi is lángolva tiszteletteljes szeretetedtől, szent nevedet irjuk zászlónkra. — Ne hagyj minket, kik benned határtalanúl bízunk, megszégyenűlni Védasszonyunk! S miután a közel ezredéves viharnak bús éjén vezetted, ne hagyd szenvedni népedet. — Esedezz szent fiadnál, a mi Istenünknél, elégelje meg a büntetést s áraszsza honunkra békés napjának áldást terjesztő sugarait; hogy a hosszu tél

dermesztő fagyából fölmelegedve, virágozzék e hon, virágozzék e nemzet, mely századokon át volt a Golgota megdicsőült keresztjének paizsa, védfala, az isteni gondviselés hatalmas eszköze; esedezz, hogy egünket ezentúl ne borítsa visszavonás és ádáz irígység vészes, — hanem az áldásos egyetértés üdvhullató föllege; — eszközöld, hogy apostoli királyunk e névnek magasztos értelmét fölfogva, apostola vallásunknak és édes atyja legyen nemzetünknek. — Nagyasszonyunk! állítsd meg valahára az egek sujtó haragját s távolítsd el hazánktól esdéseddel az inség sanyarú éveit; tartsd távol a pusztító ragály-, járványos hirtelen halálozások veszélyét; gyulaszd föl közbenjárásoddal e hon virányain a régi vallásosság és vele a boldogság szent tüzét; eszközöld esedezéseid üdítő harmatával, hogy újra kizöldüljön a hitviszályok miatt egymástól elszakadt testvérek között az üdvös béke és szent frigy olajága, hogy ugyanazon hit-, remény- és szeretetben

egyesűlve a te néped fiai és leányai vallásosak, erényesek, elégűltek, boldogok legyenek, és versenyre csak a jóban, az Isten dicsőitése, — szent neved tisztelete — és a honszeretet mezején keljenek; — eszközöld, hogy egy szív s lélekkel kiáltsuk: Dicsértessék Védasszonyunk, a szeplőtlen szűz Mária! dicsőíttessék az Úr Jézus imádandó szent neve örökké! Amen.

A fájdalmas szűz tisztelete.

(Virágvasárnap előtti pénteken és september 3-ik vasárnapján.)

Szerelmes szent Anyám! midőn a Golgota keresztje alatt állva azon függeni láttad reményed-, üdvöd-, boldogságodat, a fájdalmak tőre átjárta szeplőtelen szívedet, azon szívet, melynél dicsőbb, nemesebb még nem jött — és soha nem jő ki a Teremtő kezéből.

Hol vannak a szavak, melyek az egyetlen kedves gyermeke fölött kesergő anyának fájdalmát hűn ecsetelnék? — s mégis mily csekély bár-

mely halandónak vesztesége a tiedhez képest? Mert hisz a veszteséget mindig a szeretet fokozza vagy kisebbíti. — S ki szeretett úgy, mint Te, szűz Anyám?

Minél fönségesebb a szeretet tárgya, annál forróbbak a kebel érzelmei, annál égetőbbek a kínok annak elvesztése után. De ki bírt s ki veszíthetett oly kincset, mint Te, oh fájdalmak anyja? Minden más halandó vesztesége csak emberi lény lehet: tőled a világ üdvét rablák el marczona kezek; én és embertársaim bűneinkért lakolunk: szent szerelmed isteni tárgya ártatlanúl szakasztatott el lángoló kebeledről, és méltatlanságokkal, melyeknek emléke is borzadálylyal tölti el a jó érzésű kebelt, kimélet nélkül halmoztatott el. Oh hol van a szív, mely annyit szenvedett mint a tied! — De épen ez által levél a szomorúak vígasztalója, az árvák, özvegyek végső menedéke, a keserv tengerében fuldoklók egyetlen reménye.

Az emberi nem üdveért kifolyt vér

szíved véréből eredett; ez által lettél legbiztosabb út Istenünkhez!

A világ megváltási árának lefizetésében részed volt; s ez által ama dicsőségre jutottál, hol bámúl a csillagok szeme; ez által fölszabadítád az ezredek előítéletének bilincseiből gyönge nemünket. — Kihez fordulhatnánk hát annyi kegyelet-, annyi bizalommal, mint hozzád, fájdalmas szent Szűz!

Feléd emeljük azért tekintetünket, legszentebb anya, Mária! s ama szívgyötrelmedre, melyet Jézusnak három órai halálküzdelme alatt a kereszt mellett kiállottál és minden egyéb szenvedésedre kérünk: légy ez életben vezércsillagunk, s midőn alkonyodik éltünk napja, légy majd halálunk küzdelmében mindnyájunknak segélyére, kik fájdalmaidban gyermekeidkép részt veszünk; hogy közbenjárásod hathatóssága által a hitben végig állhatatosan megmaradván, a mennyben dicsőséged részesei lehessünk. Amen.

Üdvöz légy Mária. (Háromszor.)

Oh anyja a kegyelmeknek! anyja a könyörűletnek, Mária! — Légy védelmünk, halálban menedékünk!

Könyörögjünk.

Úr Isten! ki megengedted, hogy szentséges Fiad szenvedésekor a dicső szűz Máriának szent lelkét a fájdalom tőre átjárja, add kegyelmesen, hogy kik az ő fájdalmait tisztelve ünnepeljük, a megváltás boldog eredményében részesűljünk. Ugyanazon szent Fiad, a mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled a Szentlélek egységében Isten, él és uralkodik örökké. Amen.

Szent Bernát imája.

Emlékezzél meg oh legkegyesebb szűz Mária! hogy hallatlan, miszerént valaki gyámol nélkül magára hagyatott volna, ki oltalmadat buzgóan kérte és pártfogásodért esedezett. Én is hasonló bizalomtól lelkesülten hozzád sohajtok oh szűzek szűz anyja! Hozzád tekintek föl én nyomorúlt bűnös, és sirva, zokogva lábaidhoz borúlok. Ne vesd meg alázatos bizalmamat oh hatalmas asszonya a világnak, és szent Anyja az örök Igének! hanem fordítsd

hozzám figyelmedet, és hallgasd meg kérésemet oh kegyes szűz Mária! nyerd meg szent Fiadtól mindenek előtt az igaz töredelmesség és tökéletes jobbulás kegyelmét nekem és mindazon bűnösöknek, kik Urunk Istenünket és a te szent nevedet gyakori sértésekkel bántalmazni nem irtóznak, s igy eszközöld, hogy vétkeinkből kitisztulva neked legjobb Anyánknak méltó gyermekei legyünk.

Üdvöz légy Mária stb.

Oh Mária bűnösök oltalma!

Könyörögj érettünk! Amen.

Ima szent Mihály főangyalról.

Úr Isten! ki az angyalok és emberek tisztét csodálatos renddel igazgatod, szent Mihály főangyal emlékét tisztelvén leborúlva kérünk: add kegyelmesen, hogy e kitünő szolgád védelmét minden ügyeinkben érezzük, s amit saját buzgóságunkkal el nem érhetünk, az ő esedezései által megnyerjük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Ker. szent Jánosról.

Úr Isten! ki a mai napot szent János születése által nekünk tiszteletre méltóvá tetted, szívünk mély alázatosságával kérünk, hogy az üdv ezen előhirnökének érdemei és esedezése tekintetéből népednek a lelki örömek malasztját megadni, és minden híveid elméjét, szívét és lépteit az örök élet utjára igazgatni méltóztassál. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Józsefhez.

Oh dicső szent József, kit Isten egyszerű ács-létedre méltónak talált kedves leánya, a szent Szűz jegyesének és szentséges Fia nevelő atyjának kijelölni, ime én is atyámnak választalak, esdve, fogadj engem gyermekedűl. S mint hajdan a kisded Jézust megmentéd az üldözők ádáz dühétől, esedezésed által ments meg engem is üdvöm elleneinek támadásaitól; miként őt karjaidon hordoztad és örvendeztél engedelmessége fölött, ve-

zess engem is az élet veszélyei között; légy jó atyám, én figyelemmel hallgatom tanácsodat és engedelmeskedni fogok intéseidnek.

Ima.

Úr Isten! ki szentséges Fiad szeplőtelen szűz anyjának jegyesül szent Józsefet választottad, imádandó bölcseséged megfoghatlan végzései előtt leborúlva kérünk, hogy akinek emlékét tiszteljük, érdemei és esedezése tekintetéből minket is kegyelmeddel elárasztani és egykor az örök boldogság részeseivé tenni méltóztassál. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Péter és Pál apostolokról.

Örök mindenható Isten! ki ezen napot szent Péter és Pál nagy apostolaid vértanúságával megszentelted, add anyaszentegyházadnak, hogy mindenben azok parancsait kövesse, kik által a szent hit üdvös tudományát vette. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent János apostolról.

Örök mindenható Isten! dicsőítsd meg anyaszentegyházadat és add, hogy magas röptű, lánglelkű apostolod s evangelistád szent János tanai által fölvilágosíttatva azok hű követése által az örök ajándékokat elnyerhesse. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Endre.

Mindenható Isten! mély alázattal kérjük szent Fölségedet: engedd, hogy boldog apostolod szent Endre, amint e földön az üdv tudományában buzgó tanítónk volt, ugy most a mennyben hatalmas szószólónk s védőnk legyen. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent István király ünnepén.

Dicső szent István, nemzetünknek egykor apostoli királya! — kinek az üdvözítő Jézus után köszönhetjük, hogy igaz Istent ösmerünk; ki az üdv lobogóját e szép haza ormaira kitűzve boldogság virágával ültetéd be virányait; ki szellemed és szent jobboddal nyolcz század vérzivatarai, visszavonás és belviszályok átka között védted nemzetünket, — tekints a mennyből könyörülő szemekkel esdő néped- és honára; s midőn bú, szükség, inség nyomorgat, légy vigaszunk; midőn halált mér ránk az ellenség, légy segélyünk;

midőn örvénybe akar ejteni álnokok serege, légy vezérfényünk. — S ki apostoli buzgalmadban annyit fáradoztál a hitegységért, esedezéseiddel eszközöld ki az ég Urától, hogy kiket a nyelv közössége és ugyanazon anyának gondos ápolása testvérekké tett, ne válaszsza el egymástól a hit különsége; eszközöld ki oh dicső szent védnökünk, hogy az általad átültetett ugyanazon egyház védő karjai alatt neved közös tiszteletében egyesülve, a közös anya bármely nyelvű s nemzetiségű gyermekei fokozott buzgalom és erővel munkálják az édes hon javát, egymásnak ideiglenes és örök üdvét; hogy egyek legyenek a szent hit, haza és utódod az apostoli király iránti hűségben, egyek legyenek Urunk Istenünk nagy nevének dicsőitésében örökké.

Ima.

Úr Isten! ki az igaz hit világát szent István által nemzetünknek földerűlni engedted, add kérünk, hogy e lángbuz-

galmú apostoli hitvallód, amint a földön szent egyházadnak terjesztője s nemzetünknek jóakaró atyja volt, ugy mennyben annak védője, hazánknak esedezése által oltalmazója és segitője legyen. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent László király ünnepén.

Oh dicső szent László király! ki kedves valál Istennek e világon és szeretett atyja a magyar nemzetnek, most pedig a boldogúlt lelkek sorában ragyogsz, esedezz a te népedért; gyámolítsd azt, hogy közbenjárásod és a haza gyermekeinek csüggedetlen, önzéstelen együttműködése által virágozzék a haza s éljen e nemzet örökké.

Ima.

Úr Isten! ki szent László hitvallód — egykori királyunkat csodás

események által már e földön megdicsőíted; kérjük végtelen Fölségedet, hogy e koronás szent esedezése tekintetéből az általa hajdan kormányzott népnek és fejedelmének különös kegyelmedet adni, és őket az általa megjelölt ösvényen, a földi jólét és örök üdv ösvényén szent országodba elvezetni méltóztassál. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Imre

Oh szent Imre, mennyországnak dísze! ki az ártatlanság fehér öltönyét tisztán megőrízve, lelkedet szenny nélkül adtad vissza Teremtődnek, ki élted kora tavaszán emeltettél föl a szentek társaságába, a te különös oltalmadba ajánlom magamat esedezve, légy védőm Isten előtt, és tanácsadóm földi ügyeimben.

Oh ha utánozhatnám erényeidet! ha az én szívem is oly gyöngéd lehetne Isten iránt, mint a tied volt; ha tudnám őt oly hévvel, oly lángolón szeretni és szolgálni, mint te.

De én igen gyönge és gyarló vagyok. — Nyújtsd ki tehát felém,

oh tiszta ártatlanság! gyöngéd kezedet, és vezess az igazi boldogság honába vivő uton.

Oh szent Imre! légy Isten előtt szószólója azon nemzetnek, melynek, ha oly korán nem távozál vala földi hazádból, jogarát kellendett átvenned. — Ha e földön nem éreztethetted királyságod áldásait e néppel, esedezz érette a mennyben.

Ima.

Úr Isten! ki szent Imrét ifjusága virágában szenteid társaságába magasztaltad: engedd kérünk, hogy akit iránt tad oly buzgó áhitatra gerjesztettél, annak állandó gyámolitását érezzük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent György tisztelete.

Oh Istennek dicső bajnoka és vértanúja szent György! ki élő hittel rendíthetlen bátorság- és csüggedetlen kitartással legyőzted a világ bűnei és gonoszságainak szörnyetegét, légy mellettem a harczban, melyet üdvöm elleneinek kisértéseivel szemben, nekem is folytonosan vívnom kell; esedezésed által eszközöld ki számomra a kegyelmet, hogy csüggedt állapotomban az élő hit- és lángoló szeretetben keres-

sek bátorságot és menedéket; hogy példádat követve szívemet oda irányozzam, hol a gyöngék és elhagyottak oltalmat, vigaszt és segélyt nyernek.

Ima.

Úr Isten! ki senkit nem terhelsz erején túl, leborúlva kérünk, nyújtsd nekünk szent György esedezése tekintetéből a szünet nélkül támadó kisértetek ellenében segítő kegyelmedet, hogy a harczból mindig diadalmasan távozva, dicsőségedet minden lépten hirdessük s egykor szent országodban neked örök hála s magasztaló éneket zengjünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Béla

püspök és vértanúról.

Örök mindenható Isten! ki szent Béla vértanú- és püspököt a szenvedések érdemeinél fogva szenteid közé sorolni méltóztattál, add kérünk, hogy az ő példája nyomán mi is az igaz hitben éltünk végperczeig szilárdak maradván, az örök béke honába eljutni méltók legyünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Xaveri Szent Ferenczről

Ur Isten, ki égi tanaid buzgó hirdetőjét, szent Ferenczet már e földön kegyelmed bőségével elárasztani és kitüntetni meltóztattál, add kérünk hogy az ő esedezése által mi is, kik em-

lékét híven tiszteljük, kegyelmeidben részesíttetvén szent törvényedet pontosan teljesítsük, s egykor hozzád eljuthassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Hubert napjára.

Mindenható Isten! ki egykor Hubertnek a vadászaton a szent kereszt jele által mutatád meg atyai gondviselésed bámulatos működését, leborúlva szent színed előtt, szívem mély alázatosságával kérlek, hogy e szentnek esedezése tekintetéből küldd őrangyalodat a vadászat sokféle veszélyei között áldozatúl eshető híveidnek, különösen N. N. kinek (vagy kiknek) élete s jóléte nekem oly becses, oly drága, oltalmára; — hogy őt (vagy őket) őrizze minden veszélytől, védje és szeren-

csésen visszavezesse; — vezérelje a szent keresztnek jele által azon útra, mely hozzád, mennyei Atyánkhoz vezet. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Anna

Oh szent Anna! dicső példányképe az őskor családanyáinak, kit Isten, Fia anyjának szülőjévé választván, a menny legszebb liliomának ápolását reád bízta, — ki példás életed és tanításaid által előkészítéd a szeplőtelen szent Szűzet ama dicső pályára, melyen a nőnemnek ragyogó csillagakép tündököl, hozzád folyamodom esdve: fogadj engem is gyermekednek; esedezz érettem szeplőtelen szűz leányod és az ő szentséges fia, — az üdvözítő Jézus előtt, hogy irgalmasságának erejét velem is éreztetve minden veszélytől megmentsen; — eszközöld, hogy eré-

nyeid nyomán járjak életem utolsó pillanatáig.

Ima.

Úr Isten, ki malaszttal teljes leányodnak Máriának anyjává szent Annát rendelted, esdve kérünk: add, hogy kinek emlékét tiszteljük, esedezése által az üdvünkre szükséges kegyelmeket elnyerhessük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Erzsébet.

Oh Istennek alázatos szolgálója, az önmegtagadás dicső példányképe szent Erzsébet! ki bőkezű adakozásod — a szegények segélyezése — a betegek látogatása és gyógyítása — a csüggedőnek bátorítása, — a zugolódónak türelemre intése — s végre szenvedésedben tanusított nemes türelmed által oly kitünően megmutattad nekem, miként kelljen magamat megtagadva Jézust követnem és jó tettekkel egyedül neki szolgálnom, hozzád folyamodom, pártfogásodért esdek; segíts könyör-

géseiddel engem buzgó tisztelődet, hogy dicső tulajdonaidat utánozva én is az erény utján járjak, Jézus szellemében, minden sértést megbocsátó, minden csapást békésen tűrő szeretetben éljek; magamért keveset, másokért, különösen a szegények- és betegekért igen sokat tegyek; végre hogy erényeidet szemem elől soha ne téveszszem, és jutalmat csak Istentől várjak.

Ima.

Irgalmas Úr Isten! világositsd meg híveidnek szíveit kegyelmed sugaraival, s engedd, hogy szent Erzsébet buzgó esedezése által segittetvén, ne e világ, hanem az öröklét boldogságát keressük és a mennyei vigasznak folytonosan örvendhessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Margit

Szűz szent Margit! ki királyleányi méltóságod daczára e világon minden pompát és fényt megvetve, tiszta szíved sugalata folytán a zárdai életet választád pályádúl, hogy az ájtatosság-, szelídség- és alázatosságnak szentelhesd magadat; bizalommal kérlek, légy védőm, pártfogóm Isten előtt a mennyben. — Miután a világ zajában és hiuságai között megismerém, hogy egyedűl az általad járt ösvény a boldogság igazi útja; csendben és magányban, távol minden zajtól, mely csak háborgat és szórakoztat, akarok én is a te kitünő

tulajdonaid után törekedni, csak Istennel foglalkozni, és lelkiismeretemet folyvást tisztán tartani. — A magányban érezni fogom én is, mily nagy különbség van a mennyei és világi örömek között — ezek a porba vonnak, azok ellenben fölemelnek a szellemek honába, Isten közelébe.

Oh szent Margit! a te példád erősítsen, és ápolja bennem azon jó szándékot, hogy Istennek határtalan jósága és bölcseségéről meggyőződvén ügyekezzem egyedül őt szolgálni, s ezt tartsam e világon legnagyobb boldogságomnak.

Ima.

Úr Isten, a szűz ártatlanság kedvelője és őre! kinek kegyelmével szolgálód szent Margit a szűzeség diszét a jó cselekedetek érdemével párosította; engedd kérünk, hogy elménknek és szívünknek bűneink által elhomályosúlt tisztaságát az üdvös bűnbánat szellemével megújíthassuk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Ágnes

Mindenható Isten! ki a gyönge szűz-, szent Ágnest a vértanuság diszes koszorújának elnyerésére szükséges lelki erővel megajándékoztad, szívünk mély alázatosságával esdünk szent Fölséged előtt: add kegyelmedet, hogy a tisz-

taság és ártatlanság e magasztos tükrét szem elől soha nem tévesztve, a keresztény erényekben napról napra előbbre haladjunk, s egykor az örök életet elnyerhessük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Terézt

Mindenható Isten! — ki jámbor szolgálódat szent Terézt már gyermek korában tanítottad akaratod helyes megismerése- és pontos teljesítésére, — add kérünk, hogy e szent szűz példáját követve, mi is a világ zajos mulatsága- és mulandó örömeinek túlságos kedvelése helyett imádság, jó irányú s szent könyvek olvasásában keressünk élvezetet; s a ránk mért csapásokat, mint üdvünk eszközeit, bé-

késen tűrve, téged mint legjobb Atyánkat mindenek fölött szeressünk; egykor pedig szent országodba fölvétetni méltók legyünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Borbála.

Ur Isten! ki hatalmad csodatételei között a gyöngéd nemben is megadtad a vértanúság győzelmét, alázattal kérünk, hogy kik szent Borbála szűz és vértanúd emlékét tiszteljük, az ő érdemei és esedezései által

az üldözések és inségben segíttessünk; ez élet után pedig örök jutalmadat elnyerhessük. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Imádság nevének védszentjéhez.

Istennek dicső szentje N. N. kinek neve alatt fogadott testvéreül édes Üdvözítőm az ujjászületés fürdőjében, hozzád sohajtok föl a föld porából és kegyes pártfogásodért esdek; mert téged jelölt ki vigasztalóm- és védőmül mennyei Atyám.

Elsoroljam-e panaszaimat? De hiszen te ismered a földi élet küzdelmei- és szenvedéseit; neked hasonló kisértések-, támadások- és veszélyekkel sokkal nagyobb mértékben kelle megküzdeni, míg az erények azon dicső magaslatára

jutottál, hol most első rendü csillag gyanánt tündökölsz.

Fájdalommal vallom be előtted, hogy utánzandó példányomúl kitüzött erényes életed követése helyett a keresztségben nyert ártatlanság fehér öltönyét újra és újra beszennyeztem, s az általad számomra nyert kegyelemmel visszaéltem. — De azért — esdve kérlek — ne fordúlj el tőlem, hanem légy tovább is az én jóakaró védőm Isten előtt. Távolítsd el tőlem az Úr haragját, s eszközöld ki buzgó esedezéseddel a kegyelmet, hogy lelkemről a bűn szennyét a vezeklés fürdőjében bánatom könyűivel lemossam, s ezután üdvözítő hitemet megőrizzem, reményemet el ne veszítsem, a szent szeretet jótékonyan melegítő tüzét kebelemben szünet nélkül ápoljam. — Példás életed legyen vezércsillagom, szent szellemed kalauzom az élet tekervényes utain; ez óvjon a környező veszélyek örvényétől, óvjon különösen a létem mindenható Alkotója — Üdvöm Szerzője — s lelkem megszentelő Istene iránti hálátlan-

ságtól, óvjon a legnagyobb rosztól e világon, a bűntől.

Segíts oh Istentől mellém rendelt jóakaróm, hogy föltétemben állhatatosan megmaradva a kegyelmet üdvömre használjam, és az öröklét boldogságát elnyerjem. Amen.

A keresztségi fogadalmak megujítása.

Minden szentek ünnepe.

Az előkészületi imákat lásd a 122—127. lap.

Kezdima.

Örvendezzünk az Úrban mindnyájan, ünnepet ülvén minden szentek tiszteletére, kiknek ünnepélyén örvendenek az angyalok, és magasztalják az Isten Fiát. *V.* 32. zs. Örvendjetek igazak az Úrban, jámborokhoz illik a dicséret. Dicsőség az Atyának stb.

Uram irgalmazz stb. (129. lap.)

Dicsőség a magasságban Istennek. (Ugyanott.)

Közima.

Örök mindenható Úr Isten! ki nekünk minden szenteid érdemeit egy ünnepélylyel engedted tisztelni, kérünk téged, hogy sóvároga várt irgalmasságodnak teljét számos szószólónk esedezése tekintetéből nekünk megadni méltóztassál. A mi Urunk stb.

Olvasmány szent János jelenéseiből.

(VII. 2—12.)

Azon napokban: Ime én János más angyalt láték följőni napkeletről, ki az élő Isten jelét viselte, és nagy szóval kiálta a négy angyalnak, kiknek adatott, hogy ártsanak a földnek és a tengernek mondván: Ne ártsatok a földnek és tengernek, se az élőfáknak, mig meg nem jelöljük a mi Istenünk szolgáit homlokaikon. És hallám a megjelöltek számát, száz negyvennégy ezeren valának megjelölve Izrael fiainak minden nemzet-

ségéből. Júda nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Ruben nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Gád nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Aser nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Neftali nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Manasszes nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Simeon nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Lévi nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Isszakár nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Zabulon nemzetségéből tizenkétezer jelölt, József nemzetségéből tizenkétezer jelölt, Benjamin nemzetségéből tizenkétezer jelölt. Ezek után láték nagy sereget, melyet senki sem számlálhatott meg, minden nemzetből és nemzetségből, népekből, és nyelvekből a királyi szék előtt, és a Bárány színe előtt állani fehér hosszu ruhákba öltözve, pálmákkal kezeikben, és kiáltának nagy szóval mondván: Üdv a mi Istenünknek, ki a királyi széken ül, és a Báránynak! És az angyalok mindnyájan a királyi szék körül állának, és a királyi szék előtt arczra borulának és imádák az Istent

mondván: Amen! áldás, dicsőség és bölcseség, hálaadás és tisztelet, hatalom és erősség a mi Istenünknek mindörökön örökké! Amen.

Lépcsőének.

33. zs. Féljétek az Urat minden szentei! mert semmi hiányt nem szenvednek az őt félők. *V.* Kik az Urat keresik, semmi jóban meg nem fogyatkoznak; alleluja, alleluja! *F.* Máté 11. Jőjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok, és én megnyugtatlak titeket; alleluja!

(A lépcsőének után mondandó két imát l. a 132. lap.)

A szent üdvirat szakasza Máté szerént.

(V. 1—12.)

Az időben: Látván Jézus a sereget, fölmene a hegyre, és miután leült, hozzája járulának az ő tanítványai. És megnyitván száját tanítá őket mondván: Boldogok a lelki szegények*); mert övék

*) Az alázatosak, kiknek lelkében — ha fény és gazdagság jutott is osztályrészökül — oly érzelmek honolnak, mintha szegények volnának.

mennyeknek országa. Boldogok a szelídek, mert ők bírják a földet. Boldogok, akik sírnak, mert ők megvígasztaltatnak. Boldogok, akik éhezik és szomjuhozzák az igazságot; mert ők megelégíttetnek. Boldogok az irgalmasok; mert ők irgalmasságot nyernek. Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent. Boldogok a békességesek, mert Isten fiainak hivatnak. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék mennyeknek országa. Boldogok vagytok, midőn szidalmaznak és üldöznek titeket, és hazudván, minden roszat mondanak ellenetek énérettem. Örüljetek és vigadjatok, mert a ti jutalmatok bőséges leszen mennyekben.

Hiszek egy Istenben. (133. lapon.)

Fölajánlás.

Bölcs. 3. Az igazak lelkei Isten kezében vannak, és a halál gyötrelme nem éri őket; az esztelenek szemeiben meghalni látszanak: .... pedig ők békességben vannak.

(A következő imákat lásd a 135—139. lapokon).

Csendes ima.

Uram! áhitatunk adományait ajánljuk föl neked, esedezvén, hogy azok irgalmadból valamennyi szenteid megtiszteltetésére előtted kedvesek legyenek, nekünk pedig üdvünkre váljanak. A mi Urunk sat.

Előszózat.

V. Mindörökön örökké

F. Amen stb. (mint fönnebb).

Valóban méltó és igazságos, illő s üdvös, hogy mi neked mindenkor és mindenütt hálákat adjunk, szentséges Urunk, mindenható Atya, örök Isten! Krisztus Urunk által. Ki által Fölségedet dicsérik az angyalok, imádják az uraságok, rettegik a hatalmasságok; az egek és mennyei erősségek és a boldog szeráfok társas örvendezéssel együtt magasztalják. Kikkel hogy szavainkat is meghallgatni méltóztassál, könyörgünk, alázatos vallomással mondván:

Szent, szent, szent a seregek Ura Istene! Telve az ég és föld dicsőségeddel! Hozanna a magasságban! Áldott ki az Úr nevében jő! Hozanna a magasságban!

(Szabályszerü könyörgések az áldozási imáig kizárólag a 141—152. lapokon.)

Áldozás.

Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent; boldogok a békések, mert Isten fiainak hivatnak; boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék mennyeknek országa.

Utóáldozás.

Uram! kérünk engedd hogy hivő néped mindig örvendezzen minden szenteid tiszteletén, s az ő esedezésökben folytonos gyámolítást leljen. A mi Urunk Jézus Krisztus stb.

A zárima, áldás 153. lapon.
Utolsó evangeliom 156. lapon.

Halottak napja.

Élők és holtak birája, irgalmas nagy Isten! szentséges Fiad a nagy parancsban, mely a velünk kötött új szövetség alapja és koronája, kötelességünkké teszi az egymás iránti szeretetet. — Örömmel hódolunk e szent érzelemnek, mely nem áll a halál fölsőbbsége alatt. A test megszűn élni, de a szeretet öröklő, ez megmarad a síron túl, és elhat az ideiglenes szenvedések helyére is.

E szeretet indít bennünket, hogy hozzád emelve szavunkat oh nagy Isten! dicsőítsünk a szentek-

kel, és egyúttal esedezzünk elhúnyt társainkért, Krisztusban testvéreinkért; esedezzünk szüleink-, rokonink-, jóbarátinkés minden hivőért, kik a halál után nem juthattak be örömeidbe. — Ők is a te gyermekeid, mennyei Atyánk! kiket szentséges Fiad vérével váltott meg; ők e földön neked szolgáltak, ők kegyelmedben húnytak el; csakhogy kebelökben hiányzott amaz égető láng, mely megsemmisítette volna a bűnnek hátramaradt szennyfoltjait. — Ők kimondhatlanúl sóvárognak utánad, — egy örökkévalóság előttük minden percz, melyet látásodtól megfosztva kell eltölteniök; — mert téged forrón szeretnek, s nincs más óhajuk, nincs más vágyuk, mint szent színed elébe jutni. — Hallgasd meg Isten! és tedd foganatossá könyörgéseinket, szűntesd meg az elhúnyt hivők szenvedését, elégítsd ki égető vágyukat és adj nekik örök nyugalmat.

Megváltó Jézus Krisztus! legyen kedves előtted áhitatunk, melyet érdemeidben

bizva bemutatunk, legyen szenvedő híveidnek enyhűlésére.

Litánia az elhúnyt hivőkért.

Uram! irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!

Mennybeli Atya Isten!
Megváltó Fiú Isten!
Szentlélek Úr Isten!
Szentháromság egy Isten!
} Irgalmazz a megholt híveknek!

Szentséges szűz Mária!
Istennek szent Anyja!
Szent Mihály főangyal,
Mindnyájan szent angyalok és főangyalok, könyörögjetek érettök!
Keresztelő szent János,
Szent Péter apostol,
Szent Pál apostol,
Szent János apostol,
Szent András apostol,
} Könyörögj érettök!

Mindnyájan szent apostolok és evangelisták, könyörögjetek érettök!
Szent István vértanú,
Szent Lőrincz vértanú,
Mindnyájan szent vértanúk, könyörögjetek érettök!
Szent Gergely pápa,
Szent Ambrus püspök,
Mindnyájan szent püspökök és hitvallók, könyörögjetek érettök!
Szent Mária Magdolna,
Szűz szent Katalin,
Szűz szent Borbála,
Szent Anna asszony,
Szent Erzsébet asszony,
Mindnyájan szent szűzek és asszonyok, könyörögjetek érettök!

Könyörögj érettök!

Istennek minden szentei,
könyörögjetek érettök!
Isten! irgalmazz nekik.
Uram! kegyelmezz nekik.
Isten! irgalmazz nekik.
Uram! hallgass meg minket.

Minden gonosztól,
Rettentő haragodtól,
A tisztulási hely fogságától,
Szent színed látásának halasztásától,
E világra lett irgalomteljes eljövételed által,
Csodálatos megtestesülésed által,
Vigaszteljes neved által,
Keserves kínszenvedésed és fájdalmaid által,
Szentséges öt mély sebed által,
Végetlen érdemű kereszthalálod által,
Dicsőséges föltámadásod által,
Csodálatos mennybemeneteled által,
Az általad kiszabadult szent atyáknak és minden szenteidnek esedezése által,

Mentsd meg Uram őket!

Mi bűnösök,
Hogy szüleink, rokonink, jótevőink és jó barátink lelkeinek szenvedését enyhítsd,
Hogy minden megholtnak érdemlett büntetését kegyelmesen megkönnyebbítsd,

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Hogy őket szent angyalid által vigasztaljad,
Hogy őket teljes fölmentés és bocsánatban részesítsed,
Hogy égő vágyaikat betöltsed,
Hogy őket a szomoruságból örömre, a sötétségből a szentek világosságába vitessed,
Hogy a te szent színed óhajtott látásában őket mielébb részesítsed,
Hogy őket választottaid seregébe soroljad,
Hogy nekik a te arczod szelíden és vidáman ragyogjon,
Jézus, Istennek Fia!
Jézus, jóság forrása, dicsőség királya! ki a halál és pokol hatalmát megtörted

Kérünk téged, hallgass meg minket!

Isten bárányа, ki elveszed a világ bűneit, adj nekik nyugalmat!
Isten bárányа, ki elveszed a világ bűneit, adj nekik nyugalmat!

Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit,
adj nekik örök nyugalmat!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Mi Atyánk stb. Üdvöz légy stb.

129. Zsoltár.

A mélységből kiáltok hozzád Uram!
Uram! hallgasd meg az én szómat; legyenek füleid figyelmesek könyörgésem hangjára.

Ha a vétkeket figyelembe veszed, Uram! Uram! ki állhat meg előtted?

De nálad vagyon a kegyelem, és a te törvényedért reménylek benned Uram!

Reményl lelkem a te igédért.

Az én lelkem az Úrban bízik.

A reggeli vigyázattól éjjelig bizzék Izrael (minden igaz hivő) az Úrban.

Mert az Úrnál az irgalmasság, és nála bőséges a megváltás.

És ő megszabadítja Izraelt minden gonoszságából.

V. Imádkozzunk a megholt hívekért.

F. Adj nekik Uram! örök nyugalmat, és az elenyészhetlen világosság fényeskedjék nekik.

V. Uram, hallgasd meg könyörgésemet.

F. És kiáltásom jusson el hozzád.

Könyörögjünk.

Úr Isten! kinek irgalmassága mérhetlen, fogadd kegyesen esedezésünket, és azon szolgáid és szolgálóid lelkeit, kikért könyörögni különösen tartozunk, szabadítsd meg kínaiktól és vedd föl örök boldogságodba.

Szülékért.

Örök mindenható Isten! ki parancsolád, hogy atyánkat és anyánkat tiszteljük, a kegyeletnek haláluk után is hű

kifejezést ohajtván adni, alázattal esdünk: légy kegyelmes elhúnyt szüleink lelkének, és bűneiket megbocsátván, vezesd be őket az örök fénybe, hol egykor velök együtt örvendhessünk.

Rokonink-, barátink-, jótevőinkért.

Irgalmas Isten! ki az ember veszedelmén nem örűlsz, hanem üdvözülését kivánod, alázatosan kérünk, hogy atyánkfiai-, barátink- s jótevőinket, kik az igaz hitben múltak ki, oldozd föl minden bűn bilincsétől, és szent angyalaid által vezesd be őket az örök nyugalom honába.

Minden elhúnytért.

Úr Isten! kinek tulajdona az irgalmazás és bocsánat, bizván kegyességedben, alázatosan könyörgünk minden elhúnyt hivőért: engedd el nekik az — emberi gyarlóságból elkövetett vétkeikért — érdemlett minden büntetést; hogy megszabadúlván szenteid társaságában áldják végtelen irgalmadat.

Minden hivőnek teremtő és megváltó Istene! bocsásd meg ez életből eltávozott szolgáid és szolgálóidnak minden bűnét, hogy amely engedelmet mindig ohajtottak, azt ájtatos könyörgések által elnyerhessék.

Élet és halál Ura, irgalmas nagy Isten! kegyességedet alázatosan kérjük: adj megholt híveknek csendes nyugalmat. — Ne szállj Uram itéletre szolgáiddal: hanem szent Fiad drága vére hullásáért bocsásd meg nekik, mit a test, világ és pokol incselkedéseitől elcsábíttatva vétettek; szűntesd meg kínaikat, és adj nekik örök nyugalmat. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Szent Mise a halottakért.

(Az előkészületi imák 122—127. lapokon, l. ugyanott a jegyzetet.)

Kezdima.

Adj Uram! örök nyugalmat nekik, és enyészhetlen világosság fényeskedjék nekik. *V.* 64. zs. Téged illet a dicséret Isten! Sionban, és neked teljesítik a fogadást Jerusalemben; hallgasd meg imádságomat; (hozzád folyamodom mert) tehozzád jut minden ember. *F.* Adj Uram! örök nyugalmat nekik, és enyészhetlen világosság fényeskedjék nekik.

Uram irgalmazz stb. (129. lap.)

Közima.

Minden hívek teremtő és megváltó Istene! bocsásd meg a te szolgáid és szolgálóid lelkeinek minden vétkeiket, hogy amely bocsánatot mindenkor ohajtának, azt ájtatos könyörgések által megnyerhessék; ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Olvasmány szent Pál apostolnak a korinthiakhoz irt leveléből. (I. lev. XV. 51—57.)

Atyámfiai! Ime titkot mondok nektek: mindnyájan föltámadunk ugyan, de nem mindnyájan változunk el. Rögtön, egy pillanatban a végharsonára, — mert megriad a harsona, — a holtak föltámadnak rothadatlanúl, és mi elváltozunk. Mert e rothatag testnek rothadatlanságba kell öltözni, és e halandónak halhatatlanságba kell öltözni. Mikor pedig ez a halandó halhatatlanságba öltözik, akkor teljesedik a mondás, mely irva vagyon: Elnyeletett

a halál a győzelem által. Hol van, halál! a te győzelmed? hol van, halál! a te fulánkod? A halál fulánkja a bűn; a bűn ereje pedig a törvény (a halál). De legyen hála Istennek! ki nekünk győzelmet adott a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Lépcsőének.

Adj Uram örök nyugalmat nekik, és elenyészhetlen világosság fényeskedjék nekik. *V.* 111. zs. Örök emlékezetben lesz az igaz, s nem fél gonosz hír hallásától (rágalomtól).

Búsének.

Mentsd meg Uram minden megholt hivő lelkét a bűn minden bilincsétől. *V.* És a te kegyelmed oltalma alatt legyenek méltókká — a szigorú itélet alól fóloldatva — az örök világosság boldogságának élvezetére.

Gyászének.

Napja Isten haragjának,
Végét veti a világnak;
Ez szavok a látnokoknak.

A szív tele rettegéssel
Lesz a biró jövetével,
Hol kezdődik a számvétel.

A trombitaszó egyszerre
Lehat minden sírfenékre,
S kit-kit hí itélőszékre.

Bámúl természet és halál,
Hogy a földpor emberré vál,
És a biró elébe áll.

Az irott könyv megnyittatik,
Melyben minden foglaltatik,
Valami megbiráltatik.

Ha a biró ül ragyogva,
Semmi sem marad titkolva,
Minden meg leszen boszúlva.

Akkor szegény, én mit tegyek,
Oltalmamra kit keressek? —
Hol a szentek is rettegnek.

Ég s föld hatalmas Fölsége,
Világ ingyen üdvössége!
Üdvözíts malaszt mélysége.

Kegyes Jézus! emlékezzél,
Hogy érettem kínt szenvedtél; —
Ments meg, kit véreden vettél.

Kerestél, értem fáradván,
Megváltottál a keresztfán:
Munkád haszna áradjon rám.

Igaz Te a boszulásban,
Légy bő a megbocsátásban,
Mig nem állok számadásban.

Szűmbe szállva fohászkodom,
Szégyen terül el arczomon;
Könyörülj bűnös voltomon.

Ki Magdolnát föloldoztad,
És a latrot meghallgattad,
Kegyed nekem is ajánltad.

Noha tőled nem érdemlem,
Tégy irgalmat mégis velem;
Hogy a tűzkínt elkerűljem.

Midőn itélsz végsorsomról,
Híveiddel állíts jobbról,
Elválasztván a roszaktól.

Ha majd kikre átkod lehull,
Benyeli az égő pokol,
Végy oda, ahol áldatol.

Halld meg ajkam könyörgését,
Tekintsd szívem törődését,
Nyugasztald meg éltem végét.

Aznap minden könybe borúl,
Melyen a test hamujából
Fölkelvén elődbe járúl.

Akkor Jézus! nyujts irgalmat,
Híveidnek adj nyugalmat,
Szenteiddel közjutalmat! — Amen.

(Az üdvirat előtt mondandó imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza János szerént.
(V. 25—29.)

Az időben: Mondá Jézus a zsidó-seregnek: Bizony, bizony mondom nektek, hogy eljő az óra, és most vagyon, midőn a halottak meghallják az Isten Fia szavát, és akik hallják, élni fognak. Mert mikép az Atyának élete van önmagában, azonkép adta a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában, és hatalmat adott neki, hogy itéletet tartson, mivel ő az ember fia. Ne csodáljátok ezt; mert eljő az óra, melyben mindnyájan, kik a sírokban vannak, meghallják az Isten Fia szavát, és eléjőnek, kik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig gonoszt cselekedtek, az itélet föltámadására.

Fölajánlás.

Úr Jézus Krisztus! szabadítsd meg minden megholt hivő lelkét a szenvedési hely büntetésétől, és a mély börtönből; mentsd meg az oroszlán torkától, hogy

a pokol, a sötétség el ne nyelje őket; hanem szent Mihály főangyal vezesse be azokat a szent világosságba, melyet egykor Ábrahámnak és az ő sarjadékának igértél. *V.* Uram! ime dicsőitő áldozatokat és könyörgéseket mutatunk be neked; fogadd el azokat azon lelkekért, kikről ma megemlékezünk! juttasd őket Uram! a halálból életbe, melyet egykor Ábrahámnak és ivadékának igértél.

(A következő imákat lásd a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Uram! kérünk, tekints engesztelődötten az általunk szolgáid- és szolgálóidért fölajánlott ez áldozatra, hogy kiket az igaz hit érdemével megajándékoztál, annak jutalmával is boldogitsd. A mi Urunk Jézus Krisztus sat.

Előszózat

mint fönnebb a 419. lapon.

(Szabályszerü könyörgések az áldozási imáig kizárólag mint a 141—152. lapokon.)

Áldozás.

Az elenyészhetlen világosság fényeskedjék nekik, Uram! szenteiddel együtt örökké; mert kegyes vagy. Adj Uram! örök nyugalmat nekik, és elenyészhetlen világosság fényeskedjék nekik!

Utóáldozás.

Uram! kérünk, váljék szolgáid és szolgálóid lelkeinek javára az esdeklők könyörgése, hogy azokat minden bűneiktől megmentsed és megváltásodban részesítsed. A mi Urunk Jézus Krisztus a te Fiad által sat.

V. Nyugodjanak békében.

F. Amen.

A zárima 153. lap.
Utolsó evangeliom 156. lap.

(E misében, valamint egyéb fogadalmi misékben, nem mondatik az angyali dicsének és hitvallás.)

Az áldozat fölajánlása.

Mindenható Isten! e szent misét Üdvözítőm, Jézus Krisztus végetlen értékű kereszáldozatával egyesítve fölajánlom neked, esedezvén: tekints irgalmasan beteg szolgádra (kiért könyörögni akarok). Oh Uram! ki egyedül nyujthatod meg napjaink fonalát, hallgasd meg kérésemet és tartsd meg azon életet,

melyért hozzád fohászkodom, nem az én javamra, hanem a te dicsőségedre és azon lélek üdvére, mely nekem oly becses, oly drága.

(Az előkészületi imák mint a 122—127. lapokon.)

Kezdima.

54. zs. Hallgasd meg Isten! az én imádságomat, és ne vesd meg könyörgésemet; figyelj rám és hallgass meg engem! Elszomorodtam az én küzdelmemben és megháborodtam üdvöm ellenségének szava- és a bűnös szorongattatása miatt.

Dicsőség az Atyának, és Fiúnak és Szentléleknek! Miként kezdetben vala most és örökké. Amen.

Uram irgalmazz stb. (129. lapon.)

Közima.

Mindenható Isten, örök üdve a hivőknek! hallgasd meg beteg szolgád (vagy szolgálód) N.-érti könyörgésünket, kiért a te irgalmasságodhoz segélyért esedezünk. Add neki erősítő kegyelmedet,

hogy visszanyervén előbbi egészségét, neked híveid gyülekezetében adhasson hálát. A mi Urunk Jézus Krisztus által, sat.

Olvasmány szent Jakab apostol leveléből.

(V. 13—16.)

Atyámfiai! szomorkodik valaki közűletek? imádkozzék. Csendes szivvel vagyon? zengjen dicséretet Istennek. — Beteg valaki közűletek? hivassa el az egyházi szolgákat, és ezek imádkozzanak fölötte, megkenvén őt olajjal az Úr nevében; — és a hitből jött imádság megszabadítja a beteget és megkönnyebbíti őt az Úr, s ha még bűnökben vagyon, megbocsáttatnak neki. Valljátok meg tehát bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy üdvözűljetek.

Lépcsőének.

6. zs. Könyörűlj rajtam Istenem! mert erőtlen vagyok: gyógyíts meg Uram! mert

reszketnek csontjaim, és lelkem igen megháborodott. Alleluja, alleluja.

V. Uram hallgasd meg könyörgésemet és kiáltásom jusson el hozzád; alleluja!

(Hetvened-vasárnap után husvétig a lépcsőének végén az alleluja és utána következő vers elmarad, s helyette mondatik:)

Búsének.

30. zs. Könyörűlj rajtam Uram! mert szorongattatom, megzavarodott a búsulásban szemem, lelkem és testem, mert életemet a fájdalom emészté föl, s éveim fohászok közt folytak el. — *V.* Erőm az inségben megfogyott és csontjaim elgyengűltek.

(Húsvéti időben a lépcsőének elmarad.)

Alleluja, Alleluja! 101. zs. Uram! hallgasd meg imádságomat, és az én kiáltásom jusson el hozzád; alleluja!

V. 27. zs. Istenben bizott szívem és megsegíttettem; és testem ujra fölvidúlván, örömmel adok hálát az Úrnak; alleluja.

(Az üdvirat előtt mondandó két imát l. a 132. lapon.)

A szent üdvirat szakasza Máté szerént.
(VIII. 5—13.)

Az időben, midőn bement Jézus Kafarnaumba, egy százados ment hozzája és kéré őt mondván: Uram! szolgám házamban fekszik inaszakadtan, és szörnyen gyötrődik. És mondá neki Jézus: Én elmegyek és meggyógyítom őt. És felelvén a százados mondá: Uram! nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondjad és meggyógyúl az én szolgám. Mert habár magam is hatalom alatt levő ember vagyok, vitézek levén kormányom alatt: mégis ha mondom ennek: menj el, el megy, és a másodiknak: jöszte, s eljön, és szolgámnak: cselekedd ezt, és megcselekszi. Hallván pedig ezt Jézus csodálkozék, és követőinek mondá: Bizony mondom néktek, nem találtam ennyi hitet Izraelben. Mondom pedig néktek: hogy sokan eljőnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahám-, Izsák-

és Jákóbbal mennyeknek országában: az ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre, ott leszen sírás és fogak csikorgatása. És monda Jézus a századosnak: Menj el, és amint hittél, úgy legyen neked. És meggyógyúla a szolga azon órában.

Fölajánlás.

Hallgasd meg Isten! az én imádságomat, és ne vesd meg könyörgésemet, figyelmezz rám és hallgass meg engem. (A következő imákat lásd a 135—139. lapokon.)

Csendes ima.

Úr Isten! kinek szent akarata szerént folynak életünk perczei, fogadd kegyesen szenvedő szolgád (szolgálód) N. áldozatát és a mi könyörgésünket, melylyel az ő betegsége miatt irgalmasságodhoz esedezünk: hogy kit az életveszélytől féltünk, kegyelmed által visszanyert egészségének örvendhessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus sat.

Előszózat

mint fönnebb a 419. lapon.
(Szabályszerű könyörgések mint a 141—152. lapon.)

Áldozás.

30. zs. Tekints nyájasan a te szolgádra és szabadíts meg engem irgalmad által Uram! ne szégyenüljek meg, mert segítségül hivtalak téged.

Utóáldozás.

Úr Isten, az emberi erőtlenség különös gyámola! mutasd meg N. beteg szolgádon (szolgálódon) segélyed mindenható erejét, hogy irgalmad által ápoltatva meggyógyúljon, s egészségesen mutathassa be magát szent egyházadnak. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki veled él és uralkodik a Szentlélek egységében, Isten örökké. Amen.

A zárima, áldás 153. lap.
Utolsó evangeliom 156. lap.

Mise után.

Mindenható Isten! fogadd kegyesen ez áldozatot, melyet szent Fölségednek beteg szolgádért (vagy szolgálódért) fölajánlottam; tedd foganatossá esedezésemet és terjeszd ki áldó s védő karodat a nekem kedves szenvedő fölött; legyen neki ez áldozat szent oltalmad és az üdv záloga a jelen és jövő életre.

Oh boldogságos szűz Mária, Istennek szent anyja, bűnösök oltalma, szomorúak vigasztalója, betegek gyógyítója, esedezz érettünk! fordúlj anyai sziveddel beteg szolgádhoz (szolgálódhoz) s éreztesd vele szeretetednek oltalmát örökké.

Amen.

Nyomatott Bécsben, Holzhausen Adolfnál.